

MINISTARSTVO FINANCIJA

3644

Na temelju članka 27. Zakona o porezu na dodanu vrijednost («Narodne novine», 47/95., 106/96., 164/98., 105/99., 54/00., 73/00., 127/00., 48/04., 82/04., 90/05., 76/07., 87/09. i 94/09.) donosim

PRAVILNIK

O POREZU NA DODANU VRIJEDNOST

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom detaljnije uređuje primjena Zakona o porezu na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu Zakon).

II. PREDMET OPOREZIVANJA

Članak 2.

Predmet oporezivanja je svaka isporuka dobara ili usluga obavljena u tuzemstvu uz naknadu i uvoz dobara u tuzemstvo, ako su ispunjeni ostali Zakonom propisani uvjeti.

1. ISPORUKA DOBARA I USLUGA UZ NAKNADU

1.1. Općenito

1.1.1. Isporuka dobara i usluga

Članak 3.

(1) Isporuka koja podliježe oporezivanju je ona koju poduzetnik (isporučitelj) u okviru svoje poduzetničke djelatnosti (poduzeća) obavi u tuzemstvu uz naknadu.

(2) Isporukama u tuzemstvu ne smatraju se isporuke unutar slobodne zone i isporuke unutar carinskih skladišta.

(3) Pod isporukom se razumijeva isporuka dobara i obavljanje usluga.

(4) Isporukama koje podliježu oporezivanju razumijevaju se sve isporuke čije je oporezivanje propisano Zakonom, a mogu biti oporezive ili oslobođene plaćanja poreza.

(5) Isporukama koje ne podliježu oporezivanju razumijevaju se one isporuke čije oporezivanje nije propisano Zakonom.

(6) Isporuka u općenitom smislu postoji u slučaju kada isporučitelj daje primatelju gospodarsku vrijednost. Ovo vrijedi i za protuisporuku, to jest naknadu. Naknada može biti u obliku novca i/ili u obliku protuisporuke dobara i usluga.

(7) Bitno obilježje oporezive isporuke je međusobna uzročna veza između isporuke i naknade. Za prosudbu o postojanju ovog obilježja mjerodavan je gospodarski interes sudionika, neovisno o tome kako su sami sudionici određeni posao nazvali.

Članak 4.

(1) Isporukama dobara uz naknadu smatra se i ako porezni obveznik ili njegovi zaposlenici u privatne svrhe izuzimaju dobra koja čine dio poduzetničke imovine, ako raspolažu njima bez naknade ili ih izuzimaju u bilo koje druge nepoduzetničke svrhe, a za ta dobra se u cijelosti ili djelomično mogao iskoristiti odbitak pretporeza. O izuzimanju dobara radi se onda, ako bi se isporuka da je obavljena trećoj osobi, smatrala isporukom dobara. Izuzimanja koja nisu u novcu procjenjuju se prema usporedivoj tržišnoj vrijednosti.

(2) Besplatno davanje uzoraka kupcima ili potencijalnim kupcima ne smatra se isporukom dobara uz naknadu ako su ta dobra obilježena kao takva i predstavljaju vrstu robe koja je rezultat poslovanja poreznog obveznika ili je povezana s obavljanjem njegove djelatnosti, te ako se daju u razumnim količinama u obliku i pakiranju različitom od oblika i pakiranja tih dobara namijenjenih prodaji.

(3) Povremeno davanje poklona pojedinačne vrijednosti do 80,00 kuna bez poreza na dodanu vrijednost u okviru obavljanja svoje gospodarske ili druge djelatnosti ne smatra se isporukom dobara uz naknadu pod uvjetom da se ne daju istim osobama i da ne postoji pravna obveza ili obveza protuisporuke odnosno protuusluge primatelja dobara. Povremenim davanjem poklona smatra se davanje najviše jednog poklona istoj osobi u jednom tromjesečju. Pokloni čija je pojedinačna vrijednost veća od 80,00 kuna smatraju se isporukom uz naknadu i na cjelokupni iznos vrijednosti plaća se porez na dodanu vrijednost.

(4) Isporukama dobara uz naknadu ne smatra se davanje poklona u svrhu promidžbe pojedinačne vrijednosti do 80,00 kuna bez poreza na dodanu vrijednost ako se radi o posebno prilagođenim dobrima s oznakom »nije za prodaju« ili o reklamnim predmetima s nazivom tvrtke ili proizvoda kao što su čaše, pepeljare, olovke, stolnjaci, podmetači, privjesci, prospekti, katalogi, vrećice i slični proizvodi.

(5) Isporuke u okviru nagradnih igara smatraju se isporukama uz naknadu i podliježu plaćanju poreza na dodanu vrijednost, osim ako se radi o dobrima pojedinačne vrijednosti do 80,00 kuna bez poreza na dodanu vrijednost.

(6) Porezni obveznik je za besplatna davanja uzoraka i povremena davanja poklona vrijednosti do 80,00 kuna bez poreza na dodanu vrijednost obavezan sastavljati odgovarajuće isprave u skladu s propisima koji uređuju vođenje poslovnih knjiga poduzetnika i ovim Pravilnikom.

Članak 5.

(1) Poduzetnik koji isporuku obavlja u vlastito ime i za vlastiti račun, obračunava i plaća porez na punu naknadu isto kao komisionar koji nastupa u vlastito ime a za tuđi račun.

(2) Kada komisionar iz stavka 1. ovoga članka isporuči dobro u smislu Zakona, nastaju dvije isporuke:

1. isporuka komisionara kupcu i

2. isporuka komitenta komisionaru.

(3) Poduzetnik koji nastupa u tuđe ime i za tuđi račun – posrednik i zastupnik, obračunava i plaća porez na pripadajuću mu proviziju.

(4) Poduzetnik – posrednik i zastupnik kod usluge posredovanja, odnosno zastupanja, mora navesti naziv tvrtke za koju posreduje – zastupa.

Članak 6.

(1) Isporukom dobara omogućuje se kupcu odnosno njegovom opunomoćeniku raspolaganje dobrima. Dobrima se smatraju predmeti, skupine stvari i gospodarska dobra koja se u prometu smatraju dobrima kao što su: električna energija, toplinska energija, plin, grijanje, hlađenje i slično. Skupine stvari predstavljaju skup više odvojenih predmeta objedinjenih u jedinstvenu cjelinu koja se u gospodarskom smislu smatra dobrom, a koja nije samo zbroj pojedinačnih predmeta.

(2) Isporukom dobara smatra se predaja dobara na raspolaganje prema ugovoru o najmu dobara odnosno leasingu na određeno vrijeme ili o prodaji dobara uz odgodu plaćanja, koji određuje da se vlasništvo nad tim dobrima stječe najkasnije nakon plaćanja zadnjeg obroka.

(3) Omogućavanje raspolaganja dobrima je pretežito činjenične naravi i obično je, ali ne i nužno povezano s prijenosom vlasničkih prava u imovinsko pravnom smislu. Pri tome je mjerodavno postojanje gospodarskog vlasništva, a ne posjeda kao stvarnog vlasništva nad dobrom.

Članak 7.

(1) Uslugama se u smislu Zakona smatraju sve isporuke uz naknadu koje ne predstavljaju isporuku dobara (članak 4. stavak 1. Zakona). Uslugama se osobito smatraju i usluge prepuštanja na uporabu i korištenje (najam ili zakup), davanje, prijenos i osiguravanje prava na patente, pronalazačka prava, prava industrijskog vlasništva i slična prava.

(2) Ako jedinstvena isporuka istovremeno ima obilježja isporuke dobara i obilježja obavljene usluge, za razvrstavanje su bitna ona obilježja koja određuju stvarni gospodarski sadržaj isporuke, uzimajući u obzir volju ugovornih strana.

(3) Kod popravaka dobara za razgraničenje radi li se o isporuci dobra ili obavljenoj usluzi, bitan je u ukupnoj naknadi udio materijala koji je nabavio poduzetnik koji obavlja popravak. Ako udio naknade koja se odnosi na materijal iznosi više od 50% od ukupnog iznosa naknade koja se odnosi na popravak, radi se o isporuci dobra, a ne o obavljenoj usluzi.

(4) Trpljenje neke radnje i suzdržavanje od neke radnje predstavljaju usluge u smislu poreza na dodanu vrijednost. Pod trpljenjem neke radnje smatra se između ostalog i dopuštanje korištenja pokretnih i nepokretnih stvari, patenata i drugih pronalazačkih prava.

Suzdržavanjem od neke radnje smatra se osobito odricanje od tržišnog nadmetanja i odricanje od obavljanja djelatnosti.

(5) Uslugama obavljenima uz naknadu smatra se izuzimanje usluga u slučaju kad porezni obveznik ili njegovi zaposlenici u privatne ili bilo koje druge nepoduzetničke svrhe koriste dobra koja čine dio poduzetničke imovine ako se porez na dodanu vrijednost na ta dobra mogao u cijelosti ili djelomično odbiti. Pod izuzimanjem usluga razumijeva se i korištenje usluga poduzeća odnosno usluga koje bez naknade u privatne ili druge nepoduzetničke svrhe obavi porezni obveznik ili njegovi zaposlenici.

(6) Ako porezni obveznik obavlja usluge u vlastito ime ali za tuđi račun smatra se da je on sam istovremeno primio i obavio te usluge.

Članak 8.

(1) Isporukama obavljenima uz naknadu smatra se i korištenje (uzimanje) za potrebe reprezentacije dobara koja je porezni obveznik sam proizveo, zatim dobara koja je kupio ili uvezo, a za koja je u cijelosti iskoristio pravo na odbitak pretporeza te korištenje usluga svojeg poduzeća za iste namjene, ako se porez na dodanu vrijednost da su ta dobra i usluge nabavljeni od drugog poreznog obveznika ne bi mogao u cijelosti odbiti prema članku 20. stavku 11. i 12. Zakona. Isto se odnosi na korištenje osobnih automobila i drugih sredstva za osobni prijevoz te dobara i usluga povezanih s njima. U tom slučaju isporukom uz naknadu smatra se 70% tržišne vrijednosti isporučenih dobara i obavljenih usluga za potrebe reprezentacije i 30% tržišne vrijednosti isporučenih dobara i obavljenih usluga u vezi s korištenjem osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz kao i 30% iznosa tržišne vrijednosti do 400.000,00 kuna odnosno 100% iznosa tržišne vrijednosti koji prelazi 400.000,00 kuna za osobne automobile i druga sredstva za osobni prijevoz.

(2) Isporukama obavljenima uz naknadu smatra se izuzimanje dobara i usluga vlastitog poduzeća za privatne potrebe kao i izuzimanje dobara i usluga za privatne potrebe poduzetnika – fizičke osobe i članova njihove obitelji, odnosno za potrebe trećih osoba kojima ih ustupa u nepoduzetničke svrhe ako se za ta dobra u cijelosti ili djelomično mogao iskoristiti odbitak pretporeza. Te isporuke podliježu porezu na dodanu vrijednost u cijelosti.

(3) Korištenje dobara poduzeća za privatne potrebe predstavlja oporezivu isporuku i ako poduzetnik – fizička osoba ne donese odluku o izuzimanju dobara iz imovine poduzeća, pretežna uporaba tog dobara za privatne – nepoduzetničke svrhe ne smatra se izuzimanjem dobara već izuzimanjem usluge prema odredbama članka 4. stavka 4. Zakona.

(4) Za izuzimanje dobara i usluga moraju se sastavljati odgovarajuće isprave u skladu s propisima koji uređuju vođenje poslovnih knjiga poduzetnika i ovim Pravilnikom.

Članak 9.

Isporukama uz naknadu smatra se kad poduzetnik kao naknadu za rad svojim zaposlenicima osim plaće u gotovini daje i plaću u dobrima i uslugama kao i sve druge isporuke dobara i obavljene usluge koje poduzetnik daje ili omogućava zaposlenicima kao što su isporuke hrane, pića, usluge prijevoza i sve druge pogodnosti u dobrima ili uslugama.

Članak 10.

(1) Isporukama uz naknadu smatra se ako trgovačka društva i drugi oblici zajedničkog obavljanja gospodarske ili druge djelatnosti obavljaju isporuke dobara i usluga članovima društva – vlasnicima udjela kao i članovima njihove uže obitelji za koje primatelji tih dobara odnosno korisnici usluga ne plaćaju nikakvu naknadu ili je plaćaju u iznosu nižem od tržišne vrijednosti.

(2) Članovima uže obitelji smatraju se i rođaci te druge osobe s kojima vlasnik udjela odnosno član društva ima blizak pravni, gospodarski ili osobni odnos.

1.1.2. Utvrđivanje izuzimanja dobara i usluga

Članak 11.

(1) Izuzimanje dobara i usluga poduzetnika u nepoduzetničke svrhe utvrđuje se na temelju računa, obračuna, knjigovodstvenih i drugih vjerodostojnih isprava.

(2) Kod poduzetnika – poreznog obveznika manjkovi dobara za koje se ne tereti odgovorna osoba smatraju se izuzimanjem dobara u nepoduzetničke svrhe i podliježu oporezivanju, osim kala, rastepa, kvara i loma, a najviše do visine utvrđene odlukom Gospodarske i Obrtničke komore i manjkova dobara nastalih djelovanjem više sile. Manjkovima uslijed više sile u smislu ovoga Pravilnika, razumijevaju se manjkovi (štete) od elementarnih nepogoda (poplava, požar, potres i dr.), ratnih razaranja i provalnih krađa, do visine utvrđene temeljem očevidnika nadležnog tijela za procjenu šteta.

(3) Tehnološki manjak nastao u procesu proizvodnje smatra se porezno priznatim manjkom do visine utvrđene normativima prema vrsti djelatnosti odnosno do visine utvrđene zakonima o posebnim porezima odnosno trošarinama za proizvode koji podliježu plaćanju tih poreza. Normativi mogu biti utvrđeni od strane poduzetnika ili strukovne grupacije, a ako ih nema utvrđuje ih Porezna uprava procjenom na temelju međuovisnosti između prihoda i rashoda (primitaka i izdataka) putem normativa utroška materijala, energije, rada i drugih proizvodnih čimbenika.

(4) Manjak dobara zbog neodgovarajuće kvalitete, proteka roka trajanja, kala, rastepa, loma i kvara iznad visine utvrđene prema stavku 2. ovoga članka, može se priznati, ako je pri utvrđivanju činjeničnog stanja prisutan ovlašteni službenik Porezne uprave ili ako porezni obveznik raspolaže odgovarajućom dokumentacijom nadležnih tijela ili institucija o količini i vrsti preuzetih dobara koja su dana na zbrinjavanje ili uništenje.

1.1.3. Oplemenjivanje (prerada, obrada, dorada) i izrada

Članak 12.

(1) Ako naručitelj daje proizvođaču materijal radi prerade, obrade, dorade ili izrade određenog proizvoda, takva isporuka nije oporeziva, jer naručitelj i nadalje zadržava mogućnost raspolaganja tim materijalom.

(2) Ako proizvođaču iz stavka 1. ovoga članka nakon obrade ostaju nusproizvodi ili otpaci iznad 5% vrijednosti njegove isporuke a koje je trebalo vratiti naručitelju, radi se o isporuci dobara od strane naručitelja proizvođaču koja se mora zasebno obračunati.

(3) Ako naručitelj iz stavka 1. ovoga članka isporučuje proizvođaču materijal, dijelove ili sastojke pri čemu ne zadržava mogućnost raspolaganja već tim isporukama plaća proizvođačeve isporuke odnosno protuisporuke radi se o oporezivim isporukama odnosno razmjeni.

1.1.4. Razmjena

Članak 13.

(1) Ako pri isporuci naknada nije novčana, već u isporuci drugog dobra ili obavljenoj usluzi, radi se o razmjeni.

(2) Pri razmjeni, isporuka podliježe oporezivanju na obje strane, kod svakog isporučitelja.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka povrat (zamjena) ambalaže ne podliježe oporezivanju.

1.1.5. Isporuka nekretnina

Članak 14.

(1) Novoizgrađenim nekretninama smatraju se nekretnine (građevine i njihovi dijelovi) koje su izgrađene, isporučene ili plaćene nakon 31. prosinca 1997. godine.

(2) Nekretnine koje su na dan 31. prosinca 1997. izgrađene (gotove – dovršene), a neisporučene kao i nekretnine koje su plaćene do dana 31. prosinca 1997. u dijelu u kojem su plaćene i na koje se obračunava porez na promet nekretnina u smislu odredbe članka 25. Zakona o porezu na promet nekretnina, ne smatraju se novoizgrađenim nekretninama u smislu Zakona o porezu na dodanu vrijednost i ovoga Pravilnika.

(3) U slučaju nastanka porezne obveze u svezi s člankom 14. Zakona o porezu na promet nekretnina, primjenjuju se odredbe stavka 2. ovoga članka.

1.1.6. Opoziv

Članak 15.

(1) Isporuka u smislu Zakona ne postoji ako se opozove (vrati).

(2) Ako isporučitelj tijekom isporuke zamijeni jedno dobro drugim, onda se zamjenom ostvaruje prvobitno namjeravana isporuka koja je oporeziva.

(3) Ako isporučitelj u jamstvenom roku zamijeni isporučeno dobro drugim istovrsnim dobrom, iste ili približno iste kakvoće i vrijednosti, ta isporuka nije oporeziva.

(4) Ako isporučitelj iz stavka 2. i 3. ovoga članka u zamjeni isporuči drugo dobro, manje ili veće vrijednosti, razlike povećavaju ili smanjuju poreznu osnovicu.

(5) Ako se opozove isporuka za koju je ispostavljen račun temeljem kojeg je primatelj iskoristio pravo odbitka pretporeza, ispravak porezne osnovice moguć je samo pod uvjetima

iz članka 8. stavka 3. Zakona. Isto vrijedi i u slučaju isporuke dobra manje vrijednosti iz stavka 4. ovoga članka.

1.2. Posebni slučajevi isporuke dobara i usluga

1.2.1. Unos dobara u društvo

Članak 16.

(1) Unos privatne (osobne – nepoduzetničke) imovine u društvo ili poduzeće trgovca pojedinca ne podliježe oporezivanju.

(2) Ako društvo unosi imovinu u drugo društvo, radi se o oporezivoj isporuci.

(3) Ako društvo, za unesena dobra u društvo, daje naknadu u obliku određenih prava povezanih s društvom drugom društvu ili članovima društva, davanje tih prava oslobođeno je poreza na dodanu vrijednost prema odredbama članka 11.a stavka 1. točke f) Zakona.

1.2.2. Promjena oblika društva, spajanje, pripajanje i podjela

Članak 17.

(1) Promjena oblika društva ne podliježe oporezivanju.

(2) Spajanje, pripajanje i podjela društava u skladu s propisima koji uređuju to područje ne podliježu oporezivanju.

1.2.3. Otuđenje poduzeća

Članak 18.

(1) Isporukom dobara razumijeva se i otuđenje poduzeća ili dijela poduzeća koji čini gospodarsku cjelinu.

(2) Ako u slučaju iz stavka 1. ovog članka stjecatelj može u cijelosti odbiti obračunani porez na dodanu vrijednost kao pretporez, otuđenje poduzeća ili dijela poduzeća koji čini gospodarsku cjelinu ne oporezuje se.

1.2.4. Likvidacija

Članak 19.

(1) Isporuke u postupku likvidacije su oporezive.

(2) Isporuke dobara članovima ili vlasnicima društva po završetku likvidacije podliježu oporezivanju.

1.2.5. Stečaj

Članak 20.

- (1) Isporuke u postupku stečaja podliježu oporezivanju.
- (2) Porezni obveznik u slučaju iz stavka 1. ovoga članka je stečajni dužnik.

1.2.6. Ovrha

Članak 21.

- (1) Kad zakonom utvrđeno tijelo u postupku ovrhe proda neko dobro, ne smatra se da je došlo do isporuke između dužnika i ovršnog tijela već do izravne dužnikove isporuke kupcu, koja podliježe oporezivanju.
- (2) Pri prodaji dobara u postupku ovrhe koji provodi Porezna uprava prema odredbama Općeg poreznog zakona i drugih propisa, smatra se da je došlo do izravne dužnikove isporuke kupcu.

1.2.7. Nasljeđivanje

Članak 22.

- (1) Prijenos dobara i imovinskih prava sa ostavitelja na jednog ili više nasljednika u slučaju nastavka poduzetničke djelatnosti ne podliježe oporezivanju.
- (2) Ako je zbog smrti poduzetnika (fizičke osobe) došlo do prestanka poslovanja poduzeća, na nasljednike se prenose sve porezne obveze ostavitelja nastale do njegove smrti odnosno prestanka poslovanja poduzeća. Za porezne obveze ostavitelja nasljednici odgovaraju solidarno.
- (3) Prijenos dobara i prava na nasljednike, u slučaju iz stavka 2. ovoga članka, smatra se isporukom koja podliježe oporezivanju.

1.2.8. Korištenje i prodaja založenog dobra

Članak 23.

- (1) Ako zalogoprimatelj koristi založeno dobro uz naknadu, radi se o usluzi koja podliježe oporezivanju.
- (2) Pri prodaji založenog dobra dolazi do dvije isporuke (prometa) koje podliježu oporezivanju, prvo od strane zalagodavatelja zalogoprimatelju i zatim od strane zalogoprimatelja kupcu.

1.2.9. Članski doprinosi

Članak 24.

- (1) Ako udruge, osnovane na temelju posebnih propisa, radi ispunjavanja svojih statutom utvrđenih zadaća ubiru članarinu, članarina ne predstavlja naknadu za isporuku dobara odnosno obavljanje usluga.

(2) Ako udruge za prikupljenu članarinu obavljaju određene isporuke dobara odnosno usluga tada članarina predstavlja naknadu za te isporuke.

(3) O članarini iz stavka 1. ovoga članka radi se u slučaju ako se članski doprinos utvrđuje po određenom kriteriju jednako za sve članove.

(4) Isporuke dobara ili obavljene usluge, koje pruža udruga oslobođene su plaćanja poreza na dodanu vrijednost pod uvjetima iz članka 22. Zakona.

1.2.10. Odšteta

Članak 25.

(1) Isporuka kojom se obeštećuje primatelja za štetu nastalu po osnovi ranije isporuke ne smatra se isporukom koja podliježe oporezivanju već odštetom.

(2) O odšteti se radi samo u slučaju kada isporučitelj temeljem zakona ili ugovora odgovara za štetu i njene posljedice i određenim isporukama tu štetu otklanja.

(3) Za procjenu da li se radi o odšteti ili oporezivoj isporuci odlučujuće je da li su ispunjeni uvjeti iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Odštetom se ne smatra isporuka koja u cijelosti ili u dijelu predstavlja novu isporuku.

(5) Zatezne kamate koje poduzetnik naplaćuje od svojih dužnika, do visine propisane zatezne kamate i troškovi opomena, predstavljaju odštetu i ne oporezuju se.

(6) Naknada štete zbog raskida ugovora predstavlja odštetu koja ne podliježe oporezivanju ako platitelj za to nije stekao nikakva dobra ili koristio usluge. Ako se ugovor izvrši u dijelu, taj dio isporuke podliježe oporezivanju.

2. UVOZ

Članak 26.

(1) Uvoz dobara u tuzemstvo podliježe oporezivanju. Pod uvozom, razumijeva se i unos i prijam i drugi oblici uvoza dobara.

(2) Porez na dodanu vrijednost pri uvozu plaćaju poduzetnici kao i sve druge osobe koje uvoze dobra u tuzemstvo.

(3) Porez na dodanu vrijednost obračunava i naplaćuje carinarnica koja provodi postupak uvoznog carinjenja, zajedno s obračunom i naplatom carinskog duga, prema propisima o obračunu i naplati carinskog duga.

III. PODUZETNIK

1. POJAM

Članak 27.

(1) Poduzetnik je, u smislu Zakona, svaka pravna i fizička osoba koja samostalno i trajno obavlja djelatnost s namjerom ostvarivanja prihoda. Samostalnost, trajnost i namjera ostvarivanja prihoda moraju postojati istovremeno.

(2) Poduzetnici mogu biti i razni oblici udruženja osoba.

(3) Ako udruženje osoba iz stavka 2. ovoga članka nije pravna osoba, ugovorom o udruživanju mora se utvrditi jednog člana udruženja obveznikom poreza na dodanu vrijednost. Ako ugovorom isti nije određen, Porezna uprava će odrediti jednu fizičku osobu, člana udruženja, poreznim obveznikom. Za porezne obveze udruženja osoba članovi odgovaraju solidarno.

(4) Poduzetnik obavlja djelatnost samostalno, ako je obavlja za vlastiti račun i na vlastitu odgovornost. Za razgraničenje samostalnog obavljanja djelatnosti ili samostalnog rada od nesamostalnog rada bitna su njihova obilježja, a ne naziv ugovora.

(5) Fizičke osobe mogu obavljati dijelom samostalnu djelatnost a dijelom nesamostalan rad, ali za potrebe određivanja fizičke osobe kao poduzetnika u smislu Zakona u obzir se uzima samo njezova samostalna odnosno poduzetnička djelatnost.

(6) Da bi pravna ili fizička osoba bila poduzetnik u smislu Zakona nije uvjet da se smatra poduzetnikom i prema drugim zakonima.

(7) Poduzetnici u smislu Zakona su i tuzemne poslovne jedinice inozemnih poduzetnika.

2. PODUZETNIČKA DJELATNOST

Članak 28.

(1) Poduzetničkom djelatnošću, u smislu Zakona, smatra se trajno i samostalno obavljanje djelatnosti s namjerom ostvarivanja prihoda. Pri tome nije nužna i namjera ostvarivanja dohotka odnosno dobiti.

(2) Djelatnost se obavlja trajno, ako se njeno obavljanje ponavlja s ciljem ostvarivanja stalnog prihoda. Ako se vidi namjera ponavljanja djelatnosti tada već jednokratna radnja može značiti početak trajnog obavljanja djelatnosti.

(3) U poduzetničku djelatnost ulaze osnovne i sporedne djelatnosti. U sporedne djelatnosti ubraja se sve ono što se obavlja uz osnovnu djelatnost pri čemu nije bitna trajnost tih djelatnosti. Prodaja predmeta imovine također se smatra poduzetničkom djelatnošću ako su ti predmeti bili dio otuđiteljeve poduzetničke djelatnosti.

3. PODUZEĆE

Članak 29.

(1) Poduzeće, u smislu Zakona, obuhvaća gospodarsku ili drugu djelatnost poduzetnika koju obavlja s ciljem ostvarivanja prihoda.

(2) Poduzetnik može gospodarsku ili drugu djelatnost iz stavka 1. ovoga članka obavljati u okviru jednog ili više poduzeća ali porezni je obveznik uvijek poduzetnik (pravna ili fizička osoba).

(3) Unutar istog poduzetnika ne dolazi do prometa koji podliježu oporezivanju budući da nema drugog sudionika u isporuci dobara ili usluga.

4. POČETAK I PRESTANAK SVOJSTVA PODUZETNIKA

Članak 30.

(1) Pravna ili fizička osoba stječe svojstvo poduzetnika (prava i obveze poduzetnika po Zakonu) prvim izvana primjetljivim aktivnostima koje su usmjerene na obavljanje poduzetničke djelatnosti. Takve aktivnosti su na primjer pripremne radnje, prva nabava robe, nabava osnovnih sredstava i slično.

(2) Poduzetnik s prvim aktivnostima iz stavka 1. ovoga članka postaje obavezan upisati se u registar obveznika poreza na dodanu vrijednost u skladu s člankom 40. ovoga Pravilnika.

(3) Svojstvo poduzetnika zadržava se i nastavlja i pod prisilnom upravom, u likvidaciji, u stečaju ili u provedbi oporuke.

(4) Svojstvo poduzetnika prestaje posljednjim poduzetničkim aktivnostima.

(5) Vrijeme obustave ili privremene odjave djelatnosti nije bitno za svojstvo poduzetnika. Ne smatra se obustavom djelatnosti ako se razabire da poduzetnik ima namjeru nastaviti djelatnost ili je u dogledno vrijeme ponovno pokrenuti.

(6) Fizička osoba gubi svojstvo poduzetnika trajnom odjavom djelatnosti i brisanjem iz registra kod nadležnog tijela. Prije odjave djelatnosti poduzetnik – fizička osoba mora obračunati porez na dodanu vrijednost na sve isporuke do dana odjave, uključujući u te isporuke i sva dobra koja mu preostanu i koja se smatraju izuzimanjem u nepoduzetničke svrhe, a za koja je mogao koristiti odbitak pretporeza ili ih je prije početka primjene Zakona, nabavio za poduzetničku djelatnost bez poreza na promet ili uz povlaštenu stopu poreza te izmiriti sve druge porezne obveze po osnovi poduzetničke djelatnosti.

(7) Društvo osoba postoji kao poduzetnik sve dok se ne riješe međusobni pravni odnosi među članovima društva, ne izmire sve porezne obveze po osnovi zajedničke poduzetničke djelatnosti i ne izbriše iz registra kod trgovačkog suda.

(8) Kod društva kapitala svojstvo poduzetnika prestaje brisanjem društva iz registra kod trgovačkog suda nakon što se prethodno izmire sve porezne obveze.

(9) Kod udruženja osoba svojstvo poduzetnika prestaje brisanjem iz registra kod nadležnog tijela po prethodnom izmirenju poreznih obveza.

(10) Da su izmirene porezne obveze prema staccima 6., 7., 8. i 9. ovoga članka potvrđuje ispostava Porezne uprave nadležna prema sjedištu odnosno prebivalištu poreznog obveznika.

(11) Bez potvrde iz stavka 10. ovoga članka ne može se izvršiti brisanje iz trgovačkog ili drugog nadležnog registra.

IV. MJESTO OPOREZIVANJA

Članak 31.

Prema članku 5. Zakona, porez na dodanu vrijednost plaća se prema mjestu isporuke, pri čemu se tuzemstvo smatra jednim mjestom isporuke dobara odnosno obavljanja usluga, što znači da je utvrđivanje mjesta isporuke bitno samo kod oporezivanja u poslovanju s inozemstvom.

4.1. Mjesto oporezivanja kod isporuke dobara

Članak 32.

(1) Kod isporuke dobara, mjestom isporuke smatra se mjesto gdje se dobro nalazilo u trenutku isporuke. Ako je dobro otpremljeno, tada se smatra, da je mjesto isporuke ono mjesto na kojemu se dobro nalazilo na početku otpreme.

(2) Ako se radi o dobrima koja se montiraju, instaliraju ili izgrađuju, mjestom isporuke smatra se mjesto gdje dobro postavlja isporučitelj ili netko u njegovo ime.

4.2. Mjesto oporezivanja kod obavljanja usluga

Članak 33.

(1) Kod utvrđivanja mjesta obavljanja usluga vrijedi opće načelo da je mjesto obavljanja usluge tamo gdje je sjedište odnosno stalno boravište ili prebivalište poduzetnika koji obavlja usluge ako Zakonom ili ovim Pravilnikom nije drugačije određeno (načelo zemlje porijekla). Ako uslugu obavlja poslovna jedinica poduzetnika onda se mjestom obavljanja usluge smatra sjedište poslovne jedinice.

(2) U članku 5. stavci 4. do 6. Zakona, propisani su izuzeci od općeg načela pri utvrđivanju mjesta oporezivanja kod obavljanja usluga.

(3) Kod usluga u svezi s nekretninama, uključujući i najam ili zakup, mjestom obavljanja usluga smatra se mjesto gdje se nekretnina nalazi. Usluge u svezi s nekretninom obuhvaćaju sljedeće skupine usluga:

1. usluge koje se obavljaju pomoću nekretnina (npr. iznajmljivanje kuća, stanova, soba, hotelskih soba, apartmana, zemljišta – npr. parkirnih mjesta, vozova za brodove, iznajmljivanje teniskih igrališta, kuglana, održavanje grijanja i dizala, održavanje zelenih površina, čišćenje zgrada, iznajmljivanje izložbenih površina na sajmovima, postavljanje izložbenih mjesta),

2. usluge koje se obavljaju na nekretnini obuhvaćaju usluge koje služe neposredno uređivanju nekretnine (npr. geodetski radovi), usluge koje služe za pripremu građevinskih radova (npr. usluge arhitekata, građevinskih inženjera, statičara), obavljanje građevinskih radova, vještačenja na nekretninama, inženjering usluge,

3. usluge koje se obavljaju u svezi s kupovinom i prodajom nekretnina (npr. usluge odvjetnika, bilježnika i posrednika pri kupoprodaji nekretnina).

(4) Uslugama u neposrednoj vezi s nekretninama ne smatraju se npr. usluge objavljivanja oglasa u svezi s kupoprodajom ili najmom nekretnine, financiranje nekretnina, pravno i porezno savjetovanje glede nekretnina, ustupanje osoblja građevinskim poduzetnicima.

(5) Kod usluga prijevoza, mjestom obavljanja usluge, smatra se čitava dionica puta na kojoj se prijevoz obavlja. Ako se usluga prijevoza ne obavlja samo u tuzemstvu, onda dio puta koji se odnosi na tuzemstvo podliježe porezu, a dio puta koji se odnosi na inozemstvo ne podliježe porezu prema odredbama Zakona. U tom slučaju uslugu prijevoza treba podijeliti razmjerno broju kilometara na dio koji se odnosi na tuzemstvo i koji se oporezuje i na dio koji se odnosi na inozemstvo i ne podliježe porezu. Ako se radi o prijevozu dobara koja se izvoze tada su prema odredbi članka 13. stavak 1. točka 1. Zakona, oslobođene od poreza i usluge prijevoza na dionici puta koja se odnosi na tuzemstvo. Kod prekograničnog pomorskog, riječnog i zračnog prijevoza putnika i robe ne utvrđuje se dionica puta u tuzemstvu.

(6) Mjestom obavljanja usluga, smatra se mjesto gdje je usluga stvarno obavljena:

1. kod umjetničkih (npr. opernih, glumačkih, pjevačkih), znanstvenih (npr. znanstvena predavanja i davanja mišljenja, ali ne i savjetovanja naručitelja), nastavnih (npr. usluge poduke, organiziranje tečajeva), športskih (npr. tenis, ronjenje), zabavnih ili sličnih usluga (npr. filmske predstave, plesne priredbe) i usluga njihovog organiziranja,

2. kod pomoćnih usluga u prijevozu, kao što su: utovar, istovar, uskladištenje i drugih usluga u svezi s prijevozom,

3. kod usluga koje se obavljaju na pokretnim dobrima, uključujući usluge stručnog mišljenja, procjene i ocjene tih dobara.

(7) Kod usluga posredovanja, mjestom obavljanja usluga smatra se mjesto isporuke dobara ili obavljene usluge za koju je izvršeno posredovanje. O uslugama posredovanja radi se kada poduzetnik djeluje u ime i za račun naručitelja. Ovdje ne potpadaju usluge posredovanja u prometu i korištenju nekretnina, kao i posredovanje kod usluga iz članka 5. stavka 6. Zakona.

(8) Kod usluga:

1. prijenosa, ustupanja i korištenja autorskih prava, patenata, licencija, zaštitnog znakovlja i sličnih prava (npr. davanje licence, prijenos autorskih prava umjetnika i pisaca),

2. promidžbenih usluga, uključujući i usluge posredovanja u tim uslugama (npr. usluge oglašavanja u novinama),

3. usluga inženjera, odvjetnika, revizora, računovođa, tumača, prevoditelja i drugih usluga savjetovanja,

4. usluga obrade podataka,

5. ustupanja informacija (npr. rezultata ispitivanja javnog mnijenja i istraživanja tržišta, ustupanje softvera koji je izrađen specijalno za naručitelja), uključujući i informacije o poslovnim postupcima i iskustvu (know-how),

6. bankarskih i financijskih usluga te usluga osiguranja, uključujući reosiguranje, uz iznimku iznajmljivanja sefova,

7. ustupanja osoblja,

8. iznajmljivanja pokretnih dobara (npr. jaružala, građevinske dizalice, ploveće dizalice), osim prijevoznih sredstava,

9. odustajanja od obavljanja poslovne djelatnosti (npr. dogovor o formiranju kartela),

10. omogućavanja pristupa do sustava za distribuciju prirodnog plina ili električne energije i prijevoza ili prijenosa putem tih sustava, te obavljanje drugih usluga koje su s time izravno povezane,

11. telekomunikacijskih usluga kojima se smatraju usluge koje se odnose na prenošenje, emitiranje i prijem signala, teksta, slika i zvukova ili informacija bilo koje vrste putem žica, radija, optičkih ili drugih elektromagnetskih sustava, uključujući s navedenim uslugama povezan prijenos ili ustupanje prava korištenja kapaciteta za takvo prenošenje, emitiranje ili prijem, te omogućavanje pristupa globalnim informacijskim mrežama,

12. usluga radijskog i televizijskog emitiranja,

13. elektronički obavljenih usluga kojima se smatraju:

a) isporuka web sjedišta, udomljavanje web sjedišta, daljinsko održavanje programa i opreme,

b) isporuka računalnih programa i njihovo ažuriranje,

c) isporuka slika, tekstova i informacija te osiguravanje pristupa bazama podataka,

d) isporuka glazbe, filmova i igara, uključujući igre na sreću i kockarske igre,

e) isporuka raznih emisija i priredbi (političkih, kulturnih, umjetničkih, sportskih, znanstvenih i zabavnih),

f) obavljanje usluga učenja na daljinu.

Ako poduzetnik koji obavlja usluge i primatelj usluga komuniciraju putem elektroničke pošte, ne smatra se da je obavljena usluga ujedno i elektronički obavljena usluga.

14. svih usluga posredovanja u svezi s uslugama iz ovoga stavka, mjesto obavljanja usluga utvrđuje se prema stavku 9. ovoga članka.

(9) Ako je primatelj usluga iz stavka 8. ovoga članka poduzetnik, mjestom obavljanja usluga smatra se mjesto sjedišta poduzetnika – primatelja. Ako se navedene usluge obavljaju poslovnoj jedinici, mjestom obavljanja usluga smatra se mjesto poslovne jedinice primatelja.

Iznimno ako primatelj usluga iz stavka 8. ovoga članka nije poduzetnik a ima prebivalište u inozemstvu, tada se mjestom obavljanja usluga utvrđuje prema odredbama iz stavka 1. ovoga članka.

V. POREZNI OBVEZNIK

Članak 34.

- (1) Porezni obveznik je svaka pravna i fizička osoba navedena u članku 6. Zakona.
- (2) Pravne i fizičke osobe mogu biti stalni porezni obveznici (članak 6. stavak 1. točka 1. i 3. Zakona) i povremeni, od slučaja do slučaja, kad se ispune Zakonom utvrđeni uvjeti (članak 6. stavak 1. točke 2., 4. i 5. Zakona).
- (3) Stalni porezni obveznik je poduzetnik koji obavlja oporezive isporuke dobara ili usluga.
- (4) Poduzetnik, osim poduzetnika iz članka 6. stavka 1. točke 3. Zakona, koji u prethodnoj kalendarskoj godini nije imao isporuke koje bi bile oporezive veće od 85.000,00 kuna, prema članku 22. stavku 1. Zakona, oslobođen je plaćanja poreza na dodanu vrijednost na obavljene isporuke dobara i usluga i nije porezni obveznik.
- (5) Poduzetnik iz stavka 4. ovoga članka koji u tekućoj, a vjerojatno i u idućim godinama, neće imati isporuke koje bi bile oporezive preko 85.000,00 kuna godišnje može, do kraja tekuće godine, zatražiti od Porezne uprave da od 1. siječnja iduće godine bude porezni obveznik. Porezna uprava to utvrđuje rješenjem i to ga rješenje obvezuje narednih pet kalendarskih godina.
- (6) Ako poduzetnik iz stavka 4. ovoga članka tijekom tekuće godine ostvari isporuke koje bi bile oporezive u vrijednosti preko 85.000,00 kuna, postaje poreznim obveznikom od 1. siječnja iduće godine.
- (7) O činjenici da je u protekloj godini obavio isporuke koje bi bile oporezive iznad određenog iznosa i time postao obveznikom poreza na dodanu vrijednost, poduzetnik iz stavka 6. ovoga članka obavještava nadležnu ispostavu Porezne uprave prema svome sjedištu odnosno prebivalištu ili uobičajenom boravištu podnošenjem prijave radi upisa u registar poreznih obveznika najkasnije do 15. siječnja tekuće godine.
- (8) Poduzetnik koji je po sili zakona postao porezni obveznik, o činjenici da je u prethodnoj godini ostvario promet manji od iznosa propisanog u članku 22. stavku 1. Zakona i da ne želi i dalje biti porezni obveznik, podnosi nadležnoj ispostavi Porezne uprave pisani zahtjev do 15. siječnja tekuće godine. Poduzetnik koji ne podnese zahtjev u propisanom roku, ostaje porezni obveznik na kojeg se primjenjuju odredbe članka 22. stavka 2. Zakona.

Članak 35.

- (1) Porezni obveznik, prema članku 6. stavku 1. točki 2. Zakona, je i svaki uvoznik dobara u tuzemstvo.

(2) Uvoznikom iz stavka 1. ovoga članka razumijeva se poduzetnik (stalni porezni obveznik) ali i svaka druga pravna ili fizička osoba koja uvozi dobra u tuzemstvo (povremeni porezni obveznik).

Članak 36.

(1) Porezni obveznik je prema članku 6. stavku 1. točki 3. Zakona i inozemni poduzetnik odnosno poduzetnik koji na području Republike Hrvatske nema sjedište, poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište, a u tuzemstvu obavlja isporuke dobara ili usluga iz članka 2. stavka 1. točke 1. Zakona. Inozemni poduzetnik postaje porezni obveznik kad u tuzemstvu isporučuje dobra ili obavlja usluge osim ako obavlja usluge za koje je domaći poduzetnik obavezan obračunati i platiti porez prema članku 19. stavku 2. Zakona.

(2) Kad poduzetnik iz stavka 1. ovoga članka postane porezni obveznik na njega se primjenjuju odredbe Zakona i ovoga Pravilnika osim ako nije drugačije propisano. Prije početka obavljanja oporezivih isporuka dobara i usluga u tuzemstvu taj poduzetnik obavezan je imenovati poreznog zastupnika.

Članak 37.

(1) Porezni obveznik, prema članku 6. stavku 1. točki 4. Zakona, je i izdavatelj računa za isporučeno dobro ili obavljanu uslugu na kome je odvojeno iskazan porez na dodanu vrijednost a za izdavanje takvog računa nije ovlašten.

(2) Izdavateljem računa iz stavka 1. ovoga članka, smatra se poduzetnik iz članka 22. stavka 1. Zakona, kao i svaka druga pravna ili fizička osoba koja inače nije obveznik poreza na dodanu vrijednost pa zbog toga nije ni ovlaštena izdavati račune s posebno iskazanim porezom na dodanu vrijednost.

(3) Izdavateljem računa iz stavka 1. ovoga članka smatra se i poduzetnik koji obavlja isporuke dobara ili usluga oslobođene poreza na dodanu vrijednost ako na računu za te isporuke iskaže odvojeno porez na dodanu vrijednost, osim u slučaju iz članka 11.a stavka 3. Zakona.

Članak 38.

Porezni obveznik, prema članku 6. stavku 1. točki 5. Zakona, je i domaći poduzetnik obveznik poreza na dodanu vrijednost koji koristi usluge inozemnog poduzetnika. Domaći poduzetnik koji koristi usluge inozemnog poduzetnika obveznik je poreza na dodanu vrijednost, u slučaju kada je prema odredbi članka 5. Zakona, mjesto oporezivanja usluge u tuzemstvu.

Članak 39.

(1) Ako tijela državne vlasti, tijela državne, lokalne i područne (regionalne) samouprave, političke stranke, sindikati i komore koji se prema članku 6. stavku 2. Zakona ne smatraju poduzetnicima, obavljaju gospodarsku ili drugu djelatnost a neoporezivanje te djelatnosti dovelo bi do stjecanja neopravdanih povlastica, Porezna uprava će rješenjem utvrditi da su porezni obveznici za tu djelatnost.

(2) Jesu li se stekli uvjeti iz stavka 1. ovoga članka procjenjuje Porezna uprava na vlastitu inicijativu ili na prijedlog nekog od poreznih obveznika ili druge zainteresirane osobe s tim da taj prijedlog podrži i komora nadležna za obavljanje te djelatnosti.

Članak 40.

(1) Poduzetnici iz članka 2. stavka 3. Zakona, koji su u tekućoj godini obavili oporezive isporuke dobara i usluga iznad propisanog iznosa iz članka 22. stavka 1. Zakona, postaju porezni obveznici od 1. siječnja iduće godine i najkasnije do 15. siječnja te godine Poreznoj upravi podnose prijavu radi upisa u registar obveznika poreza na dodanu vrijednost.

(2) Poduzetnici koji su u tekućoj godini počeli s obavljanjem djelatnosti i poslovali tijekom dijela kalendarske godine i ako su obavljene oporezive isporuke u razdoblju u kojem su poslovali svedene na godišnju razinu veće od 85.000,00 kuna, postaju porezni obveznici od 1. siječnja iduće godine i najkasnije do 15. siječnja te godine podnose prijavu za upis u registar obveznika poreza na dodanu vrijednost.

(3) Poduzetnici koji počinju s obavljanjem djelatnosti i žele da se na njih primjenjuju odredbe članka 22. stavak 2. Zakona u istoj godini u kojoj su počeli s obavljanjem djelatnosti obvezni su Poreznoj upravi podnijeti prijavu radi upisa u registar obveznika poreza na dodanu vrijednost s prvim poduzetničkim aktivnostima, a najkasnije prije prve isporuke dobara i usluga koja podliježe oporezivanju.

(4) Poduzetnici koji su počeli s obavljanjem djelatnosti i isporukama dobara i usluga, a u tekućoj i vjerojatno u idućim godinama neće imati isporuke koje bi bile oporezive preko 85.000,00 kuna godišnje, mogu do kraja tekuće godine tražiti da se na njih od 1. siječnja iduće godine primjenjuju odredbe članka 22. stavak 2. Zakona.

(5) Poduzetnici koji obavljaju isporuke oslobođene plaćanja poreza na dodanu vrijednost iz članka 11. i 11.a Zakona i isporuke oporezive porezom na dodanu vrijednost, postaju porezni obveznici od 1. siječnja 2010. ako su im isporuke koje bi bile oporezive, u prethodnoj godini veće od 85.000,00 kuna i najkasnije do 15. siječnja 2010. podnose prijavu za upis u registar obveznika poreza na dodanu vrijednost.

(6) Iznimno poduzetnici iz stavka 5. ovoga članka koji do krajnjeg datuma za podnošenje prijave za upis u registar obveznika poreza na dodanu vrijednost nisu u mogućnosti utvrditi stvarni iznos isporuka koje bi bile oporezive na temelju podataka o ostvarenom prometu za 2009. godinu, mogu to učiniti na temelju procjene toga prometa.

(7) Prijava iz stavka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka podnosi se na obrascu P-PDV 1.

(8) Prijavu ne podnose poduzetnici koji obavljaju isključivo isporuke iz članka 11. i 11.a Zakona koje su oslobođene plaćanja poreza na dodanu vrijednost bez prava na odbitak pretporeza.

(9) Oblik i sadržaj obrasca P-PDV 1 je sastavni dio ovoga Pravilnika.

(10) Trgovački sud ili mjerodavno tijelo obvezno je u roku od 8 dana od dana upisa u registar izvijestiti ispostavu Porezne uprave nadležnu prema sjedištu poduzetnika o obavljenom upisu poduzetnika u taj registar.

Članak 41.

U obrascu P-PDV 1 podaci se iskazuju kako slijedi:

1. U redni broj I. prijave upisuju se opći podaci o poreznom obvezniku.
2. U redni broj II. prijave unose se podaci o obliku vlasništva. Porezni obveznik će na poziciji pod brojem 1. unijeti podatak o tome da li je registriran kao trgovac pojedinac, obrtnik ili obavlja samostalnu djelatnost, odnosno na poziciji pod brojem 2. podatak o obliku trgovačkog društva npr. dioničko društvo, društvo s ograničenom odgovornošću.
3. U redni broj III. upisuju se opći podaci o podružnicama ili poslovnim jedinicama. Ako se radi o većem broju podružnica ili poslovnih jedinica podaci se mogu dati i kao prilog uz prijavu.
4. U rednom broju IV. upisuju se podaci o isporukama dobara i usluga koje podliježu oporezivanju. Na poziciju pod brojem 1. unosi se podatak o isporukama dobara i usluga u prethodnoj godini.
5. U rednom broju IV. na poziciju pod brojem 2. unosi se podatak o isporukama dobara i usluga u tekućoj godini.
6. U redni broj IV. na poziciju pod brojem 3. unosi se podatak o očekivanim oporezivim isporukama u idućoj godini.
7. U rednom broju V. podatke popunjava i ovjerava ovlašteni službenik Porezne uprave.

VI. POREZNI ZASTUPNIK

Članak 42.

- (1) Porezni zastupnik koji zastupa poreznog obveznika iz članka 6. stavka 1. točke 3. Zakona mora biti registriran u tuzemstvu kao obveznik poreza na dodanu vrijednost. Porezni zastupnik ne može biti podružnica niti poslovna jedinica strane pravne osobe.
- (2) Porezni zastupnik mora biti opunomoćen za zaprimanje pismena, podnošenje prijave poreza i obavljanja svih poslova u vezi s utvrđivanjem i plaćanjem poreza poreznog obveznika iz članka 6. stavka 1. točke 3. Zakona. Punomoć mora biti ovjerena kod javnog bilježnika.
- (3) Porezni zastupnik podnosi Poreznoj upravi Područnom uredu Zagreb zahtjev za izdavanje rješenja o poreznom zastupanju poduzetnika iz članka 6. stavka 1. točke 3. Zakona i u njegovo ime podnosi Područnom uredu Zagreb prijavu za upis u registar obveznika poreza na dodanu vrijednost najkasnije u roku od 8 dana prije početka obavljanja djelatnosti tog poduzetnika u tuzemstvu. Porezna uprava izdaje poreznom zastupniku rješenje kojim se odobrava porezno zastupanje uz uvjet da zastupnik zadovoljava propisane uvjete za obavljanje poslova poreznog zastupanja, a inozemnom poduzetnika osobni identifikacijski broj prema odredbama posebnog propisa i rješenje o upisu u registar obveznika poreza na dodanu vrijednost.

(4) Porezna uprava odbit će zahtjev za izdavanje rješenja za porezno zastupanje ili ukinuti već izdano rješenje ako je porezni zastupnik kažnjen na temelju pravomoćnog rješenja za prekršaj odnosno ako je dužnik poreza ili drugih javnih davanja.

(5) Prijava iz stavka 3. ovoga članka podnosi se na obrascu P-PDV 2, čiji su oblik i sadržaj sastavni dio ovoga Pravilnika.

(6) Uz prijavu iz stavka 3. ovoga članka potrebno je priložiti punomoć ili ugovor o poreznom zastupanju, potvrdu porezne uprave države u kojoj porezni obveznik ima sjedište da je registriran kao porezni obveznik te izjavu ili drugi dokaz o namjeri obavljanja isporuka dobara i usluga na području Republike Hrvatske. Porezni obveznik iz članka 6. stavka 1. točke 3. Zakona ne može opunomoćiti više od jednog poreznog zastupnika istovremeno.

(7) Porezni zastupnik jamči za plaćanje poreza, kazni i zatezних kamata u vezi s poreznim dugom poreznog obveznika iz članka 6. stavka 1. točke 3. Zakona, Porezni obveznik i porezni zastupnik solidarno su odgovorni za obračunavanje i plaćanje poreza na dodanu vrijednost.

(8) Porezni zastupnik iz stavka 1. ovoga članka mora obavijestiti Poreznu upravu Područni ured Zagreb o datumu prestanka obavljanja isporuka, poreznog obveznika iz članka 6. stavka 1. točke 3. Zakona, u tuzemstvu. Porezna uprava Područni ured Zagreb brisati će poreznog obveznika iz registra obveznika poreza na dodanu vrijednost na temelju zahtjeva kojeg podnosi porezni zastupnik i o tome donosi rješenje nakon što porezni obveznik odnosno porezni zastupnik podmiri porezne obveze iz stavka 7. i 9. ovoga članka.

(9) Prije donošenja rješenja iz stavka 8. ovoga članka potrebno je predati konačni obračun poreza na obrascu PDV-K i podmiriti preostale porezne obveze do dana izvješćivanja Porezne uprave o prestanku obavljanja isporuka dobara i usluga poreznog obveznika iz članka 6. stavka 1. točke 3. Zakona.

Članak 43.

Porezni zastupnik pri podnošenju prijave u registar obveznika poreza na dodanu vrijednost za inozemnog poduzetnika odnosno poreznog obveznika iz članka 6. stavka 1. točke 3. Zakona kojeg zastupa u obrascu P-PDV 2 navodi sljedeće podatke:

1. U redni broj I. prijave upisuju se opći podaci o inozemnom poduzetniku odnosno zastupanom poreznom obvezniku: naziv odnosno ime i prezime poreznog obveznika, država i adresa sjedišta, te porezni broj u državi sjedišta. Ovdje se upisuju i podaci o obliku vlasništva, djelatnosti koju obavlja poduzetnik i predviđenom razdoblju obavljanja isporuka u Republici Hrvatskoj, te osobni identifikacijski broj koji poreznom obvezniku dodjeljuje Porezna uprava.

2. U redni broj II. prijave upisuju se opći podaci o poreznom zastupniku kao što su naziv odnosno ime i prezime, osobni identifikacijski broj i adresa.

3. U rednom broju III. podatke popunjava i ovjerava ovlašteni službenik Porezne uprave.

VII. NASTANAK POREZNE OBVEZE

1. NASTANAK POREZNE OBVEZE PRI OPOREZIVANJU PREMA IZDANIM RAČUNIMA

Članak 44.

(1) Pri obračunu poreza na dodanu vrijednost prema izdanim računima (članak 17. stavak 1. Zakona), porezna obveza nastaje istekom obračunskog razdoblja u kojem je obavljena isporuka dobra ili usluge. Obračunska razdoblja, prema članku 16. stavku 2. Zakona, su razdoblja od 1. do posljednjeg dana u mjesecu, ako Zakonom nije drugačije određeno. Porezni obveznik iz članka 6. stavka 1. točke 3. Zakona za obavljene isporuke obračunava porez na dodanu vrijednost prema izdanim računima, a porezna obveza nastaje istekom obračunskog razdoblja u kojem su isporučena dobra ili obavljene usluge, dok su obračunska razdoblja prema članku 16. stavku 2. Zakona od prvog do posljednjeg dana u mjesecu.

(2) Porezna obveza za sve isporuke koje su obavljene tijekom obračunskog razdoblja nastaje istekom tog razdoblja.

(3) Porezna obveza nastaje u visini poreza sadržanog u obavljenim i zaračunanim isporukama tijekom obračunskog razdoblja.

(4) Ako isporuke ili dio isporuka nije zaračunan, porezna obveza nastaje u visini poreza koji bi bio zaračunan da su za sve isporuke obavljene tijekom obračunskog razdoblja ispostavljeni računi prema ugovorenim odnosno tržišnim vrijednostima.

(5) Ako su izdani računi, porezna obveza nastaje bez obzira na to u kojem su dijelu ili da li su isporuke obavljene ili nisu.

(6) Rok naplate kao ni odgoda naplate ili kreditiranje ne utječe na nastanak porezne obveze.

Članak 45.

(1) Isporuka dobra je obavljena kada je primatelju omogućeno raspolaganje dobrom u smislu Zakona i ovoga Pravilnika.

(2) Usluge su obavljene u trenutku završetka njihovog korištenja. Ako se neka usluga obavlja stalno (kontinuirano) u dva obračunska razdoblja, porezna obveza nastaje po proteku drugog obračunskog razdoblja. Ako se usluga obavlja stalno (kontinuirano) kroz više obračunskih razdoblja, porezna obveza nastaje po proteku svakog obračunskog razdoblja, bez obzira je li usluga zaračunana ili nije.

(3) U graditeljskoj djelatnosti porezna obveza nastaje istekom obračunskog razdoblja u kojem je ovjerena situacija o stvarno izvedenim građevinskim radovima od strane nadzornog tijela. Ako nadzorno tijelo ne ovjeri obračunsku situaciju, smatra se da je porezna obveza nastala najkasnije istekom obračunskog razdoblja koje slijedi nakon razdoblja u kojem je ispostavljena obračunska situacija.

(4) Kod financijskog leasinga ili najma predmeta dugotrajne imovine, kod kojeg primatelj leasinga snosi troškove amortizacije i može steći pravo vlasništva nad tim predmetom, porezna obveza za ukupnu vrijednost leasinga ili najma nastaje istekom obračunskog razdoblja u kome je isporučeno dobro – predmet najma. Kod operativnog leasinga ili najma kod kojeg davatelj leasinga snosi troškove amortizacije predmeta leasinga i primatelj leasinga nema opciju kupnje, porezna obveza nastaje za dio najamnine koji se odnosi na obračunsko

razdoblje odnosno u visini jedne mjesečne rate. Ako rate nisu utvrđene za obračunska razdoblja već za neka druga razdoblja, preračunavaju se za obračunska razdoblja.

Članak 46.

(1) Ako porezni obveznik na računu za isporučena dobra ili usluge iskaže porez na dodanu vrijednost viši od onoga koji duguje prema Zakonu, tada duguje taj viši iznos, osim kad ispravi račun izdan primatelju, u skladu s člankom 8. stavkom 3. Zakona.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka porezna obveza nastaje istekom obračunskog razdoblja u kojemu je izdan račun.

Članak 47.

(1) Ako netko u nekomu računu za isporučena dobra ili obavljene usluge izdvojeno iskaže porez na dodanu vrijednost, iako za to nije ovlašten, tada duguje iskazani iznos, osim kad ispravi račun izdan primatelju, u skladu s člankom 8. stavkom 3. Zakona.

(2) Porezna obveza, u slučaju iz stavka 1. ovoga članka, nastaje istekom obračunskog razdoblja u kojemu je izdan račun.

Članak 48.

U slučaju obavljanja isporuka dobara i usluga u nepoduzetničke svrhe iz članka 3. stavka 5. i članka 4. stavka 4. Zakona te članka 8. stavka 1. ovoga Pravilnika, porezna obveza nastaje istekom obračunskog razdoblja u kojemu su dobra izuzeta ili usluge obavljene.

Članak 49.

(1) Pri uvozu dobara, porezna obveza nastaje danom nastanka carinskog duga.

(2) Ako pri uvozu dobara ne nastaje carinski dug, porezna obveza nastaje s danom kada bi nastao carinski dug da se plaća.

Članak 50.

Kod usluga koje inozemni poduzetnik obavi domaćem poduzetniku (članak 19. stavak 2. Zakona) porezna obveza nastaje istekom obračunskog razdoblja u kojem su usluge obavljene ili plaćene (predujmljene).

Članak 51.

Kod promjene uvjeta mjerodavnih za odbitak pretporeza iz članka 20. stavka 5. Zakona, porezna obveza nastaje istekom obračunskog razdoblja u kojemu su se promijenili uvjeti mjerodavni za odbitak pretporeza.

Članak 52.

(1) Kod predujmova, porezna obveza nastaje istekom obračunskog razdoblja u kojemu su naplaćeni.

(2) Za nastanak porezne obveze iz stavka 1. ovoga članka bitan je trenutak naplate predujma a ne trenutak isporuke dobra ili obavljanja usluge.

2. NASTANAK POREZNE OBVEZE PRI OPOREZIVANJU PREMA PRIMLJENIM – NAPLAĆENIM NAKNADAMA

Članak 53.

(1) Pri obračunu poreza prema primljenim naknadama, porezna obveza nastaje istekom obračunskog razdoblja u kojemu je naknada primljena odnosno naplaćena.

(2) Trenutkom naplate smatra se:

1. kod doznaka u korist žiro-računa, trenutak kada je odobrena banka kod koje porezni obveznik ima žiro-račun,

2. kod primljenih mjenica, trenutak naplate ili prijenosa (indosiranja) mjenice,

3. kod čeka, trenutak primitka čeka,

4. kod kreditnih kartica, trenutak kada je odobrena banka kod koje porezni obveznik ima žiro-račun,

5. kod prijebaja, asignacija, cesija i preuzimanja duga, kada su se stekli propisani uvjeti odnosno trenutak potpisa odgovarajućih ugovora ili drugih isprava.

(3) Ako poduzetnici koji plaćaju porez na dodanu vrijednost prema primljenim (naplaćenim) naknadama izuzimaju dobara ili usluge u nepoduzetničke svrhe, za takve isporuke porezna obveza nastaje istekom obračunskog razdoblja u kojemu su dobra izuzeta ili usluge obavljene.

VIII. POREZNA OSNOVICA

1. NAKNADA

Članak 54.

(1) Osnovica poreza na dodanu vrijednost, prema članku 8. Zakona, je naknada za isporučena dobra ili obavljene usluge. Naknadom se, kod obračuna poreza na dodanu vrijednost prema zaračunanim naknadama smatra sve ono što primatelj dobara treba dati ili platiti za isporučena dobra i obavljene usluge a kod obračuna prema naplaćenim naknadama, sve ono što primatelj dobara ili usluga da ili plati za isporučena dobra ili usluge, osim poreza na dodanu vrijednost. U poreznu osnovicu ulazi i sve ono što neka druga osoba, a ne primatelj dobara ili usluga, da ili plati odnosno treba dati ili platiti poduzetniku za isporučena dobra ili obavljene usluge.

(2) Naknadom za isporuku dobara prema stavku 1. ovoga članka smatraju se i svi iznosi koje je prodavatelj zaračunao (naplatio) kupcu po osnovi isporuke kao što su troškovi prijevoza, postavljanja, slanja, osiguranja i slično.

(3) Porezna osnovica je tržišna cijena dobara ili usluga u slučajevima iz članka 2. stavka 1. točke 1b., članka 3. stavka 5. i članka 4. stavka 4. Zakona ta članka 8. stavka 1. ovoga Pravilnika.

(4) Tržišnom cijenom u smislu odredbe članka 8. stavak 6. Zakona te članka 8. stavak 1. ovoga Pravilnika, kod isporuka dobara bez naknade smatra se cijena nove nabave odnosno neto nabavna cijena uvećana za zavisne troškove nove nabave kada se radi o izuzimanju odnosno isporuci dobara koja su kupljena. Pri izuzimanju dobara proizvedenih u poduzeću tržišnom cijenom smatraju se vlastiti troškovi utvrđeni prema računovodstvenim propisima. Kod usluga, odnosno korištenja dobara poduzetničke imovine u privatne ili druge nepoduzetničke svrhe tržišnom cijenom smatra se cijena nabave takvih usluga uvećana za troškove održavanja i druge zavisne troškove, a kod dobara koja su u najmu tržišnom cijenom smatra se trošak naknade po ugovoru, trošak održavanja i svi drugi zavisni troškovi koje po ugovoru o najmu snosi korisnik najma. Kod izuzimanja usluga tržišnom cijenom smatra se ukupni trošak obavljanja tih usluga kojeg snosi porezni obveznik. Ako je naknada za isporuke dobara ili usluga manja od tržišne vrijednosti ili ako su isporuke izvršene bez naknade, porezna osnovica je tržišna vrijednost u trenutku isporuke dobara ili obavljene usluge.

(5) U naknadu ulaze i dobrovoljno plaćeni iznosi.

(6) Naknadom se smatraju i iznosi posebnih poreza, trošarina i pristojbi koji se uračunavaju u vrijednost isporuke i zaračunavaju kupcu.

(7) Ako se kupcu pri oporezivoj isporuci dobra zaračunava i kaucija za ambalažu tada kaucija predstavlja dio naknade za isporuku dobra. Vraćanje pologa osobama koji nisu porezni obveznici predstavlja umanjenje naknade.

(8) U poreznu osnovicu ne ulaze sniženja cijene i popusti što se kupcu odobri u trenutku ispostavljanja računa.

(9) U naknadu ne ulaze iznosi koje poduzetnik zaračuna, primi ili izda u ime i za račun druge osobe (prolazne stavke).

(10) U naknadu ne ulaze iznosi primljeni od osiguravatelja po osnovi naknada šteta.

(11) U naknadu ne ulaze ni iznosi primljeni za otklanjanje nastalih šteta po osnovi prirodnih nepogoda do visine utvrđene očevidnikom nadležnog tijela. Isto se odnosi i na iznose primljene za uništena ili otuđena dobra.

(12) U naknadu ne ulaze premije, regres i druga poticajna sredstva iz proračuna.

(13) Naknadom, pri isporuci novoizgrađenih građevinskih objekata ili dijelova tih objekata iz članka 14. ovoga Pravilnika smatra se naknada za vrijednost isporučenog objekta koja ne sadrži vrijednost zemljišta ni iznos naknade za komunalno uređenje zemljišta prema odluci nadležnih tijela.

(14) Kod zabavnih igara poreznu osnovicu čine uplate za sudjelovanje u tim igrama.

(15) Kod financijskog leasinga ili najma u poreznu osnovicu ne uračunavaju se kamate i slični troškovi financiranja pod uvjetom da se obračunavaju i iskazuju odvojeno od naknade za isporuku predmeta leasinga.

2. NAKNADNA PROMJENA POREZNE OSNOVICE

Članak 55.

(1) Ako se naknadno umanjuje naknada zbog različitih vrsta popusta koje isporučitelj daje primatelju, kao što su popusti zbog ranijeg plaćanja (casa sconto), rabati i druge vrste odobrenja (bonifikacija) ili zbog nemogućnosti naplate, tada se umanjuje porezna osnovica.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka isporučitelj i primatelj ispravljaju poreznu osnovicu odnosno porez i pretporez. Smanjenje porezne osnovice po osnovi naknadnih umanjivanja smije se provesti kod isporučitelja tek nakon ispravka pretporeza kod primatelja o čemu je primatelj obavezan pisano izvijestiti isporučitelja.

(3) Naknadni popusti umanjuju poreznu osnovicu samo ako su dani u izravnom međusobnom odnosu isporučitelja i primatelja.

(4) Ako isporučitelj mora primatelju platiti ugovornu kaznu, kazna ne umanjuje poreznu osnovicu.

Članak 56.

Porezna osnovica se povećava kada se ostvari viša naknada od ugovorene kao u slučaju dobrovoljne nadoplate primatelja dobra odnosno korisnika usluga ili nekog trećeg. Razlozi koji su doveli do povišenja naknade nisu bitni. Zbog povišenja naknade ispravlja se poreznu osnovicu a time i porez odnosno odbitak pretporeza. Odbitak pretporeza kod primatelja moguć je samo ako je isporučitelj za to povećanje naknade izdao račun prema članku 15. stavku 3. Zakona.

3. POREZNA OSNOVICA PRI RAZMJENI

Članak 57.

(1) Pri razmjeni i drugim sličnim poslovima porezna osnovica je tržišna vrijednost svakog dobra ili usluge koja je predmet razmjene. Ako se prilikom razmjene dobara ili usluga izvrši i nadoplata u novcu, radi se o razmjeni sličnim poslovima. U tim slučajevima u naknadu se ubraja i primljeno dobro ili obavljena usluga i zaračunani (primljeni) novčani iznos. Kod sudionika koji daje dobro ili uslugu i novac u naknadu ulazi samo isporučeno dobro ili obavljena usluga.

(2) U naknadu za uslugu dorade može se uračunati pored ugovorene naknade u novcu i vrijednost otpadnog materijala, koji je proizašao iz posla i kojeg naručitelj usluge prepušta davatelju usluge. U tom slučaju postupa se prema članku 12. stavku 2. ovoga Pravilnika.

(3) Pod razmjenom sličnim poslovima iz stavka 1. ovoga članka smatraju se i poslovi zamjene osobnih automobila »staro za novo«. Kod poduzetnika koji isporučuje novo vozilo u poreznu osnovicu ulazi tržišna vrijednost starog vozila i iznos nadoplate.

4. POREZNA OSNOVICA PRI PRIJENOSU GOSPODARSKE CJELINE

Članak 58.

- (1) Ako obračunani porez na dodanu vrijednost pri stjecanju gospodarske cjeline ili pogona stjecatelj u cijelosti može odbiti kao pretporez, tada se ne plaća porez na dodanu vrijednost, a taj se prijenos smatra neoporezivim.
- (2) Ako se prilikom prijenosa gospodarske cjeline ili pogona mora izračunati porezna osnovica, ona se utvrđuje prema naknadi za svako pojedinačno isporučeno dobro. Ako pri isporuci nije utvrđena naknada za svako isporučeno dobro, potrebno je utvrđeni ukupni iznos naknade za prenesenu gospodarsku cjelinu ili pogon podijeliti na naknade za svako preneseno dobro. Pri podjeli ukupne naknade polazi se od knjigovodstvene vrijednosti dobara utvrđenih u posljednjoj bilanci isporučitelja. Preuzeti dugovi se ne odbijaju od porezne osnovice. Nekretnine koje su u sastavu gospodarske cjeline ili pogona, a koje se ne smatraju novoizgrađenim u smislu odredbe članka 2. stavka 1. točke 1. Zakona i članka 14. stavak 1. i 2. ovoga Pravilnika, podliježu oporezivanju prema posebnom propisu.
- (3) Porez se kod prijenosa gospodarske cjeline uvijek obračunava prema izdanim računima pa i onda kada je stjecatelju dopušteno oporezivanje prema primljenim (naplaćenim) naknadama.

5. POREZNA OSNOVICA PRI UVOZU

Članak 59.

- (1) Porezna osnovica pri uvozu dobara u smislu članka 9. Zakona utvrđuje se prema vrijednosti uvezenog dobra utvrđenoj prema carinskim propisima i uvećava se za carinu, posebne poreze, trošarine, pristojbe i slična davanja koja se plaćaju pri uvozu dobara. U poreznu osnovicu pri uvozu dobara uračunavaju se i ostali dodatni troškovi nastali do prvog mjesta odredišta u tuzemstvu ako nisu uključeni u carinsku vrijednost kao što su provizije, troškovi ambalaže, pakiranja, osiguranja, prijevoza, utovara, istovara, skladištenja, rukovanja s dobrima.
- (2) U poreznu osnovicu kod uvoza dobara uračunavaju se oni dodatni troškovi iz stavka 1. ovoga članka koji su uvozniku neposredno obračunani i čija je vrijednost u trenutku podnošenja carinske deklaracije određena i može se dokazati na osnovi raspoloživih isprava. Uvoznik prilaže izjavu sa specifikacijom dodatnih troškova u vezi s uvozom koja sadrži najmanje podatke o uvozniku, carinskom zastupniku, mjestu ulaska dobara u Republiku Hrvatsku, carinskoj ispostavi carinjenja, paritetu isporuke dobara, mjestu odredišta i prijevozniku.
- (3) Privremeni izvoz dobara radi dorade, oplemenjivanja ili popravka ne smatra se izvoznom isporukom prema članku 13. stavku 1. točki 1. Zakona. Ako se neko dobro privremeno izvozi radi dorade, oplemenjivanja ili popravka pri čemu se ne prenosi mogućnost raspolaganja dobrom na inozemnog poduzetnika i nakon dorade, oplemenjivanja ili popravka se to dobro vraća tuzemnom naručitelju, porezna se osnovica utvrđuje prema carinskim propisima.

IX. POREZNA STOPA

Članak 60.

(1) Porez na dodanu vrijednost po stopi od 0% plaća se na:

a) sve vrste kruha,

Pod kruhom se u smislu ove točke smatraju sve vrste ispečenog kruha (pšenični, raženi, ječmeni, kukuruzni, kruh od heljde, kruh od soje, kruh od posija i kruh od krumpira) koji se stavlja u promet pod nazivom kruh bijeli, polubijeli, crni, peciva i drugi pekarski proizvodi kao što su kifle, pereci, žemlje, pogače, lepinje, kajzerice, osim svih vrsta kolača, bureka i ostalih pekarskih i slastičarskih proizvoda.

b) sve vrste mlijeka (kravlje, ovčje, kozje) koje se u promet stavlja pod istim nazivom u tekućem stanju, svježe, pasterizirano, homogenizirano, kondenzirano (osim kiselog mlijeka, jogurta, kefira, čokoladnog mlijeka i drugih mliječnih proizvoda), te hrana za dojenčad koja služi kao potpuna zamjena za majčino mlijeko u skladu s posebnim propisima,

c) knjige stručnog, znanstvenog, umjetničkog, kulturnog i obrazovnog sadržaja, udžbenike za pedagoški odgoj i obrazovanje, za osnovno, srednje i visoko obrazovanje, otisnute na papiru ili na drugim nositeljima teksta kao što su papirus, koža, platno, tekstil, CD-ROM, video i audio kasete i diskete,

Knjiga je sukladno definiciji UNESCO-a »duhovno-tvarna tvorevina koja nastaje kao zajednički rezultat djelatnosti autora, izdavača i grafičke industrije. U tehničkom smislu knjiga se sastoji iz savijenih i sašivenih ili lijepljenih dijelova tiskanih araka i poveza. Otisnuti dijelovi knjige su naslovne stranice (preliminarni – nulti otisak) i tekstualni dio s diobom na poglavlja.«

Knjigama se u smislu ove točke smatraju neperiodične tiskovine koje imaju istodobno sva tri sljedeća obilježja:

1. imaju stručni, znanstveni, umjetnički, kulturni i obrazovni sadržaj a ne smiju imati promidžbeni sadržaj. (Promidžbenim sadržajem smatra se onaj sadržaj u kojem se kao pretežiti dio (više od 50%) pojavljuju promidžbene poruke),

2. izrađene su u tehničkom smislu u obliku knjige, otisnute na arcima papira ili već spomenutim nositeljima teksta ili u obliku slobodnih listova,

3. imaju najmanje 49 stranica (definicija UNESCO-a) ne računajući korice i naslovnu stranicu, osim dječjih knjiga – bojanke, slikovnica bez teksta te tiskanih nota i umetaka za knjige u obliku slobodnih listova koji mogu imati i manje od 49 stranica. Dječjim knjigama razumijevaju se i bojanke kao i slikovnice bez teksta.

Knjigama se u smislu Zakona i ovoga Pravilnika ne smatraju: telefonski imenici, vozni redovi, cjenici, kalendari, rokovnici, različiti prospekti, katalogi, turistički vodiči turističke karte, mape, izvješća o poslovanju trgovačkih i ostalih društava, prigodni prezentacijski materijali u obliku knjige te drugi informativni materijal.

Udžbenicima se u smislu ove točke smatraju nastavna sredstva izrađena u svezi s odgovarajućim nastavnim planom i programom, neovisno o broju stranica (temeljna knjiga, skripta, priručnik, radna bilježnica, vježbenica, lektira i dr.) otisnuta na papiru ili na već navedenim nositeljima teksta, koje je odobrilo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.

U smislu Zakona i ovoga Pravilnika smatra se da su knjige i udžbenici dobro tek u trenutku kada ih kao u cijelosti dovršenu knjigu nakladnik isporučuje u tuzemstvu, odnosno u svim drugim isporukama nakon toga.

d) lijekove određene Odlukom o utvrđivanju Liste lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje,

e) proizvode koji se kirurškim putem ugrađuju u ljudsko tijelo – implantati, prema Listi proizvoda koji se kirurškim putem ugrađuju u ljudsko tijelo,[\[1\]](#)

Red. br.	Naziv grupe proizvoda	Red. br.	Naziv grupe proizvoda
1.	Baterije za implantate	18.	Mrežice11
2.	Čavli za osteosintezu1	19.	Matice za osteosintezu
3.	Drenovi2	20.	Opruge za osteosintezu
4.	Elektrode3	21.	Otvoreni izvori zračenja12
5.	Elektronski dozatori4	22.	Pločice za osteosintezu
6.	Elektrostimulatori5	23.	Prstenovi13
7.	Endoklipse6	24.	Pudentzov sistem
8.	Endoproteze7	25.	Sfinkter umjetni
9.	Endopatch-evi (endograft-ovi)8	26.	Stentovi
10.	Fixatori unutrašnji	27.	Stapleri i punjenja
11.	Implantati silikonski	28.	Šipke i šine za osteosintezu
12.	Intraokularne leće	29.	Tubusi
13.	Kanile9	30.	Umetci i tkivni ekspanderi14
14.	Katetri10	31.	Vijci za osteosintezu
15.	Klinovi za kosti	32.	Valvule15
16.	Kukice za osteosintezu	33.	Žice16
17.	Kohlearni implantat	34.	Stomatološki implantati17

f) ostale medicinske proizvode za nadomještanje tjelesnog oštećenja ili nedostatka iz Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na ortopedska i druga pomagala Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, osim zubnih nadomjestaka kad ih isporučuju zubni tehničari i stomatolozi iz članka 11. stavka 1. točke e) Zakona i pomagala s Popisa pomagala pod sljedećim šiframa: APRD060, AOID018, AOID026, AOID034, AOID042, AOID05Z, AOID06X, AOID106, BNBD01M, BNBD02K, CSR041, CSPP163, CSR050, CSR06Y, CSR07W, CSR08U, CSPU19T, CPUS019, CPUS035, CPUS043, CPUS051, CPUS060, CPUS07Y, CPUS08W, CPUS09U, CPUS115, CPUS123, CPUS140, CSUS23Y, CPUS16W, CPUS17U, CPUS280, CPUS32W, DPGU01Y, DPGU02W, DPGU03U, DPGU04S,

DPGU05Q, DPGU07M, DPGU08K, DPGU09I, DPGU10W, DPGU13Q, DPGU11U, DPGU12S, EPAJ01E, EPUV01Y, EPUV02W, EPUV03U, EPUV04S,

g) znanstvene časopise,

h) usluge javnog prikazivanja filmova.

(2) Porez na dodanu vrijednost plaća se po stopi od 10% na:

a) usluge smještaja ili smještaja s doručkom, polupansiona ili punog pansiona u svim vrstama komercijalnih ugostiteljskih objekata. Smještajem u smislu ovoga Pravilnika smatra se noćenje u svim vrstama komercijalnih ugostiteljskih objekata.

Usluga pansiona obuhvaća smještaj (noćenje) i tri obroka (doručak, ručak i večeru), a polupansion smještaj (noćenje) s doručkom i jednim od ostalih obroka.

Komercijalnim ugostiteljskim objektima u smislu ovoga Pravilnika smatraju se: hoteli, apart-hoteli, turistička naselja, turistički apartmani, pansioni, guest – house, kampovi, kamp naselja, kampirališta, kuće za odmor, sobe za iznajmljivanje, apartmani i studio – apartmani, prenoćišta, odmarališta, hosteli, planinarski domovi, lovački domovi, objekti za robinzonski smještaj i plovni objekti – brodovi ili brodice koji su prilagođeni i opremljeni za višednevni boravak posade i turista na krstarenjima i kružnim putovanjima.

Porezna stopa 10% primjenjuje se i na agencijske usluge (agencijske provizije) za usluge smještaja ili smještaja s doručkom, polupansiona ili punog pansiona u svim vrstama navedenih komercijalnih ugostiteljskih objekata.

b) novine i časopise otisnute na papiru koji izlaze dnevno i periodično, osim na one koji u cijelosti ili uglavnom sadrže oglase ili služe oglašavanju.

Novinama i časopisima koji uglavnom sadrže oglase ili služe oglašavanju smatraju se one novine i časopisi u čijem sadržaju je više od 50% oglasnog odnosno promidžbenog sadržaja.

(3) Porez na dodanu vrijednost na isporuke svih ostalih dobara i usluga plaća se po stopi od 23% na poreznu osnovicu (naknadu).

(4) Ako se iz naknade u kojoj je sadržan porez mora izračunati iznos poreza, primjenjuje se preračunana porezna stopa na sljedeći način:

$$\text{preračunana porezna stopa} = \frac{\text{porezna stopa}}{100 + \text{porezna stopa}} \times 100$$

(5) Kada se iz naknade u kojoj je sadržan porez obračunan po stopi od 23% mora izračunati iznos poreza, primjenjuje se preračunana porezna stopa koja iznosi 18,6992%.

(6) Kada se iz naknade u kojoj je sadržan porez obračunan po stopi od 10% mora izračunati iznos poreza, primjenjuje se preračunana porezna stopa koja iznosi 9,0909%.

(7) Porez na dodanu vrijednost obračunava se po stopi koja je na snazi kad su dobra isporučena ili usluge obavljene.

X. POREZNA OSLOBOĐENJA

1. POREZNA OSLOBOĐENJA U TUZEMSTVU

1.1. Porezna oslobođenja za isporuke od javnog interesa

1.1.1. Univerzalne poštanske usluge i isporuka poštanskih maraka

Članak 61.

(1) Univerzalne poštanske usluge i s njima povezane isporuke pratećih dobara u skladu s posebnim propisima o poštanskoj djelatnosti oslobođene su plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

(2) Dobrima iz stavka 1. ovoga članka smatraju se dobra izravno vezana uz obavljanje univerzalnih poštanskih usluga kao što su obrasci vezani uz prijem, prijenos i dostavu pošiljaka, dopisnice sa iskazanom nominalnom vrijednosti za univerzalne poštanske usluge i slično.

Članak 62.

Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođena je isporuka poštanskih maraka po nominalnoj vrijednosti kojima se plaćaju poštanske usluge u tuzemstvu te isporuka državnih i drugih sličnih biljega.

1.1.2. Usluge u vezi s liječenjem i drugom zdravstvenom zaštitom

Članak 63.

(1) Porez na dodanu vrijednost ne plaća se na usluge bolničke dijagnostike, liječenja i zdravstvene njege i s njima usko povezane usluge te isporuke dobara povezane s liječenjem koje se obavljaju sukladno propisima na području zdravstvene zaštite u zdravstvenim ustanovama: domovima zdravlja, hitnoj medicinskoj pomoći, poliklinikama, općim i specijalnim bolnicama i klinikama. Ove isporuke dobara i obavljene usluge kao i usluge zdravstvene njege koje obavljaju zdravstvene ustanove za njegu u kući oslobođene su plaćanja poreza na dodanu vrijednost i u slučaju kad ih obavljaju tijela odnosno pravne osobe s javnim ovlastima ili druge organizacije slične prirode na temelju javnih ovlasti.

(2) Uslugama iz stavka 1. ovoga članka smatraju se usluge boravka i prehrane bolesnika te smještaja roditelja uz djecu za vrijeme bolničkog liječenja na temelju uputnice za bolničko liječenje prema posebnim propisima, usluge ustanova koje obavljaju javnozdravstvenu djelatnost koje su izravno povezane s liječenjem i zdravstvenom njegom kao što je provođenje higijensko-epidemiološko zdravstvene zaštite stanovništva, usluge izdavanja i produljivanja zdravstvenih iskaznica, usluge cijepljenja, provođenje programa u vezi s izvanbolničkim liječenjem, provođenje izvanbolničke specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite i slično.

(3) Uslugama iz stavka 1. ovoga članka ne smatraju se:

1. usluge koje nisu povezane s liječenjem i zdravstvenom njegom osobito najam i korištenje prostora u sklopu bolnica, domova zdravlja, lječilišta i sličnih ustanova, razne doplate za smještaj ili za korištenje televizora, telefona i interneta, dodatne usluge praonice i parkiranja u sklopu bolnica, lječilišta i sličnih ustanova, športsko-rekreativne usluge u sklopu lječilišta kao što su najam bicikla, korištenje bazena ili sportskih terena i slično,

2. usluge koje se ne obavljaju u svrhu zdravstvene zaštite kao što su zdravstveni pregledi u vezi s utvrđivanjem sposobnosti za držanje i nošenje oružja, zdravstveni pregledi o sposobnosti za upravljanje motornim vozilima, vještačenja za sudske i druge postupke kao što je utvrđivanje očinstva, razne usluge analiza tla, ispravnosti voda, predmeta opće uporabe, usluge ispitivanja zraka, izobrazba zdravstvenih i drugih radnika i ostale slične usluge ustanova koje obavljaju javnozdravstvenu djelatnost.

Članak 64.

(1) Usluge i isporuke dobara doktora medicine, doktora stomatologije ili dentalne medicine, medicinskih sestara, primalja, fizioterapeuta, psihologa i usluge biokemijskih laboratorija povezane s liječenjem, oslobođene su plaćanja poreza na dodanu vrijednost, ako se obavljaju u okviru privatne prakse.

(2) Uslugama i isporukama dobara iz stavka 1. ovoga članka smatraju se sve one usluge i isporuke dobara koje poduzetnici iz stavka 1. ovoga članka mogu obavljati u okviru privatne prakse prema posebnim propisima koji uređuju njihovu djelatnost.

Članak 65.

(1) Porez na dodanu vrijednost ne plaća se prema članku 11. stavku 1. točki d) Zakona na isporuke ljudske krvi i krvnih pripravaka obavljene u svrhu liječenja, te na isporuke majčinog mlijeka.

(2) Na isporuke ljudskih organa, tkiva i stanica iz članka 11. stavka 1. točke d) Zakona ne plaća se porez na dodanu vrijednost ako su obavljene u svrhu liječenja, prema posebnim propisima koji uređuju to područje.

1.1.3. Usluge zubnih tehničara te isporuka zubnih nadomjestaka

Članak 66.

Usluge što ih obavljaju zubni tehničari u okviru svoje prakse te zubni nadomjesci koje isporučuju zubni tehničari i stomatolozi, oslobođene su plaćanja poreza na dodanu vrijednost, ako se obavljaju u skladu s posebnim propisima koji uređuju njihovu djelatnost.

1.1.4. Usluge prijevoza bolesnih ili ozlijeđenih osoba

Članak 67.

Usluge prijevoza ozlijeđenih osoba u hitnim slučajevima ili bolesnih osoba u vezi s liječenjem u vozilima posebno izrađenima za tu svrhu oslobođene su plaćanja poreza na dodanu vrijednost pod uvjetom da te usluge obavljaju ovlaštene osobe u skladu s propisima o zdravstvenoj zaštiti.

1.1.5. Usluge udruženja osoba

Članak 68.

(1) Porez na dodanu vrijednost ne plaća se na usluge što ih obavljaju udruženja osoba isključivo svojim članovima a koje su u zajedničkom interesu svih članova pod uvjetom da svi članovi obavljaju istu djelatnost oslobođenu plaćanja poreza na dodanu vrijednost ili za tu djelatnost nisu obveznici poreza na dodanu vrijednost.

(2) Usluge iz stavka 1. ovoga članka oslobođene su plaćanja poreza ako su namijenjene neposredno za obavljanje djelatnosti članova udruženja, uz uvjet da članovi udruženju nadoknađuju samo svoj dio ukupnih troškova za obavljene im usluge i da takvo oslobođenje ne dovodi do narušavanja tržišnog natjecanja.

(3) Ako udruženje obavlja usluge trećim osobama te usluge nisu oslobođene plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

1.1.6. Usluge i isporuke povezane sa socijalnom skrbi

Članak 69.

(1) Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođene su usluge i isporuke dobara povezane sa socijalnom skrbi, uključujući one što ih obavljaju i isporučuju domovi za starije i nemoćne osobe. Plaćanja poreza oslobođene su ove isporuke i kad ih obavljaju, obiteljski domovi, ustanove, tijela s javnim ovlastima ili druge organizacije sukladno posebnim propisima na području socijalne skrbi.

(2) Uslugama i isporukama dobara iz stavka 1. ovoga članka smatraju se sve one usluge i isporuke dobara koje se mogu obavljati prema posebnim propisima iz područja socijalne skrbi kojima se korisnicima socijalne skrbi osigurava stanovanje, prehrana, briga o zdravlju, odgoj i obrazovanje, psihosocijalna rehabilitacija, njega i druge slične potrebe.

1.1.7. Usluge u vezi zaštite djece i mladeži

Članak 70.

(1) Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođene su usluge i isporuke dobara povezane sa zaštitom djece i mladeži što ih obavljaju ustanove, tijela s javnim ovlastima ili druge organizacije sukladno propisima na području socijalne skrbi.

(2) Uslugama i isporukama dobara iz stavka 1. ovoga članka smatraju se one usluge i isporuke dobara koje se mogu obavljati prema posebnim propisima na području socijalne skrbi, kao što su smještaj i prehrana, pod uvjetom da ih izravno obavljaju odnosno isporučuju pružatelji usluga zaštite djece i mladeži.

1.1.8. Usluge obrazovanja

Članak 71.

(1) Porez na dodanu vrijednost ne plaća se na usluge predškolskog, osnovnog, srednjeg i visokoškolskog obrazovanja, stručnog obrazovanja ili prekvalifikacije odraslih te učeničkog i studentskog standarda, uključujući s njima povezane isporuke dobara i usluga što ih obavljaju ustanove, tijela s javnim ovlastima kojima je to cilj ili druge organizacije u skladu s posebnim propisima koji uređuju obavljanje djelatnosti obrazovanja.

(2) Usluge i isporuke dobara iz stavka 1. ovoga članka oslobođene su plaćanja poreza na dodanu vrijednost pod uvjetom da se obavljaju prema programima verificiranim od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

(3) Porez na dodanu vrijednost ne plaća se na usluge posredovanja u zapošljavanju studenata i učenika, organizaciji prehrane studenata i smještaju studenata. Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođena je isporuka dobara izravno vezana uz obavljanje usluga iz ovoga stavka kao što su smještaj i prehrana učenika u učeničkim odnosno studenata u studentskim domovima i slično.

(4) Porezno oslobođenje ne odnosi se na usluge ljetnog smještaja učenika odnosno studenata u učeničkim i studentskim domovima, odnosno smještaja osoba koje nisu učenici ili studenti.

(5) Nastava koju privatno održavaju nastavnici u predškolskim, osnovnim, srednjim i visokoškolskim ustanovama oslobođena je plaćanja poreza na dodanu vrijednost ako nastavu u tim ustanovama obavljaju fizičke osobe (nastavnici ili predavači) prema unaprijed ugovorenoj satnici i rasporedu, isključivo prema nastavnim planovima i programima verificiranim od strane Ministarstva znanosti obrazovanja i športa. Oslobođenje se odnosi i na naknadu za održavanje ispita i konzultacija usko vezanih za izvođenje ugovorenog plana i programa nastave.

1.1.9. Ustupanje osoblja vjerskih ili duhovnih institucija

Članak 72.

Ustupanje osoblja vjerskih ili duhovnih institucija za obavljanje isporuka vezanih uz bolničku dijagnostiku, liječenje i zdravstvenu njegu, socijalnu skrb, obrazovanje te zaštitu djece i mladeži oslobođeno je plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

1.1.10. Usluge neprofitnih organizacija

Članak 73.

(1) Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođene su usluge koje neprofitne organizacije čiji su ciljevi vjerske, domoljubne, filozofske, dobrotvorne ili druge općekorisne naravi obave svojim članovima u skladu sa statutima ili drugim pravilima tih organizacija. Oslobođenje se primjenjuje neovisno o tome plaćaju li članovi navedenih organizacija članarinu u skladu s pravilima tih organizacija ili se njihova djelatnost temelji na donacijama i dobrovoljnim priložima.

(2) Oslobođenje u smislu stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i na isporuke dobara pod uvjetom da su isporuke tih dobara usko povezane s obavljenim uslugama ili su sastavni dio tih usluga.

1.1.11. Usluge u kulturi

Članak 74.

(1) Usluge u kulturi i s njima usko povezane isporuke dobara javnih ustanova u kulturi ili drugih organizacija u kulturi koje djeluju u javnom interesu oslobođene su plaćanja poreza na dodanu vrijednost i to: muzeja, galerija, arhiva, knjižnica, kazališta, orkestara i drugih glazbeno-scenskih te konzervatorskih i restauratorskih ustanova, ustanova za zaštitu spomenika kulture, umjetničkih organizacija te samostalnih umjetnika uz uvjet da djelatnost obavljaju u skladu s posebnim propisima koji uređuju obavljanje tih djelatnosti.

(2) Samostalnim umjetnicima iz stavka 1. ovoga članka smatraju se umjetnici koji samostalno obavljaju umjetničku djelatnost kao trajnu ili povremenu djelatnost uz potvrdu strukovne organizacije.

(3) Umjetničkim organizacijama iz stavka 1. ovoga članka smatraju se umjetničke organizacije upisane u Registar umjetničkih organizacija pri Ministarstvu kulture.

(4) Uslugama i isporukama iz stavka 1. ovoga članka ne smatraju se usluge i isporuke dobara koje ustanove i druge organizacije za trajnu naobrazbu i kulturu obavljaju kao komercijalne programe (razni tečajevi, radionice i slično).

(5) Iznimno, poduzetnici iz članka 11. stavka 1. točke m) Zakona mogu odlučiti hoće li s isporukama dobara i usluga koje obavljaju, postupati kao s oporezivim isporukama. O tome su dužni u pisanom obliku izvijestiti nadležnu ispostavu Porezne uprave, u roku iz članka 30. stavka 2. ovoga Pravilnika.

1.1.12. Usluge i isporuke dobara u vezi s priredbama

Članak 75.

(1) Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođene su usluge i isporuke dobara usko povezane s njima koje obave organizacije iz članka 11. stavka 1. točaka b), g), h), i), l) i m) Zakona u vezi s priredbama ili događanjima organiziranim za prikupljanje sredstava pod uvjetom da se prikupljena sredstva nakon podmirenja troškova vezanih za organizaciju tih priredbi ili događanja koriste u dobrotvorne svrhe odnosno svrhe za koje su te organizacije osnovane. Svrha tih priredbi ili događanja mora biti određena unaprijed što može biti označeno na kartama, plakatima ili oglaseno u javnim medijima. Oslobođenje se odnosi i na prodaju karata za te priredbe ili događanja.

(2) Pojedina organizacija iz članka 11. stavka 1. točaka b), g), h), i), l) i m) Zakona godišnje može organizirati najviše dvije priredbe ili događanja iz stavka 1. ovoga članka.

1.1.13. Pretplata za obavljanje djelatnosti javnog radija i televizije

Članak 76.

Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođena je pretplata za obavljanje djelatnosti javnog radija i televizije, prema odredbama posebnih propisa. Pretplatom se u smislu članka 11. stavka 1. točke p) Zakona smatra pristojba koju naplaćuje Hrvatska radiotelevizija vlasnicima

radijskih i televizijskih prijamnika na području Republike Hrvatske putem kojih se obavlja djelatnost javnog radija i televizije.

1.2. Porezna oslobođenja za ostale isporuke

1.2.1. Transakcije u okviru djelatnosti osiguranja i reosiguranja

Članak 77.

(1) Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođene su transakcije u vezi s osiguranjem i reosiguranjem.

(2) Poslovima osiguranja smatra se sklapanje i ispunjavanje ugovora o neživotnom i životnom osiguranju, dok se poslovima reosiguranja smatra sklapanje i ispunjavanje ugovora o reosiguranju, kojima se prihvaćaju rizici ustupljeni od strane društva za osiguranje, prema posebnim propisima kojima se uređuje obavljanje poslova osiguranja i reosiguranja.

(3) Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođene su usluge povezane s osiguranjem i reosiguranjem koje obavljaju posrednici u osiguranju i reosiguranju te zastupnici u osiguranju.

(4) Ako složena transakcija uključuje neki element osiguranja koji je zasebno naveden, osiguranje će biti zasebna usluga oslobođena poreza prema članku 11.a stavku 1. točki a) Zakona.

(5) Procjena štete ne smatra se uslugom oslobođenom plaćanja poreza na dodanu vrijednost u smislu članka 11.a stavka 1. točke a) Zakona.

1.2.2. Odobravanje i ugovaranje kredita te ugovaranje kreditnih garancija

Članak 78.

(1) Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođeno je odobravanje i ugovaranje kredita. Kreditima se u smislu članka 11.a stavka 1. točke b) Zakona smatraju i zajmovi, uključujući potrošačke kredite i zajmove, hipotekarne kredite i zajmove, zajmove osigurane pokretnom imovinom ili zalogom, zajmove dane kao element financiranja u vezi s isporukama dobara ili usluga pod uvjetom da element financiranja nije sastavni dio naknade. Oslobođenje se odnosi na upravljanje kreditom odnosno usluge u vezi s kreditom kao što su usluge vođenja kredita, vođenja evidencije, dogovaranje i praćenje otplate kredita ako to radi osoba koja odobrava kredit.

(2) Usluge prikupljanja podataka, izrade analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti korisnika kredita koje nisu vezane za davanje i upravljanje kreditima ili s ugovaranjem odnosno izdavanjem garancija ili drugih jamstava za kredite nisu oslobođene plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

(3) Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođeno je ugovaranje odnosno izdavanje kreditnih garancija odnosno bankovnih garancija za plaćanje i drugih jamstava za pokriće novčanih dugovanja te upravljanje kreditnim garancijama od strane osobe koja odobrava kredit.

(4) Garancijom ili drugim jamstvom za pokriće dugovanja ne smatra se izdavanje jamstava za popravak ili zamjenu neispravnih dobara, predaja imovine u svrhu osiguranja pokrića dugovanja koje ne proizlazi iz odobrenja kredita, izdavanje jamstva kao osiguranja od nepodmirenja otplate najma ili plaćanje zatezних kamata na otplatu najma te preuzimanje obveza nenovčane prirode.

(5) Prodaja stečenih dobara nakon naplate hipoteke ne smatra se uslugom oslobođenom plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

1.2.3. Transakcije u vezi sa štednim i tekućim računima

Članak 79.

(1) Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođene su transakcije uključujući i posredovanje u vezi s depozitima, vođenjem štednih, tekućih i žiro računa za klijente, plaćanjima, transferima, čekovima i drugim instrumentima plaćanja odnosno sve transakcije u vezi s tim koje su neposredno povezane, a omogućuju ispunjenje novčane obveze, osim naplate duga.

(2) Isporukom u smislu Zakona ne smatra se ako poduzetnik ustupi ili prenese potraživanje nastalo iz isporuka dobara i usluga drugom poduzetniku radi naplate. Međutim naknada za uslugu naplate potraživanja, provizija, diskont i ostali troškovi koje zaračunava porezni obveznik preuzimatelj duga (factor) podliježu plaćanju poreza na dodanu vrijednost.

(3) Uslugama vođenja računa smatra se vođenje novčanog računa za klijenta, deponiranje, prijenos i povlačenje novčanih sredstava na ili s bankovnog računa, elektroničkim ili nekim drugim putem, usluge izdavanja čekova vezano za poseban račun, trajni nalozi, izravnane dugovanja, pristup i vođenje internetskog i telefonskog bankarstva, usluge izdavanja debitnih i smart kartica vezano za određeni račun, te sortiranje i brojanje novca vezano uz neki poseban račun.

(4) Transakcijama iz članka 11.a stavka 1. točke d) Zakona smatraju se i otvaranje računa, zatvaranje računa, upis tereta i dugovanja, obavješćivanje deponenta o uplatama i isplatama, obavješćivanje banke deponenta o promjeni stanja na računu, o stanju računa, zatim članarina i pretplata u vezi sa sustavom računa ili kreditnim karticama i slično.

(5) Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođene su usluge platnog prometa u zemlji i inozemstvu i s tim povezane usluge posredovanja ako se obavljaju u skladu s posebnim propisima koji uređuju to područje.

(6) Uslugama neposredno povezanim s transakcijama iz članka 11.a stavka 1. točke d) Zakona ne smatra se najam i održavanje terminala i drugih uređaja za obradu kartičnih plaćanja, postavljanje i održavanje bankomata, čuvanje i pohrana novčanih sredstava te najam sefova, zaštićenog prostora i lokacija.

1.2.4. Transakcije u vezi s valutama, novčanicama i kovanicama

Članak 80.

(1) Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođene su transakcije, uključujući posredovanje, u vezi s valutama, novčanicama i kovanicama koje se koriste kao zakonsko sredstvo plaćanja.

(2) Oslobođenje se odnosi na isplatu novčanih sredstava te mjenjačke poslove kojima se smatraju poslovi obavljanja usluga osobi koja mijenja valutu u novčanicama ili kovanicama koje se koriste kao zakonska sredstva plaćanja, primjenom tečajnih stopa utvrđenih za državne valute, odnosno na prihode ostvarene trgovanjem u vezi sa stranom valutom (tečajna razlika). Isplatom novčanih sredstava smatra se ručna ili automatska isplata, usluge vezane za putničke čekove, akreditive, usluge s čekovima nevezane za poseban račun te zamjena novčanica i kovanica iste valute.

(3) Izdavanje prigodnih kovanica i transakcije u vezi s njima, koje se daju u opticaj po nominalnoj vrijednosti i zakonsko su sredstvo plaćanja oslobođeno je plaćanja poreza na dodanu vrijednost. Ako se kovanice i novčanice kupuju ili prodaju po većoj vrijednosti od njihove nominalne vrijednosti, onda te isporuke podliježu oporezivanju.

(4) Oslobođenim transakcijama iz članka 11.a stavka 1. točke e) Zakona ne smatraju se transakcije vezane uz kolekcionarske predmete odnosno kovanice od zlata, srebra ili drugog metala te novčanice koje se u pravilu ne koriste kao zakonsko sredstvo plaćanja ili kovanice od numizmatičkog interesa.

(5) Usluge zaprimanja, obrade, sortiranja, zamjena oštećenih novčanica ili kovanica, izdavanja i opskrbe gotovim novcem, oslobođene su plaćanja poreza na dodanu vrijednost, osim usluga kurirske dostave i sigurnog prijevoza.

1.2.5. Transakcije u vezi s dionicama, udjelima u trgovačkim društvima ili udruženjima, obveznicama i drugim vrijednosnim papirima

Članak 81.

(1) Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođene su transakcije, uključujući posredovanje, u vezi s dionicama, udjelima u trgovačkim društvima ili udruženjima, obveznicama, vrijednosnim papirima i drugim financijskim instrumentima prema posebnim propisima, osim dokumenata kojima se utvrđuje neko pravo nad dobrima te prava ili vrijednosnih papira kojima se utvrđuju određena prava na nekretninama.

(2) Oslobođenim transakcijama iz članka 11.a stavka 1. točke f) Zakona smatra se zaprimanje i prijenos naloga u vezi s vrijednosnim papirima i drugim financijskim instrumentima, izvršavanje naloga za račun klijenata, trgovanje za vlastiti račun, usluge provedbe ponude odnosno prodaje vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata sa i bez obveze otkupa, sukladno posebnim propisima koji uređuju to područje.

(3) Oslobođenim transakcijama u smislu članka 11.a stavka 1. točke f) Zakona ne smatra se investicijsko savjetovanje i upravljanje portfeljem vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata te njihova pohrana i čuvanje.

(4) Oslobođenim transakcijama u smislu članka 11.a stavka 1. točke f) Zakona također se ne smatraju:

a) administrativni poslovi,

b) pravne, računovodstvene, knjigovodstvene i revizijske usluge,

- c) usluge koje se odnose na zakonitost poslovanja,
- d) provjera identiteta, istrage u vezi pranja novca i porezne utaje,
- e) usluge prikupljanja podataka u svrhu recikliranja novčanica i kovanica,
- f) marketing, istraživanje, osmišljavanje i razvoj novih proizvoda,
- g) dizajnerske i softverske usluge.

1.2.6. Usluge upravljanja posebnim investicijskim fondovima

Članak 82.

- (1) Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođene su usluge upravljanja posebnim investicijskim fondovima koje obavljaju društva za upravljanje investicijskim fondovima, u skladu s posebnim propisima. Oslobođenje se odnosi na upravljanje zatvorenim i otvorenim investicijskim fondovima, mirovinskim fondovima te fondovima osnovanim po posebnim propisima.
- (2) Pod uslugama upravljanja iz stavka 1. ovoga članka smatra se upravljanje imovinom i raspodjelom imovine fonda, upravljanje rizicima i operativnom imovinom, uključujući odabir dionica, kupnju i prodaju udjela u investicijskim fondovima, preliminarne veze s posrednicima i zastupnicima, administrativni poslovi vezani uz upravljanje, zatim poslovi savjetovanja, skrbništvo i administrativni poslovi vezani za udjele u investicijskim fondovima koji se obavljaju fondovima u skladu s propisima koji uređuju poslovanje društava za upravljanje investicijskim fondovima.
- (3) Uslugama upravljanja iz stavka 1. ovoga članka osobito se ne smatra vanjski nadzor fonda, promidžba i upravljanje općim troškovima fonda te razvoj sustava, kao što je planiranje i primjena nove tehnologije, značajnija unaprjeđenja postojećih sustava i održavanje sustava, te usluge koje se odnose na zakonitost poslovanja.

1.2.7. Izbor za oporezivanje

Članak 83.

- (1) Porezni obveznik ima pravo izbora za oporezivanje kad za isporučena dobra ili obavljene usluge odobrava kredite iz svojih financijskih sredstava, a naknadu za usluge kreditiranja iskazuje odvojeno od vrijednosti dobara i usluga koje isporučuje. U tom slučaju usluga kreditiranja oporezuje se poreznom stopom kojom je oporeziva glavna isporuka.
- (2) Pravo na izbor za oporezivanje odnosi se na porezne obveznike koji financijske transakcije iz članka 11.a stavka 1. točke b) do g) Zakona obavljaju povremeno.
- (3) Ako se porezni obveznik odluči za oporezivanje usluga kreditiranja iz stavka 1. ovoga članka o tome je obavezan pisanim putem izvijestiti nadležnu ispostavu Porezne uprave prije početka obavljanja takvih usluga.

1.2.8. Priređivanje igara na sreću

Članak 84.

Priređivanje lutrijskih igara, igara na sreću u casinima, igara klađenja i igara na sreću na automatima oslobođeno je plaćanja poreza na dodanu vrijednost pod uvjetom da se navedene djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima koji uređuju tu djelatnost.

1.2.9. Najam stambenih prostorija

Članak 85.

(1) Najam stambenih prostorija i dijelova stana u svrhu stanovanja oslobođen je plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

2) Pod stanovanjem u smislu Zakona i ovoga Pravilnika smatra se trajni boravak – življenje u stambenom prostoru.

(3) Iznajmljivanje namještenih ili nenamještenih soba i stambenih prostorija, radi povremenog boravka, bez namjere trajnog življenja, u turističke svrhe (povremenim gostima) i poslovne svrhe (predstavnicima tvrtki i sl.) nije oslobođeno plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

(4) Sve prateće usluge i isporuke dobara u svezi s najmom stana za stanovanje, koje se uključuju u iznos naknade za najam stana, kao što su isporuke vode, struje, plina, grijanja, odvoz smeća, oslobođene su plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

(5) Ako se neke od usluga vezanih uz najam stana izdvojeno naplaćuju, kao npr. iznajmljivanje parkirnih mjesta u zajedničkoj garaži stambene zgrade, te usluge ili isporuke oporezive su ako su vezane uz iznajmljivanje stambenog prostora u turističke i poslovne svrhe, a oslobođene su od poreza ako su vezane uz iznajmljivanje u svrhu stanovanja.

1.2.10. Isporuke dobara koja se koriste isključivo za oslobođene djelatnosti

Članak 86.

Isporuka dobara koja je poduzetnik koristio u okviru svoje poduzetničke djelatnosti isključivo za isporuke iz članka 11. i 11.a Zakona za koje nije bio dopušten odbitak pretporeza pri nabavi, oslobođena je plaćanja poreza na dodanu vrijednost. Međutim ako je poduzetnik za nabavu tih dobara mogao pretporez odbiti u cijelosti ili djelomično takve isporuke podliježu oporezivanju.

1.2.11. Ostala oslobođenja

Članak 87.

(1) Porez na dodanu vrijednost ne plaća se na isporuke nekretnina (zgrada, dijelova zgrada, stanova i drugih građevina ili dijelova građevina) osim na novoizgrađene nekretnine iz članka 14. ovoga Pravilnika.

(2) Porez na dodanu vrijednost ne plaća se na isporuke zemljišta (poljoprivrednog, građevinskog, izgrađenog ili neizgrađenog).

(3) Isporukom u smislu stavka 2. ovoga članka ne smatra se najam zemljišta.

1.2.12. Opće odredbe

Članak 88.

Ako poduzetnik koji obavlja oslobođene isporuke dobara i usluga iz članka 11. i 11.a Zakona, obavlja i oporezive isporuke dobara i usluga te isporuke podliježu oporezivanju u smislu članka 2. stavka 1. Zakona.

2. POREZNA OSLOBOĐENJA PRI UVOZU

Članak 89.

(1) Poreza na dodanu vrijednost oslobođen je privremeni uvoz dobara koji je prema međunarodnoj konvenciji o privremenom uvozu i carinskim propisima oslobođen od plaćanja carine i konačni uvoz dobara čija bi isporuka od strane poreznog obveznika u svim slučajevima bila oslobođena plaćanja poreza na području Republike Hrvatske.

(2) Za ostvarenje poreznog oslobođenja pri uvozu potrebno je priložiti isprave prema carinskim propisima.

3. POREZNA OSLOBOĐENJA PRI IZVOZU

3.1. Izvozne isporuke dobara i oplemenjenih dobara

Članak 90.

(1) U skladu s odredbom članka 13. stavka 1. točke 1. Zakona, poreza na dodanu vrijednost oslobođene su izvozne isporuke dobara i oplemenjenih dobara, te prijevozne i otpremne usluge koje su u svezi s izvozom dobara.

(2) Izvoznom isporukom dobra smatra se isporuka dobra koju obavi poduzetnik carinski obveznik, u inozemstvo izvan carinskog područja Republike Hrvatske, inozemnom naručitelju (primatelju).

(3) Inozemnim naručiteljem smatra se poduzetnik kao i osoba koja nije poduzetnik, a koji ima sjedište odnosno prebivalište ili uobičajeno boravište u inozemstvu. Inozemnim naručiteljem smatra se i inozemna poslovna jedinica tuzemnog poduzetnika. Tuzemna poslovna jedinica inozemnog poduzetnika ne smatra se inozemnim naručiteljem.

(4) Ako se neko dobro uvozi radi dorade, oplemenjivanja ili popravka pri čemu se ne prenosi mogućnost raspolaganja (vlasništva) na domaćeg poduzetnika i nakon dorade odnosno oplemenjivanja ili popravka se to dobro izveze inozemnom naručitelju smatra se da je u dijelu koji se odnosi na oplemenjivanje ili popravak obavljena izvozna isporuka dobra koja je oslobođena poreza na dodanu vrijednost.

(5) Ako domaći poduzetnik obavlja premještaj dobra izrađenog, oplemenjenog ili popravljenog u postupku unutarnje proizvodnje drugom poduzetniku koji također obavlja postupak unutarnje proizvodnje sukladno carinskim propisima, te ako se to dobro nakon

dorade odnosno oplemenjivanja ili popravka isporučuje inozemnom naručitelju u inozemstvu takva isporuka je oslobođena plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

(6) Poduzetnik koji premješta dobro nakon izrade odnosno oplemenjivanja ili popravka u postupku unutarnje proizvodnje obvezan je osigurati dokaze (odgovarajuću carinsku dokumentaciju) o premještanju toga dobra u drugi postupak unutarnje proizvodnje radi izvoza.

(7) Da je obavljena izvozna isporuka (izvoz) poduzetnik carinski obveznik dokazuje carinskom deklaracijom koja glasi na njegovo ime s ovjerom nadležne carinarnice da je obavljeno izvozno carinjenje i da je dobro napustilo carinsko područje Republike Hrvatske. Kad se radi o doradi, oplemenjivanju ili popravku uvezenih dobara, poduzetnik carinski obveznik mora osim izvozne imati i uveznu carinsku dokumentaciju.

(8) Iznimno od odredbi stavka 7. ovoga članka da je obavljen izvoz dobara putem poštanskih pošiljki, za koje se ne podnosi carinska deklaracija, porezni obveznik dokazuje podacima iz nadzorne knjige svakog sklopljenog vanjskotrgovinskog i kreditnog posla koji vodi prema propisima o vanjskotrgovinskom i deviznom poslovanju.

(9) Pri komisionim poslovima u izvozu primjenjuju se odredbe članka 5. stavak 2. ovoga Pravilnika.

(10) Privremeni izvoz dobara pri kojem domaći isporučitelj ne prenosi mogućnost raspolaganja tim dobrima, ne smatra se izvozom u smislu Zakona niti isporukom koja podliježe oporezivanju.

3.2. Isporuke dobara u slobodnu zonu, slobodna i carinska skladišta te isporuke dobara unutar slobodne zone, slobodnih i carinskih skladišta

Članak 91.

(1) U skladu s odredbom članka 13. stavka 1. točke 2. Zakona, isporuke dobara u slobodnu zonu, slobodna i carinska skladišta te isporuke unutar slobodne zone, slobodnih i carinskih skladišta čije je poslovanje uređeno posebnim propisima, oslobođene su plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

(2) Ako domaći poduzetnik primi dobro od poduzetnika – korisnika slobodne zone radi dorade, oplemenjivanja ili popravka i kad se ta dorada, oplemenjivanje ili popravak obavlja u postupku unutarnje proizvodnje u skladu s carinskim propisima, te ako se nakon dorade odnosno oplemenjivanja ili popravaka to dobro isporučuje naručitelju u slobodnu zonu, takva isporuka je oslobođena plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

(3) Porezni obveznik – isporučitelj dobara u slobodnu zonu, slobodna i carinska skladišta obvezan je osigurati dokaze (odgovarajuću carinsku dokumentaciju) o isporuci dobara u slobodnu zonu, slobodna i carinska skladišta.

3.3. Izvozne isporuke dobara ovlaštenim tijelima

Članak 92.

(1) U skladu s odredbom članka 13. stavka 1. točke 3. Zakona isporuke dobara ovlaštenim tijelima koja ih izvoze izvan Republike Hrvatske u okviru svojih humanitarnih, dobrotvornih ili obrazovnih djelatnosti izvan Republike Hrvatske, oslobođene su poreza na dodanu vrijednost. Ovlaštenim tijelima smatraju se i organizacije te udruge registrirane za obavljanje humanitarne, dobrotvorne ili obrazovne djelatnosti.

(2) Oslobođenje od plaćanja poreza na dodanu vrijednost ostvaruje se na temelju potvrde koju izdaje nadležno državno tijelo kod kojeg su ovlaštena tijela iz stavka 1. ovoga članka registrirana za obavljanje humanitarnih, dobrotvornih ili obrazovnih djelatnosti i dokaza o izvozu dobara.

(3) Potvrda ne smije biti starija od šest mjeseci i mora sadržavati najmanje sljedeće podatke:

1. naziv, adresu i osobni identifikacijski broj nadležnog državnog tijela kod kojeg je ovlašteno tijelo iz stavka 1. ovoga članka registrirano,

2. naziv, adresu i osobni identifikacijski broj ovlaštenog tijela iz stavka 1. ovoga članka,

3. vrstu djelatnosti koju obavlja ovlašteno tijelo koje izvozi dobra,

4. svrhu nabave dobara koja se izvoze,

5. datum izdavanja potvrde,

6. pečat i potpis ovlaštene osobe izdavatelja potvrde.

(4) Porezno oslobođenje iz članka 13. stavka 1. točke 3. Zakona ostvaruje se putem zahtjeva za povrat poreza na dodanu vrijednost koji se podnosi nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema sjedištu podnositelja zahtjeva. Uz zahtjev za povrat poreza potrebno je priložiti izvornike računa o nabavi dobara koji sadrže sve propisane podatke iz članka 15. stavka 3. Zakona, potvrdu iz stavka 3. ovoga članka i dokaz o izvozu tih dobara (ovjerenu jedinstvenu carinsku deklaraciju od strane carinarnice).

(5) Ovlaštena tijela koja dobra nabavljena u tuzemstvu izvoze izvan Republike Hrvatske u okviru svojih humanitarnih, dobrotvornih ili obrazovnih djelatnosti izvan Republike Hrvatske obvezna su dobra izvesti u roku od tri mjeseca od dana izdavanja računa da bi ostvarila pravo na povrat poreza.

(6) Zahtjev za povrat poreza podnosi se najkasnije u roku šest mjeseci nakon proteka kalendarske godine u kojoj su ostvareni uvjeti za povrat poreza.

(7) Zahtjev za povrat poreza podnosi se na obrascu PDV-H čiji je oblik i sadržaj sastavni dio ovoga Pravilnika.

(8) Porezna uprava u slučaju da su ispunjeni svi uvjeti za povrat poreza u roku od 30 dana po podnošenju cjelovitog zahtjeva donosi rješenje o povratu poreza na dodanu vrijednost i doznačuje odobreni iznos povrata poreza na račun podnositelja zahtjeva.

3.4. Oslobođenje u okviru putničkog prometa

Članak 93.

(1) Isporuke dobara, osim naftnih derivata, koja putnici u okviru putničkog prometa sami otpreme ili prevezu iz Republike Hrvatske ili to netko obavi u njihovo ime, oslobođene su poreza na dodanu vrijednost. Oslobođenje se ostvaruje kad porezni obveznik koji isporučuje dobra primi dokaz o izvozu dobara.

(2) Putnik iz stavka 1. ovoga članka odnosno kupac koji u okviru putničkog prometa iznosi dobra kupljena u tuzemstvu pri naknadnom oslobođenju od poreza na dodanu vrijednost ima pravo tražiti povrat poreza za iznesena dobra ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

a) da putnik nema prebivalište ni uobičajeno boravište na području Republike Hrvatske, što dokazuje putovnicom ili osobnom iskaznicom,

b) da je ukupna vrijednost kupljenih dobara s porezom na dodanu vrijednost iskazana na jednom računu veća od 740,00 kuna,

c) da je kupac ili netko u njegovo ime prevezao dobra kupljena u Republici Hrvatskoj u inozemstvo prije isteka roka od tri mjeseca od datuma navedenog na računu za isporučena dobra. Navedena dobra mogu se izvesti iz Republike Hrvatske i putem pošte ili na drugi odgovarajući način.

d) da postoji dokaz o izvozu, izvornik računa i obrazac PDV-P potvrđen od carinarnice na području koje su dobra iznesena iz Republike Hrvatske. Carinarnica nakon uvida i provedenog carinskog postupka ovjerava otiskom pečata te potpisom i faksimilom ovlaštenog carinskog službenika obrazac PDV-P i upisuje broj evidencije carinarnice i datum prelaska dobara preko granice Republike Hrvatske.

(3) Oblik i sadržaj obrasca PDV-P je sastavni dio ovoga Pravilnika.

(4) Na zahtjev kupca koji nema prebivalište ni uobičajeno boravište na području Republike Hrvatske, prodavatelj izdaje obrazac PDV-P. Obrazac PDV-P popunjava se u dva primjerka od kojih se izvornik daje kupcu, a presliku prodavatelj odlaže u svoju dokumentaciju.

Članak 94.

(1) Prodavatelj dobara u obrascu PDV-P iskazuje ukupno naplaćen iznos, iznos naknade bez poreza na dodanu vrijednost, iznos poreza na dodanu vrijednost i ukupan iznos poreza na dodanu vrijednost koji se vraća kupcu ili podnositelju zahtjeva.

(2) Prodavatelj naplaćuje od kupca ukupnu cijenu dobra s porezom na dodanu vrijednost. Porez na dodanu vrijednost sadržan u vrijednosti prodanih dobara, prodavatelj može izračunati primjenom preračunane porezne stope na prodajnu vrijednost tih dobara.

(3) Prodavatelj uplaćuje porez na dodanu vrijednost sadržan u dobrima prodanim kupcu u okviru putničkog prometa zajedno s porezom na dodanu vrijednost iz ostalih isporuka na način i u rokovima iz članka 19. Zakona.

(4) Prodavatelj je obavezan voditi posebnu evidenciju o prodanim dobrima kupcima u okviru putničkog prometa na obrascu PDV-F.

(5) Obrazac PDV-F sadrži sljedeće podatke:

1. broj i datum računa iz obrasca PDV-P,
2. cijenu dobra (iznos naknade) bez poreza na dodanu vrijednost,
3. iznos poreza na dodanu vrijednost sadržanog u vrijednosti prodanih dobara,
4. iznos poreza na dodanu vrijednost koji je vraćen,
5. datum povrata poreza.

(6) Oblik i sadržaj obrasca PDV-F sastavni je dio ovoga Pravilnika.

Članak 95.

(1) Kupcu ili podnositelju zahtjeva vraća se plaćeni porez na dodanu vrijednost ako u roku od šest mjeseci od dana izdavanja računa dostavi ovjereni izvornik obrasca PDV-P prodavatelju od kojega je kupio dobra. Ovjereni izvornik obrasca PDV-P predstavlja zahtjev za povrat poreza.

(2) Ako se ovjereni izvornik obrasca PDV-P dostavlja poštom, kupac ili podnositelj dostavlja prodavatelju broj računa na koji će se vratiti plaćeni porez na dodanu vrijednost. Troškove platnog prometa za doznačeni iznos poreza snosi kupac.

(3) Na temelju ovjerenog izvornika obrasca PDV-P prodavatelj, kada provjeri udovoljava li podneseni zahtjev uvjetima za povrat poreza, vraća plaćeni porez na dodanu vrijednost kupcu ili podnositelju zahtjeva.

(4) Plaćeni porez na dodanu vrijednost vraća se u kunama gotovinskom isplatom ili uplatom na račun koji navede kupac ili podnositelj zahtjeva. Ako je isplata u gotovini prodavatelj je obvezan porez na dodanu vrijednost vratiti odmah, a ako doznačuje na račun kupca ili podnositelja zahtjeva onda u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.

(5) Kupac ili podnositelj zahtjeva potpisom na obrascu PDV-P potvrđuje primitak vraćenog poreza na dodanu vrijednost u gotovu novcu.

(6) Ovjereni izvornik obrasca PDV-P s potpisom kupca odnosno podnositelja zahtjeva o primitku vraćenog poreza na dodanu vrijednost ili s nalogom za prijenos, služe prodavatelju kao dokaz za umanjenje porezne obveze.

(7) Kupac koji želi ostvariti povrat plaćenog poreza na dodanu vrijednost obvezan je pri izlasku iz Republike Hrvatske dati na uvid račune i kupljena dobra carinskoj službi te dati na ovjeru izvornik obrasca PDV-P.

(8) Računi koji se daju na uvid uz obrazac PDV-P moraju sadržavati najmanje podatke iz članka 15. stavak 6. Zakona.

Članak 96.

(1) Carinarnica je obvezna prije ovjere popunjenog obrasca PDV-P utvrditi:

1. odgovaraju li podaci iz putovnice ili osobne iskaznice podacima iz obrasca PDV-P,
2. odgovaraju li dobra dana na uvid carinarnici dobrima navedenim u obrascu PDV-P,
3. je li iznos u obrascu PDV-P veći od 740,00 kuna,
4. jesu li kupljena dobra korištena u Republici Hrvatskoj,
5. je li obrazac PDV-P ovjerio i potpisao prodavatelj.

(2) Ako su ispunjeni svi uvjeti iz stavka 1. ovoga članka, carinarnica ovjerava obrazac PDV-P potpisom i faksimilom ovlaštenog carinskog službenika te otiskom pečata i unosi datum prelaska dobara preko carinske crte odnosno datum izvoznog carinjenja.

Članak 97.

(1) Pri uplati poreza na dodanu vrijednost u rokovima iz članka 19. Zakona, prodavatelj – porezni obveznik umanjuje svoju obvezu poreza na dodanu vrijednost za iznos vraćenog poreza kupcu iz članka 93. stavka 2. ovoga Pravilnika (točka II. 4. obrasca PDV i PDV-K).

(2) Uplata poreza umanjuje se na temelju podataka iz evidencije iz članka 94. ovoga Pravilnika i ovjerenih izvornika obrasca PDV-P s potvrdom primitka isplate odnosno izvršenim nalogima za povrat.

Članak 98.

Evidencija iz članka 94. ovoga Pravilnika (obrazac PDV-F) dostavlja se nadležnoj ispostavi Porezne uprave uz konačnu prijavu poreza na dodanu vrijednost.

4. POREZNA OSLOBOĐENJA ZA ISPORUKE DOBARA I USLUGA KOJE SU IZJEDNAČENE S IZVOZOM

4.1. Isporuke dobara i usluga diplomatskim i konzularnim predstavništvima i njihovom osoblju

Članak 99.

(1) Poreza na dodanu vrijednost oslobođene su isporuke dobara i obavljene usluge diplomatskim i konzularnim predstavništvima i diplomatskom i konzularnom osoblju pod uvjetom uzajamnosti.

(2) Nadležno državno tijelo – Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Diplomatski protokol utvrđuje jesu li ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Porezno oslobođenje iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje se izravno kod prodavatelja odnosno izvršitelja usluga.

(4) Porezni obveznik koji je obavio isporuke kao dokaz da je obavio isporuke oslobođene poreza iz stavka 1. ovoga članka, mora imati potvrdu nadležnog državnog tijela na temelju koje kupac ostvaruje pravo na bezporeznu nabavu dobara i usluga.

4.2. Isporuke dobara i usluga međunarodnim organizacijama i njihovim članovima

Članak 100.

(1) Isporuke dobara i obavljene usluge međunarodnim organizacijama koje kao takve priznaje Republika Hrvatska te članovima tih organizacija, oslobođene su plaćanja poreza na dodanu vrijednost pod uvjetima propisanim međunarodnim sporazumima odnosno ugovorima o osnivanju takvih organizacija ili sporazuma o njihovom sjedištu.

(2) Oslobođenje od plaćanja poreza iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje se temeljem potvrde koju izdaje nadležno državno tijelo koje je nositelj provedbe pojedinog međunarodnog sporazuma odnosno ugovora.

(3) Potvrda iz stavka 2. ovoga članka mora sadržavati najmanje sljedeće podatke:

1. naziv međunarodne organizacije odnosno ime člana organizacije,
2. naziv ugovora,
3. potvrdu o važenju (ratifikaciji) i potvrdu da je ugovor na snazi,
4. odredbu ugovora o poreznom oslobođenju,
5. specifikaciju dobara koja se nabavljaju u tuzemstvu i usluga koje se koriste u tuzemstvu,
6. datum izdavanja potvrde,
7. pečat i potpis ovlaštene osobe izdavatelja potvrde.

(4) Porezno oslobođenje za isporuke propisane odredbama stavka 1. ovoga članka ostvaruje se izravno kod prodavatelja, odnosno izvršitelja usluga.

(5) Kao dokaz da je obavio isporuke oslobođene poreza porezni obveznik mora imati potvrdu nadležnog državnog tijela na temelju koje kupac iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje pravo na bezporeznu nabavu dobara i usluga.

(6) Nadležna državna tijela iz stavka 2. ovoga članka obvezna su presliku potvrde dostaviti Ministarstvu financija – Poreznoj upravi, Središnjem uredu, Zagreb.

4.3. Isporuke dobara i obavljene usluge za potrebe oružanih snaga drugih država članica NATO saveza

Članak 101.

(1) Isporuke dobara i obavljene usluge u tuzemstvu za potrebe oružanih snaga drugih država članica NATO saveza ili civilnog osoblja koje ih prati te za opskrbu njihovih menza i kantina

oslobođene su plaćanja poreza na dodanu vrijednost pod uvjetom da sudjeluju u zajedničkim vojnim akcijama odnosno vojnim vježbama ili obuci.

(2) Potvrdu o ispunjenju uvjeta iz stavka 1. ovoga članka izdaje Ministarstvo obrane Republike Hrvatske.

(3) Potvrda iz stavka 2. ovoga članka mora sadržavati najmanje sljedeće podatke:

1. naziv države članice NATO saveza,
2. podatke o vojnoj akciji odnosno vježbi ili obuci koja se provodi te predviđeno vrijeme trajanja tog događanja,
3. specifikaciju dobara koja se nabavljaju i usluga koje se koriste,
4. datum izdavanja potvrde,
5. pečat i potpis ovlaštene osobe izdavatelja potvrde.

(4) Porezno oslobođenje iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje se izravno kod prodavatelja odnosno izvršitelja usluga.

(5) Porezni obveznik koji je obavio isporuke iz stavka 1. ovoga članka mora u svojim evidencijama imati potvrdu nadležnog državnog tijela na temelju koje je kupac ostvario pravo na nabavu oslobođenu oporezivanja.

(6) Nadležno državno tijelo iz stavka 2. ovoga članka obvezno je presliku potvrde dostaviti Ministarstvu financija – Poreznoj upravi, Središnjem uredu, Zagreb.

5. POREZNA OSLOBOĐENJA NA TEMELJU MEĐUNARODNIH UGOVORA I PROGRAMA POMOĆI

Članak 102.

(1) Isporuke dobara i obavljene usluge u tuzemstvu kao i uvoz dobara oslobođen je plaćanja poreza na dodanu vrijednost kada je to utvrđeno međunarodnim ugovorom koji obvezuje Republiku Hrvatsku.

(2) Nadležno državno tijelo koje je nositelj provedbe pojedinog međunarodnog ugovora, izdaje potvrdu na temelju koje će druga ugovorna strana moći ostvariti oslobođenje od poreza na dodanu vrijednost.

(3) Potvrda mora sadržavati najmanje sljedeće podatke:

1. naziv ugovora,
2. potvrdu o važenju (ratifikaciji) i potvrdu da je ugovor na snazi,
3. odredbu ugovora o poreznom oslobođenju,

4. specifikaciju dobara koja se uvoze odnosno nabavljaju u tuzemstvu i usluga koje se koriste u tuzemstvu,

5. datum izdavanja potvrde,

6. pečat i potpis ovlaštene osobe izdavatelja potvrde.

(4) Nadležna carinarnica pri uvozu odnosno porezni obveznik pri isporuci dobara i obavljanju usluga u tuzemstvu, na temelju priložene potvrde iz stavka 3. ovoga članka ne obračunava porez na dodanu vrijednost.

(5) Nadležna državna tijela iz stavka 2. ovoga članka obvezna su presliku potvrde dostaviti Ministarstvu financija – Poreznoj upravi, Središnjem uredu, Zagreb.

(6) Iznimno od odredbi stavka 2. i 3. ovoga članka, ostvarivanje poreznog oslobođenja temeljem Okvirnog sporazuma između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske u svezi sudjelovanja Republike Hrvatske u programima pomoći Europske zajednice za projekte koji se financiraju iz potpore Europske zajednice (»Narodne novine – Međunarodni ugovori« br. 8/02 i 11/02), Okvirnog sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Komisije europskih zajednica o pravilima za suradnju u svezi financijske pomoći Europske zajednice Republici Hrvatskoj u provedbi pomoći u okviru Instrumenta pretprijetne pomoći (IPA) (»Narodne novine – Međunarodni ugovori« br. 10/07) i drugih programa koji se financiraju iz sredstava Europske zajednice u svezi financijske pomoći Republici Hrvatskoj provodi se na način kako slijedi.

Državno tijelo nadležno za projekt obvezno je korisniku projekta dati jedan primjerak ovjerenog preslika stranica ugovora iz kojih se vide podaci o potpisniku ugovora, naziv projekta, broj ugovora, iznos i namjena potpore – financijske pomoći.

Korisnik projekta preslik tih ovjerenih stranica ugovora ovjerava svojim pečatom i daje isporučitelju pri nabavi dobara i usluga. Navedeni ovjereni preslik će isporučitelju biti dokaz da ima pravo ne zaračunati porez na dodanu vrijednost pri isporuci dobara i usluga u skladu s odredbom članka 13. točka 4. Dodatka A Okvirnog sporazuma između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske u svezi sudjelovanja Republike Hrvatske u programima pomoći Europske zajednice za projekte koji se financiraju iz potpore Europske zajednice i odredbom članka 26. stavak 2. točka b) Okvirnog sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Komisije europskih zajednica o pravilima za suradnju u svezi financijske pomoći Europske zajednice Republici Hrvatskoj u provedbi pomoći u okviru Instrumenta pretprijetne pomoći (IPA), te u skladu s odredbama o poreznom oslobođenju drugih programa koji se financiraju iz sredstava Europske zajednice u svezi financijske pomoći Republici Hrvatskoj.

Ako je državno tijelo nadležno za projekt ujedno i korisnik projekta tada ono kao korisnik projekta daje ovjereni preslik stranica ugovora isporučitelju dobara radi ostvarivanja prava na oslobođenje od plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

Državno tijelo nadležno za projekt obvezno je Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb, do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu, dostaviti izvješće o ostvarenim oslobođenjima od plaćanja PDV-a pri nabavi robe i usluga u tuzemstvu na obrascu »Izvješće o ostvarenim oslobođenjima od plaćanja PDV-a« koji je sastavni dio ovoga Pravilnika, po

svakom korisniku projekta i ugovoru unutar projekta koje se financira iz potpore – financijske pomoći Europske zajednice.

Državno tijelo nadležno za projekt obvezno je voditi evidencije o ostvarenim oslobođenjima pri nabavi robe i usluga u tuzemstvu po korisnicima projekta.

Korisnik projekta obvezan je voditi evidenciju o ostvarenim oslobođenjima pri nabavi robe i usluga u tuzemstvu po isporučiteljima dobara i usluga koja mora sadržavati podatke o nazivu projekta, broj ugovora i podatke o isporučiteljima (naziv, adresu, osobni identifikacijski broj), broj računa i iznos naknade za isporučena dobra i obavljene usluge.

(7) Ovjeren preslik stranica ugovora iz stavka 6. ovoga članka podnosi se i nadležnoj carinarnici, radi oslobađanja od plaćanja carine i poreza na dodanu vrijednost, kada se radi provedbe programa pomoći – financijske potpore obavlja uvoz dobara iz inozemstva.

6. POREZNA OSLOBOĐENJA U VEZI S MEĐUNARODNIM PRIJEVOZOM

Članak 103.

(1) Isporuke dobara namijenjenih plovilima koja se koriste za plovidbu na otvorenom moru za usluge međunarodnog prijevoza putnika uz naknadu, komercijalne i industrijske djelatnosti te spašavanje ili pomoć na moru oslobođene su plaćanja poreza na dodanu vrijednost. Isporuca goriva za ta plovila podliježe plaćanju poreza na dodanu vrijednost. Plovilima koja plove na otvorenom moru u smislu Zakona smatraju se i brodovi koji plove na međunarodnim linijama iz hrvatske u stranu luku i obrnuto ili između stranih luka, te brodovi koji plove u vodama stranih država radi obavljanja usluga vezanih uz djelatnosti na otvorenom moru kao što su istraživanje, iskorištavanje energenata i slično.

(2) Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođene su isporuke, popravci, preinake i održavanje plovila iz stavka 1. ovoga članka kao i isporuke, iznajmljivanje, popravci i održavanje opreme koja je ugrađena u ta plovila ili se u njima koristi.

(3) Plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobođene su usluge koje služe neposredno za potrebe plovila iz stavka 1. ovoga članka ili njihova tereta. Uslugama u smislu ovoga stavka smatraju se lučke pristojbe, usluge tegljenja, pilotaže i vezivanja brodova, usluge ukrcaja, iskrcaja, prekrcaja i skladištenja broskog tereta u lukama, zatim lučke, skladišne i agencijske usluge za brodove i njihove terete, odvoz smeća, pranje rublja, izdavanje certifikata za brodove i slično.

(4) Isporuke, iznajmljivanje, unajmljivanje, popravci, preinake i održavanje letjelica kojima se koriste zrakoplovne tvrtke koje prometuju uz naknadu pretežno na međunarodnim linijama oslobođene su plaćanja poreza na dodanu vrijednost. Oslobođenje se odnosi i na isporuke, popravke, iznajmljivanje i održavanje opreme koja se u tim letjelicama koristi ili je u njih ugrađena. Smatra se da zrakoplovne tvrtke obavljaju prijevoz dobara i putnika pretežno na međunarodnim linijama ako se više od 50% njihovog ukupnog godišnjeg obavljenog prijevoza odnosi na usluge međunarodnog prijevoza ili ako su one priznate kao takve prema međunarodnim sporazumima o zračnom prometu.

(5) Isporuke goriva i dobara za opskrbu letjelica koje prometuju pretežno na međunarodnim linijama te usluge koje služe neposredno za potrebe tih letjelica oslobođene su plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

(6) Uslugama koje služe neposredno za potrebe letjelica iz stavka 4. ovoga članka ili njihova tereta smatraju se usluge povezane s prtljagom (rukovanje, razvrstavanje, utovar, istovar, prijevoz od zrakoplova do sortirnice i obrnuto i slično), usluge prihvata i otpreme tereta i pošte (fizičko rukovanje s dolaznom i odlaznom poštom i teretom, rukovanje dokumentima tereta i pošte i slično), usluge prihvata i otpreme zrakoplova (navođenje, izvođenje, parkiranje, grijanje, hlađenje, utovar i istovar zrakoplova, prijevoz, utovar i istovar hrane i pića, prijevoz posade i putnika između zrakoplova i terminala i slično), rutne i terminalne usluge (usluge slijetanja, polijetanja i prelijetanja), usluge letnih operacija te druge slične usluge.

(7) Porezni obveznik koji isporučuje dobra ili obavlja usluge koje su prema odredbama članka 13.b Zakona oslobođene poreza na dodanu vrijednost na računu obvezno navodi da porez na dodanu vrijednost nije zaračunan s naznakom članka Zakona kojim je to oslobođenje propisano. U tom slučaju na računu ne mogu biti iskazani podaci iz članka 15. stavka 3. točke 7. i 8. Zakona već samo zbrojni iznos naknade.

(8) Porezni obveznik obavezan je u svome knjigovodstvu osigurati sve potrebne podatke i dokaze o uvjetima za ostvarivanje oslobođenja iz članka 13.b Zakona kao što su izvornici računa, ugovori, izjava o plovidbi u skladu s odredbama iz stavka 1. ovoga članka, izjava zrakoplovne tvrtke da ispunjava uvjete iz stavka 4. ovoga članka, te carinska dokumentacija u skladu s posebnim propisima.

XI. ISPOSTAVLJANJE RAČUNA

1. OPĆENITO

Članak 104.

(1) Poduzetnik mora za isporučena dobra i obavljene usluge ispostaviti pisani račun najmanje u dva primjerka od kojih se jedan uručuje kupcu, a drugi služi kao isprava za knjiženje.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, račun koji se odnosi isključivo na isporuke koje su prema odredbi članka 11.a stavka 1. točke b) do g) Zakona oslobođene plaćanja poreza na dodanu vrijednost može biti ispostavljen elektroničkim putem.

(3) Poduzetnici koji isporuke dobara i obavljene usluge naplaćuju u gotovini, obvezni su promet iskazivati preko naplatnih uređaja ili na drugi odgovarajući način s tim da za svaku isporuku obvezno izdaju račun.

(4) Računi za gotovinski promet iz stavka 3. ovoga članka, isječci vrpce ili potvrdnice iz naplatnih uređaja, moraju sadržavati najmanje podatke koji su propisani člankom 15. stavkom 6. Zakona.

(5) Poduzetnici iz stavka 3. ovoga članka obvezni su na svakom prodajnom mjestu vidno istaknuti obavijest o obvezi izdavanja i uzimanja računa, a kupci su obvezni uzeti račun,

isječak vrpce ili potvrdnicu iz naplatnog uređaja i imati ih pri izlasku iz radnje ili drugog poslovnog prostora te ih pokazati na zahtjev ovlaštene osobe.

(6) Računi iz stavka 4. ovoga članka ne moraju se ispostavljati ako se pretežni dio vrijednosti (preko 50%) isporuka prodajnog mjesta u prethodnoj kalendarskoj godini odnosi na maloprodaju dnevnog tiska, duhana i duhanskih prerađevina, lutrije, športske prognoze, lota, velda, maraka i drugih poštanskih vrijednosnica, kao ni pri prodaji na tržnicama i otvorenim prostorima. Poduzetnici koji počinju poslovati tijekom godine, utvrđuju uvjete iz ovoga stavka na temelju očekivanog odnosa vrijednosti isporuka.

(7) Pod tržnicama i otvorenim prostorima u smislu Zakona i ovoga Pravilnika, razumijevaju se mjesta koja su određena od strane nadležnih tijela kao tržnice ili mjesta gdje se može prigodno trgovati odnosno obavljati usluge. Prodajom na otvorenim prostorima u smislu ovoga Pravilnika razumijeva se i prodaja karata u sredstvima javnog prijevoza. S prodajom na otvorenim prostorima izjednačena je i prodaja putem automata.

(8) Oblik i sadržaj obavijesti iz stavka 5. ovoga članka sastavni je dio ovoga Pravilnika.

2. RAČUNI POREZNIH OBVEZNIKA

Članak 105.

(1) Porezni obveznik mora za isporučena dobra ili obavljene usluge ispostaviti račun koji sadrži najmanje podatke iz članka 15. stavka 3. Zakona.

(2) Izuzetak od odredbi stavka 1. ovoga članka su računi za gotovinski promet koji moraju sadržavati najmanje podatke iz članka 15. stavka 6. Zakona.

(3) Porezni obveznici iz članka 6. stavka 1. točke 3. Zakona obvezni su uz propisane podatke iz članka 15. stavka 3. odnosno članka 15. stavka 6. Zakona iskazati i ime (naziv), adresu i osobni identifikacijski broj poreznog zastupnika.

(4) Porezni obveznik koji porez plaća prema izdanim računima, mora izdavati račune s posebnom oznakom R-1 čiji je sadržaj propisan odredbom članka 15. stavak 3. Zakona i stavkom 1. ovoga članka. Porezni obveznik koji porez plaća prema primljenim (naplaćenim) naknadama obvezan je izdavati račun istovjetnog sadržaja ali s posebnom oznakom R-2.

Članak 106.

(1) Porezni obveznik koji isporučuje dobra ili obavlja usluge koje su oslobođene poreza, na računu treba navesti da porez nije zaračunan s naznakom članka Zakona kojim je to oslobođenje propisano. U tom slučaju na računu ne mogu biti iskazani podaci iz članka 15. stavka 3. točke 7. i 8. Zakona već samo zbrojni iznos naknade.

(2) Porezni obveznik koji isporučuje dobra ili obavlja usluge koje prema odredbi članka 2. i članka 3. stavka 4. u svezi s odredbama članka 5. i članka 8. stavka 7. Zakona, ne podliježu oporezivanju, obvezni su na računu navesti da isporuka dobara odnosno usluga ne podliježe oporezivanju i da porez nije obračunan te navesti članak Zakona, kojim je to propisano. U tom slučaju na računu ne mogu biti iskazani podaci iz članka 15. stavka 3. točke 7. i 8. Zakona, već samo zbrojni iznos naknade.

(3) Ako se radi o isporukama dobara odnosno obavljenim uslugama koje djelomično podliježu oporezivanju, a djelomično ne kao što su usluge prijevoza prema odredbi članka 5. stavka 4. točke 2. Zakona, porezni obveznik na računu mora iskazati poreznu osnovicu za obračun poreza za dio koji se oporezuje i odredbu Zakona prema kojoj dio isporuke odnosno usluge ne podliježe oporezivanju.

(4) Porezni obveznik koji isporučuje dobra prema posebnom postupku oporezivanja marže iz članka 22.a stavka 2. Zakona, mora na računu navesti da se radi o posebnom postupku oporezivanja marže te navesti članak Zakona kojim je to propisano. U tom slučaju na računu ne mogu biti iskazani podaci iz članka 15. stavka 3. točke 6. i 7. Zakona, već samo zbrojni iznos naknade i poreza.

(5) Preprodavatelj iz članka 22.a stavka 1. točke e) Zakona pri nabavi dobara od osoba koje nisu obvezne izdavati račune u smislu članka 15. Zakona, obavezan je sastaviti odgovarajuću ispravu s podacima o nabavi dobara i evidentirati svaku takvu nabavu u svojim poslovnim evidencijama.

(6) U slučaju isporuka novoizgrađenih nakretnina kod kojih pri nabavi pretporez nije mogao biti odbijen u cijelosti, gdje je kao porezna osnovica iskazan iznos manji od naknade za tu nekretninu, u računu je obvezno posebno navesti poreznu osnovicu te posebno dio naknade koji ne ulazi u poreznu osnovicu.

(7) U slučajevima iz članka 3. stavka 5. i članka 4. stavka 4. Zakona, te članka 8., 9. i 10. ovoga Pravilnika porezni obveznik je obavezan za te isporuke ispostaviti račun s podacima iz članka 15. stavka 3. Zakona. Porezni obveznik je obavezan ispostaviti račun pri obračunu poreza na vlastitu potrošnju za 30% iznosa troška amortizacije za iznos do 400.000,00 kuna nabavne vrijednosti odnosno za 100% iznosa troška amortizacije za iznos koji prelazi 400.000,00 kuna nabavne vrijednosti za osobne automobile i druga sredstva za osobni prijevoz nabavljena do 31.12. 2009. za koja je korišten odbitak pretporeza.

Članak 107.

(1) Za primljene predujmove, odnosno uplate koje su izvršene prije isporuke dobra ili obavljene usluge mora se ispostaviti račun u smislu članka 15. stavka 3. Zakona. Ispostavljeni račun za predujam je isprava u smislu i za potrebe Zakona. Pri isporuci dobara odnosno obavljanju usluge ispostavlja se račun u kojem se zaračunava cjelokupna isporuka odnosno obavljena usluga, a račun za predujam se poništava (stornira). Primljeni predujam predstavlja bruto naknadu iz koje preračunatom stopom iz članka 60. ovoga Pravilnika treba izračunati iznos poreza na dodanu vrijednost.

(2) Ako poduzetnik za isporučena dobra i obavljene usluge primi naknadu u cijelosti ili djelomično od druge osobe a ne od primatelja isporučenih dobara i usluga (naknada od treće osobe), u računu mora biti iskazana ukupna naknada uključujući i naknadu druge osobe, i porez mora biti obračunan na ukupan iznos naknade.

(3) Ako porezni obveznik izdaje interne račune za isporuke između poslovnih cjelina ili poduzeća istog poreznog obveznika, takvi računi se ne smatraju računima u smislu Zakona i ne utječu na oporezivanje, što znači da ne utječu na utvrđivanje porezne obveze i odbitak pretporeza.

Članak 108.

(1) Ako porezni obveznik u računu za isporučena dobra i obavljene usluge iskaže viši iznos poreza od onoga kojeg duguje po Zakonu, tada duguje taj viši iznos poreza. Ova odredba se ne odnosi na poreznog obveznika koji učini ispravak računa u smislu članka 8. stavka 3. Zakona.

(2) Izdavatelj računa može ispraviti pogrešno iskazani porez u računu o isporučenim dobrima i obavljenim uslugama ako primatelj po tom računu još nije iskoristio pravo na odbitak pretporeza. U tom slučaju, izdavatelj računa je obvezan o ispravku računa pisano obavijesti primatelja računa. Izdavatelju računa mora biti vraćen izvornik računa u kojemu je porez bio pogrešno iskazan, mora ga pohraniti u svoju dokumentaciju, i ispravak poreza proknjižiti u svome knjigovodstvu.

(3) Ako je primatelj računa iz stavka 2. ovoga članka prije ispravka računa već odbio pretporez u svome obračunu poreza, ispravak iskazanog i obračunanog poreza može se provesti samo pod uvjetima iz članka 8. stavka 3. Zakona. Ovo se ne odnosi na ispravak računa izdanog poduzetniku koji nema pravo na odbitak pretporeza.

(4) Ako izdavatelj računa iskaže porez niži od propisanog, obvezan je obračunati i platiti porez po propisanoj stopi.

(5) Odredbe članka 15. stavka 5. Zakona odnose se na poduzetnike i druge osobe i primjenjuju se neovisno o visini neovlašteno iskazanog poreza. Takav račun ne mora sadržavati sve podatke iz članka 15. stavka 3. i 6. Zakona. Iskazani iznos poreza na dodanu vrijednost duguje se neovisno o tome je li primatelj računa odbio pretporez.

(6) Izdavatelj računa iznimno može ispraviti nenamjerno pogrešno iskazane podatke iz članka 15. stavka 3. točke 2. i 3. Zakona i u tom je slučaju obvezan postupiti na način iz stavka 2. i 3. ovoga članka.

Članak 109.

(1) Računom se za potrebe oporezivanja smatra i svaka isprava kojom se obračunavaju isporuke bez obzira u kojem obliku i pod kojim nazivom je izdana.

(2) Računom u smislu odredbi Zakona i ovoga Pravilnika smatraju se i isprave u kojima isporuke dobara ili usluga zaračunava primatelj isporuke dobra ili usluge ako su obje strane suglasne da se obračun napravi na taj način. Ako izdavatelj računa nije i isporučitelj dobra ili usluge suodgovoran je za izdavanje računa.

(3) Računi poslani telekomunikacijskim uređajem ne smatraju se računima u smislu odredbe članka 15. Zakona i članka 105. ovoga Pravilnika, osim računa iz članka 104. stavka 2. ovoga Pravilnika.

3. RAČUNI PODUZETNIKA KOJI NISU OBVEZNICI POREZA NA DODANU VRIJEDNOST

Članak 110.

(1) Poduzetnici iz članka 22. stavka 1. Zakona kao i svi drugi poduzetnici i osobe koje nisu obveznici poreza na dodanu vrijednost ne smiju izdavati račune s posebno iskazanim porezom što znači da na računima koje izdaju ne mogu iskazivati podatke iz članka 15. stavka 3. točke 7. i 8. Zakona već samo iznos naknade, a na računu su obvezni naznačiti da nisu u sustavu poreza na dodanu vrijednost.

(2) Ako poduzetnik ili izdavatelj računa iz stavka 1. ovoga članka, u računu za isporučena dobra i obavljene usluge izdvojeno iskaže porez, iako nije bio ovlašten za izdavanje računa u smislu članka 15. stavka 5. Zakona, obavezan je platiti iskazani iznos poreza. Ova odredba se ne odnosi na izdavatelja računa koji obavi ispravak računa prema članku 8. stavku 3. Zakona.

XII. RAZDOBLJE OPOREZIVANJA, OBRAČUNAVANJE POREZA, POSTUPAK OPOREZIVANJA I PLAĆANJE POREZA

1. RAZDOBLJE OPOREZIVANJA

Članak 111.

(1) Razdobljem oporezivanja u smislu Zakona razumijeva se kalendarska godina. Ako je porezni obveznik poslovao jednim dijelom kalendarske godine, tada je razdoblje oporezivanja razdoblje poslovanja.

(2) Obračunsko razdoblje je vremensko razdoblje za koje porezni obveznik obračunava porez na dodanu vrijednost. Obračunska razdoblja su od 1. do posljednjeg dana u mjesecu.

(3) Za poduzetnike čija je vrijednost isporučenih dobara i usluga uključujući i porez na dodanu vrijednost u prethodnoj kalendarskoj godini bila manja od 300.000,00 kuna, obračunska razdoblja su od 1. do posljednjeg dana u tromjesečju. Ovi poduzetnici mogu se odlučiti za podnošenje prijave za obračunska razdoblja iz stavka 2. ovoga članka do početka razdoblja oporezivanja iz stavka 1. ovoga članka. Poduzetnik koji je poslovao dijelom prethodne kalendarske godine svodi vrijednost isporuka na godišnju razinu.

2. OBRAČUNAVANJE POREZA

2.1. Obračunavanje poreza prema izdanim računima

Članak 112.

(1) Porezni obveznik obračunava porez na iznos naknade za oporezive isporuke dobara i usluga u obračunskom razdoblju.

(2) Naknada za oporezive isporuke iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se na temelju izdanih računa te naplaćenih iznosa prema članku 15. stavku 8. Zakona, a u obračun se uključuju i:

1. isporuke dobara i usluga prema članku 3. stavku 5. i članku 4. stavku 4. Zakona, te članku 8., 9. i 10. ovoga Pravilnika,

2. primljeni (naplaćeni) predujmovi prema članku 7. stavku 4. Zakona,

3. 30% odnosno 100% iznosa troška amortizacije za osobne automobile i druga sredstva za osobni prijevoz nabavljena do 31.12. 2009., a za koja je korišten odbitak pretporeza.

(3) Ako za isporuke tijekom obračunskog razdoblja nisu ispostavljeni računi, za te isporuke prema članku 7. stavku 1. Zakona i članku 44. ovoga Pravilnika nastala je porezna obveza i na vrijednost tih isporuka obračunava se porez kao da su računi izdani. Naknadno izdani računi za ranije obračunane isporuke ne utječu na obračun poreza.

(4) U obračun poreza uključuju se i iznosi računa ispostavljenih u obračunskom razdoblju po kojima još nisu obavljene isporuke. Naknadno obavljene isporuke za koje su prethodno izdani računi koji su uključeni u obračun poreza ne utječu na obračun poreza.

(5) Od poreza na dodanu vrijednost obračunanog za isporuke prema stavku 2., 3. i 4. ovoga članka porezni obveznik ima pravo odbiti pretporez u skladu s člankom 20. stavak 1., 2. i 4. Zakona.

2.2. Obračun poreza prema naplaćenim naknadama

Članak 113.

(1) Poduzetnik koji je obveznik poreza na dohodak, porez na dodanu vrijednost obračunava prema primljenim (naplaćenim) naknadama za oporezive isporuke.

(2) Od poreza na dodanu vrijednost obračunanog prema odredbama stavka 1. ovoga članka odbija se pretporez u smislu članka 20. stavka 1., 2. i 4. Zakona ako je plaćen.

(3) Oporezivanje prema naplaćenim naknadama ne može se primijeniti pri prijenosu pogona odnosno gospodarske cjeline.

2.3. Promjena načina obračunavanja poreza

Članak 114.

(1) Ako porezni obveznik mijenja način obračunavanja poreza na dodanu vrijednost, tu promjenu treba obaviti u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak odnosno Zakonom o porezu na dobit pri čemu se polazi od toga da je razdoblje oporezivanja kalendarska godina.

(2) Porezni obveznik koji porez na dodanu vrijednost plaća prema primljenim (naplaćenim) naknadama pri prijelazu na oporezivanje prema izdanim računima, mora iskazati poreznu obvezu za sve isporuke dobara i usluga koje nisu naplaćene do dana prijelaza (31. prosinca protekle godine), budući se smatra da je danom prijelaza na oporezivanje prema izdanim računima došlo do isporuke dobara ili usluge, a porezna obveza nastaje istekom obračunskog razdoblja u kojem je dan prijelaza (1. siječnja tekuće godine).

(3) Za predujmove koje je porezni obveznik koji porez na dodanu vrijednost plaća prema naplaćenim (primljenim) naknadama, primio prije prijelaza na oporezivanje prema izdanim računima, pri isporuci dobara ili usluga poslije prijelaza na oporezivanje prema izdanim računima, ne nastaje porezna obveza do visine primljenog predujma.

(4) Porezni obveznik koji porez na dodanu vrijednost plaća prema izdanim računima pri prijelazu na oporezivanje prema naplaćenim računima, za isporučena dobra i usluge obavljene prije prijelaza, a naplaćene poslije promjene načina obračunavanja poreza, ne iskazuje poreznu obvezu.

(5) Porezni obveznik koji porez na dodanu vrijednost plaća prema izdanim računima, pri prijelazu na oporezivanje prema naplaćenim računima, za primljene predujmove prije promjene načina obračunavanja poreza, za isporuke obavljene poslije promjene načina oporezivanja, ne iskazuje poreznu obvezu do visine primljenog predujma.

(6) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka treba voditi računa o tome da se prometi odnosno isporuke ne smiju dvostruko obuhvaćati niti smiju ostati neoporezivi.

3. POSTUPAK OPOREZIVANJA

3.1. Oporezivanje prema izdanim računima

Članak 115.

(1) Porezni obveznik (stalni) mora za obračunsko razdoblje sam utvrditi obvezu poreza na dodanu vrijednost i iskazati je u prijavi poreza na dodanu vrijednost – na obrascu PDV.

(2) Prijava poreza na dodanu vrijednost na obrascu PDV mora se podnijeti nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema sjedištu odnosno prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika. Porezni obveznik, obrazac PDV podnosi za svako obračunsko razdoblje bez obzira jesu li u tom razdoblju obavljene oporezive isporuke ili ne.

(3) Porezni obveznik mora predati do kraja travnja tekuće godine konačni obračun poreza za proteklu kalendarsku godinu nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome sjedištu, odnosno prebivalištu na obrascu PDV-K.

(4) Porezni obveznik iz članka 17. stavka 3. Zakona, konačni obračun poreza podnosi nadležnoj ispostavi Porezne uprave do kraja veljače tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu na obrascu PDV-K.

(5) Porezni obveznici iz stavka 3. i 4. ovoga članka koji prestaju s poslovanjem obvezni su u roku od tri mjeseca od dana prestanka poslovanja predati konačni obračun poreza na obrascu PDV-K. Konačni obračun u navedenom roku obvezni su podnijeti i porezni obveznici koji su obavljali isključivo oporezive isporuke dobara i usluga, a počinju obavljati isključivo isporuke dobara i usluga oslobođene poreza ako do promjene dođe tijekom razdoblja oporezivanja, odnosno u rokovima iz stavka 3. i 4. ovoga članka ako do promjene dođe istekom razdoblja oporezivanja.

(6) Porezni zastupnik iz članka 42. ovoga Pravilnika obavezan je podnositi za poreznog obveznika kojeg zastupa prijavu poreza na obrascu PDV Poreznoj upravi Područnom uredu Zagreb do zadnjeg dana u tekućem mjesecu po proteku obračunskog razdoblja, a konačni obračun poreza do kraja travnja tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu na obrascu PDV-K. U slučaju prestanka poslovanja poreznog obveznika iz članka 6. stavka 1. točke 3. Zakona u tuzemstvu porezni zastupnik obavezan je u roku od tri mjeseca od dana prestanka poslovanja poreznog obveznika predati konačni obračun poreza na obrascu PDV-K.

(7) Ako porezni obveznik u propisanom roku ne podnese ili uopće ne podnese poreznu prijavu i konačni obračun, poreznu obvezu utvrdit će nadležna ispostava Porezne uprave procjenom.

(8) Oblik i sadržaj obrazaca PDV i PDV-K su sastavni dio ovoga Pravilnika.

Članak 116.

U prijavi poreza – obrascu PDV iskazuju se podaci o:

1. isporukama u obračunskom razdoblju koje ne podliježu oporezivanju, isporukama koje su oslobođene poreza te isporukama koje podliježu oporezivanju po stopi od 0% (pod I.),
2. oporezivim isporukama i poreznoj obvezi (pod II.),
3. obračunanom pretporezu u primljenim isporukama dobara i usluga (pod III.),
4. obvezi poreza za uplatu ili povrat (pod IV.),
5. neuplaćenom porezu ili više plaćenom – poreznom kreditu po prethodnom obračunu (V.) i
6. ukupnoj razlici za uplatu ili povrat (VI.).

Članak 117.

U obrascu PDV, pod točkom I., iskazuju se podaci o obavljenim isporukama dobara i usluga koje ne podliježu oporezivanju, isporukama koje su oslobođene te isporukama koje se oporezuju po stopi od 0%, kako slijedi:

1. pod točkom 1. o svim obavljenim isporukama dobara i usluga u obračunskom razdoblju koje ne podliježu oporezivanju,
2. pod točkom 2. o ukupnim isporukama koje su oslobođene poreza i to:
  - točka 2.1. o izvoznim isporukama prema odredbi članka 13. stavka 1. točke 1. i članka 14. Zakona,
  - točka 2.2. o isporukama u vezi s međunarodnim prijevozom koje su oslobođene poreza prema odredbama članka 13.b Zakona,
  - točka 2.3. o isporukama u tuzemstvu koje su oslobođene poreza bez prava na odbitak pretporeza prema odredbi članka 11. i 11.a Zakona,
  - točka 2.4. o isporukama u tuzemstvu koje su oslobođene poreza prema odredbama članka 13. stavka 1. točke 2. i članka 13.a Zakona, kao i isporukama dobara za koje je oslobođenje propisano odredbama međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku (sukladno članku 102. Pravilnika).

Podaci o izvoznim isporukama moraju se temeljiti na izvoznim carinskim deklaracijama i drugim izvoznim ispravama, a upisuju se iz stupca 8 Knjige I-RA.

Podaci o isporukama u vezi s međunarodnim prijevozom upisuju se iz stupca 9 Knjige I-RA.

Podaci o isporukama iz članka 11. i 11.a Zakona upisuju se iz stupca 10 Knjige I-RA.

Podaci o isporukama iz članka 13. stavka 1. točke 2. i članka 13.a Zakona i oslobođenjima temeljem odredbi međunarodnih ugovora upisuju se iz stupca 11 Knjige I-RA.

3. pod točkom 3. o obavljenim isporukama dobara koje se oporezuju po stopi od 0%. Podaci se upisuju iz stupca 12 Knjige I-RA.

Članak 118.

Pod točkom II. iskazuju se podaci o oporezivim isporukama te poreznoj obvezi kako slijedi:

1. pod točkom 1. o svim izdanim računima, uključujući i isporuke dobara i usluga obavljene u nepoduzetničke svrhe (izuzimanje dobara i usluga) iz članka 3. stavka 5. i članka 4. stavka 4. Zakona, te nezaračunanim isporukama oporezivim po stopi od 10%. Pod ovom točkom iskazuju se podaci po svim izdanim računima bez obzira jesu li isporuke obavljene ili nisu, što znači da se tu unose podaci o obavljenim i zaračunanim isporukama kao i podaci o izdanim računima bez obzira jesu li isporuke obavljene. Podaci koji se ovdje upisuju predstavljaju za to razdoblje zbroj iznosa iz stupaca 13, odnosno 14 Knjige izdanih (izlaznih) računa za redovne isporuke i Knjige izdanih računa za predujmove, kao i podaci o nezaračunanim isporukama za koje porezni obveznik podatke osigurava na temelju urednih i vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava u svome knjigovodstvu ili izvanknjigovodstvenoj evidenciji.

2. pod točkom 2. podaci koji se odnose se na isporučena dobra i obavljene usluge na koje se primjenjivala stopa poreza od 22% koja je bila na snazi prije primjene stope poreza na dodanu vrijednost od 23% i to podaci o svim izdanim računima, uključujući i vlastitu potrošnju te nezaračunanim isporukama oporezivim po stopi od 22%. Pod ovom točkom iskazuju se podaci po svim izdanim računima bez obzira jesu li isporuke obavljene ili nisu, što znači da se tu unose podaci o obavljenim i zaračunanim isporukama kao i podaci o izdanim računima bez obzira jesu li isporuke obavljene. Podaci koji se ovdje upisuju predstavljaju za to razdoblje zbroj iznosa iz stupaca 15, odnosno 16 Knjige izdanih (izlaznih) računa za redovne isporuke i Knjige izdanih računa za predujmove kao i podaci o nezaračunanim isporukama za koje porezni obveznik podatke osigurava na temelju urednih i vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava u svome knjigovodstvu ili izvanknjigovodstvenoj evidenciji. Pod ovom točkom upisuju se podaci o naknadim ispravicima koji se odnose na razdoblje u kojem se primjenjivala stopa poreza od 22%.

3. pod točkom 3. o svim izdanim računima, uključujući i isporuke dobara i usluga obavljene u nepoduzetničke svrhe (izuzimanje dobara i usluga) iz članka 3. stavka 5. i članka 4. stavka 4. Zakona kao i isporuke iz članka 8. stavka 1. ovoga Pravilnika, te nezaračunanim isporukama oporezivim po stopi od 23%. Pod ovom točkom iskazuju se podaci po svim izdanim računima bez obzira jesu li isporuke obavljene ili nisu, što znači da se tu unose podaci o obavljenim i zaračunanim isporukama, kao i podaci o izdanim računima bez obzira jesu li isporuke obavljene. Ovdje se upisuju i podaci o isporukama koje podliježu posebnom postupku oporezivanja marže. Podaci koji se ovdje upisuju predstavljaju za to razdoblje zbroj iznosa iz stupaca 17, odnosno 18 Knjige izdanih (izlaznih) računa za redovne isporuke i Knjige izdanih računa za predujmove, zatim zbroj iznosa iz stupaca 10 odnosno 11 iz Evidencije o prodanim dobrima na koja se primjenjuje posebni postupak oporezivanja marža (obrazac PDV-MI), kao

i podaci o nezaračunanim isporukama za koje porezni obveznik podatke osigurava na temelju urednih i vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava u svome knjigovodstvu ili izvanknjigovodstvenoj evidenciji. Ovdje se upisuju i podaci o iznosu poreza na dodanu vrijednost na vlastitu potrošnju na 30% odnosno 100% iznosa troška amortizacije za osobne automobile ili druga sredstva za osobni prijevoz poduzetnika, poslovnih, rukovodnih i drugih zaposlenih koji obračunavaju i plaćaju poduzetnici koji su koristili pravo na odbitak pretporeza pri nabavi tih dobara nabavljenih do 31.12.2009. Porezni obveznik podatke o takvom izračunu vlastite potrošnje osigurava na temelju urednih i vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava u svome knjigovodstvu ili izvanknjigovodstvenoj evidenciji.

4. pod točkom 4. o naknadnim oslobođenjima izvoza u okviru osobnog putničkog prometa (članak 13. stavak 1. točka 4. Zakona). Podaci se upisuju iz evidencije PDV-F.

Članak 119.

U obrascu PDV, pod točkom III. iskazuju se podaci o obračunanom pretporezu u primljenim isporukama dobara i usluga kako slijedi:

1. pod točkom 1. o pretporezu zaračunanom po stopi od 10% u primljenim računima od drugih poreznih obveznika za koje su isporučitelji ispostavili račune prema članku 15. stavku 3. Zakona, po kojima se može odbiti pretporez. Podaci se upisuju iz stupca 7 (osnovica) i stupca 12 (pretporez) Knjige primljenih (ulaznih) računa za redovne isporuke i za predujmove za pojedino obračunsko razdoblje. U slučaju kad porezni obveznik dijeli ulazni pretporez na dio koji može odbiti i dio koji ne može odbiti, tada u obrascu PDV iskazuje pripadajući dio porezne osnovice iz stupca 7. U slučaju kad porezni obveznik dijeli pretporez na dio koji može i na dio koji ne može odbiti sukladno članku 20. stavku 11. Zakona tada u obrascu PDV iskazuje pripadajući dio porezne osnovice iz stupca 7.

2. pod točkom 2. o pretporezu zaračunanom po stopi od 22% u primljenim računima od drugih poreznih obveznika za koje su isporučitelji ispostavili račune prema članku 15. stavku 3. Zakona, po kojima se može odbiti pretporez. Podaci se upisuju iz stupca 8 (osnovica) i stupca 14 (pretporez) Knjige primljenih (ulaznih) računa za redovne isporuke i za predujmove za pojedino obračunsko razdoblje. U slučaju kad porezni obveznik dijeli ulazni pretporez na dio koji može odbiti i dio koji ne može odbiti, tada u obrascu PDV iskazuje pripadajući dio porezne osnovice iz stupca 8. Ovdje se upisuju podaci o naknadnim ispravicima koji se odnose na razdoblje u kojem se primjenjivala stopa poreza od 22%.

3. pod točkom 3. o pretporezu zaračunanom po stopi od 23% u primljenim računima od drugih poreznih obveznika za koje su isporučitelji ispostavili račune prema članku 15. stavak 3. Zakona, po kojima se može odbiti pretporez. Podaci se upisuju iz stupca 9 (osnovica) i stupca 16 (pretporez) Knjige primljenih (ulaznih) računa za redovne isporuke i za predujmove za pojedino obračunsko razdoblje. U slučaju kad porezni obveznik dijeli ulazni pretporez na dio koji može odbiti i dio koji ne može odbiti, tada u obrascu PDV iskazuje pripadajući dio porezne osnovice iz stupca 9. U slučaju kad porezni obveznik dijeli pretporez na dio koji može i na dio koji ne može odbiti sukladno članku 20. stavku 11. i 12. Zakona tada u obrascu PDV iskazuje pripadajući dio porezne osnovice iz stupca 9.

4. pod točkom 4. o pretporezu plaćenom pri uvozu. Podaci o pretporezu plaćenom pri uvozu moraju se temeljiti na uvoznim carinskim deklaracijama i ispravama o uplati poreza. Pri

primitku prijave poreza, uplata poreza pri uvozu obvezno se provjerava putem informacijskih sustava Carinske i Porezne uprave.

5. pod točkom 5. o određenim uslugama oporezivim po stopi od 10% koje je tuzemnom poduzetniku obavio poduzetnik sa sjedištem u inozemstvu – iznos poreza plaćen na obavljene usluge.

6. pod točkom 6. o uslugama oporezivim po stopi od 22% koje je tuzemnom poduzetniku obavio poduzetnik sa sjedištem u inozemstvu – iznos poreza plaćen na obavljene usluge. Podaci koji se ovdje upisuju odnose se na usluge koje su bile oporezive po stopi od 22% za koje je iznos poreza plaćen i ispunjeni uvjeti za odbitak pretporeza. Ovdje se upisuju podaci o naknadim ispravicima koji se odnose na razdoblje u kojem se primjenjivala stopa poreza od 22%.

7. pod točkom 7. o uslugama oporezivim po stopi od 23% koje je tuzemnom poduzetniku obavio poduzetnik sa sjedištem u inozemstvu – iznos poreza plaćen na obavljene usluge.

8. pod točkom 8. o ispravicima pretporeza prema članku 20. stavku 5. Zakona. Ako porezni obveznik ima podatak na ovom rednom broju, obvezan je uz poreznu prijavu priložiti obračun iz kojega je vidljiv ukupan pretporez, iskorišteno (neiskorišteno) pravo na odbitak pretporeza i iznos smanjenja (povećanja) pretporeza. Ako porezni obveznik prema obračunu iskaže obvezu poreza u obrascu na ovom rednom broju iskazuje podatak s predznakom minus (-). Kad se radi o pravu na povrat dijela pretporeza tada se u obrascu na ovom rednom broju iskazuje podatak s predznakom plus (+).

Članak 120.

(1) U obrascu PDV, pod točkom IV., iskazuje se podatak o poreznoj obvezi obračunskog razdoblja za uplatu ili za povrat. Ako je porez po obavljenim isporukama pod II. veći od iznosa pretporeza u primljenim isporukama iz točke III. ovoga obrasca iskazuje se obveza za uplatu i obrnuto, ako je iznos pretporeza pod III. veći od iznosa obveze pod II. iskazuje se pravo na povrat poreza.

(2) U obrascu PDV, pod točkom V., iskazuju se podaci o neuplaćenom porezu do dana podnošenja porezne prijave po prethodnom obračunu odnosno o pretplati poreza (poreznom kreditu) iz ranijeg obračunskog razdoblja.

(3) U obrascu PDV, pod točkom VI., iskazuju se podaci o ukupnoj razlici poreza za uplatu odnosno povrat. Ova razlika rezultat je obračuna poreza za obračunsko razdoblje i prenesene obveze odnosno preplate (kredita) iz prethodne prijave.

Članak 121.

U konačnoj prijavi poreza – obrascu PDV-K iskazuju se podaci o:

1. isporukama u obračunskom razdoblju koje ne podliježu oporezivanju, isporukama koje su oslobođene poreza te isporukama koje podliježu oporezivanju po stopi od 0% (pod I.),

2. oporezivim isporukama i poreznoj obvezi (pod II.),

3. obračunanom pretporezu u primljenim isporukama dobara i usluga (pod III.),
4. obvezi poreza za uplatu ili povrat (pod IV.),
5. uplaćenom iznosu poreza do dana podnošenja prijave (pod V.),
6. ukupnoj razlici za uplatu ili povrat po poreznoj prijavi (pod VI.),
7. ostali podaci (pod VII.).

Članak 122.

U obrascu PDV-K, pod točkom I., iskazuju se podaci o obavljenim isporukama dobara i usluga u poreznom razdoblju koje ne podliježu oporezivanju, isporukama koje su oslobođene te isporukama koje se oporezuju po stopi od 0%, kako slijedi:

1. pod točkom 1. o svim obavljenim isporukama dobara i usluga u poreznom razdoblju koje ne podliježu oporezivanju,
2. pod točkom 2. o ukupnim isporukama koje su oslobođene poreza i to:
  - točka 2.1. o izvoznim isporukama prema odredbi članka 13. stavka 1. točke 1. i članka 14. Zakona,
  - točka 2.2. o isporukama u vezi s međunarodnim prijevozom koje su oslobođene poreza prema odredbama članka 13.b Zakona,
  - točka 2.3. o isporukama u tuzemstvu koje su oslobođene poreza bez prava na odbitak pretporeza prema odredbi članka 11. i 11.a Zakona,
  - točka 2.4. o isporukama u tuzemstvu koje su oslobođene poreza prema odredbi članka 13. stavka 1. točke 2. i članka 13.a Zakona, te o isporukama dobara za koje je oslobođenje propisano odredbama međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku (sukladno članku 102. Pravilnika),
3. pod točkom 3. o obavljenim isporukama dobara koje se oporezuju po stopi od 0%.

Članak 123.

U obrascu PDV-K pod točkom II. iskazuju se podaci o oporezivim isporukama te poreznoj obvezi kako slijedi:

1. pod točkom 1. o svim izdanim računima, uključujući i isporuke dobara i usluga obavljene u nepoduzetničke svrhe (izuzimanje dobara i usluga) iz članka 3. stavka 5. i članka 4. stavka 4. Zakona, te nezaračunanim isporukama oporezivim po stopi od 10%. Pod ovom točkom iskazuju se podaci po svim izdanim računima bez obzira jesu li isporuke obavljene ili nisu, što znači da se tu unose podaci o obavljenim i zaračunanim isporukama kao i podaci o izdanim računima bez obzira jesu li isporuke obavljene. Podaci koji se ovdje upisuju predstavljaju za to razdoblje zbroj iznosa iz stupaca 13, odnosno 14 Knjige izdanih (izlaznih) računa za redovne isporuke i Knjige izdanih računa za predujmove, kao i podaci o nezaračunanim

isporukama za koje porezni obveznik podatke osigurava na temelju urednih i vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava u svome knjigovodstvu ili izvanknjigovodstvenoj evidenciji.

2. pod točkom 2. podaci koji se odnose se na isporučena dobra i obavljene usluge na koje se primjenjivala stopa poreza od 22% koja je bila na snazi prije primjene stope poreza na dodanu vrijednost od 23% i to podaci o svim izdanim računima, uključujući i vlastitu potrošnju te nezaračunanim isporukama oporezivim po stopi od 22%. Pod ovom točkom iskazuju se podaci po svim izdanim računima bez obzira jesu li isporuke obavljene ili nisu., što znači da se tu unose podaci o obavljenim i zaračunanim isporukama kao i podaci o izdanim računima bez obzira jesu li isporuke obavljene. Podaci koji se ovdje upisuju predstavljaju za to razdoblje zbroj iznosa iz stupaca 15, odnosno 16 Knjige izdanih (izlaznih) računa za redovne isporuke i Knjige izdanih računa za predujmove kao i podaci o nezaračunanim isporukama za koje porezni obveznik podatke osigurava na temelju urednih i vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava u svome knjigovodstvu ili izvanknjigovodstvenoj evidenciji. Pod ovom točkom upisuju se podaci o naknadnim ispravicima koji se odnose na razdoblje u kojem se primjenjivala stopa poreza od 22%.

3. pod točkom 3. o svim izdanim računima, uključujući i isporuke dobara i usluga obavljene u nepoduzetničke svrhe (izuzimanje dobara i usluga) iz članka 3. stavka 5. i članka 4. stavka 4. Zakona kao i isporukama iz članka 8. stavak 1. ovoga Pravilnika, te nezaračunanim isporukama oporezivim po stopi od 23%. Pod ovom točkom iskazuju se podaci po svim izdanim računima bez obzira jesu li isporuke obavljene ili nisu, što znači da se tu unose podaci o obavljenim i zaračunanim isporukama, kao i podaci o izdanim računima bez obzira jesu li isporuke obavljene. Ovdje se upisuju i podaci o isporukama koje podliježu posebnom postupku oporezivanja marže. Podaci koji se ovdje upisuju predstavljaju za to razdoblje zbroj iznosa iz stupaca 17, odnosno 18 Knjige izdanih (izlaznih) računa za redovne isporuke i Knjige izdanih računa za predujmove, zatim zbroj iznosa iz stupaca 10 odnosno 11 iz Evidencije o prodanim dobrima na koja se primjenjuje posebni postupak oporezivanja marža (obrazac PDV-MI), kao i podaci o nezaračunanim isporukama za koje porezni obveznik podatke osigurava na temelju urednih i vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava u svome knjigovodstvu ili izvanknjigovodstvenoj evidenciji. Ovdje se upisuju i podaci o iznosu poreza na dodanu vrijednost na vlastitu potrošnju na 30% odnosno 100% iznosa troška amortizacije za osobne automobile ili druga sredstva za osobni prijevoz poduzetnika, poslovnih, rukovodnih i drugih zaposlenih koji obračunavaju i plaćaju poduzetnici koji su koristili pravo na odbitak pretporeza pri nabavi tih dobara nabavljenih do 31. 12. 2009. Porezni obveznik podatke o takvom izračunu vlastite potrošnje osigurava na temelju urednih i vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava u svome knjigovodstvu ili izvanknjigovodstvenoj evidenciji.

4. pod točkom 4. o naknadnim oslobođenjima izvoza u okviru osobnog putničkog prometa (članak 13. stavak 1. točka 4. Zakona). Podaci se upisuju iz evidencije PDV-F.

Članak 124.

U obrascu PDV – K, pod točkom III. iskazuju se podaci o obračunanom pretporezu u primljenim isporukama dobara i usluga kako slijedi:

1. pod točkom 1. o pretporezu zaračunanom po stopi od 10% u primljenim računima od drugih poreznih obveznika za koje su isporučitelji ispostavili račune prema članku 15. stavku 3. Zakona, po kojima se može odbiti pretporez. Podaci se upisuju iz stupca 7 (osnovica) i stupca 12 (pretporez) Knjige primljenih (ulaznih) računa za redovne isporuke i za predujmove

za pojedino obračunsko razdoblje. U slučaju kad porezni obveznik dijeli ulazni pretporez na dio koji može odbiti i dio koji ne može odbiti, tada u obrascu PDV iskazuje pripadajući dio porezne osnovice iz stupca 7. U slučaju kad porezni obveznik dijeli pretporez na dio koji može i na dio koji ne može odbiti sukladno članku 20. stavku 11. Zakona tada u obrascu PDV iskazuje pripadajući dio porezne osnovice iz stupca 7.

2. pod točkom 2. o pretporezu zaračunanom po stopi od 22% u primljenim računima od drugih poreznih obveznika za koje su isporučitelji ispostavili račune prema članku 15. stavku 3. Zakona, po kojima se može odbiti pretporez. Podaci se upisuju iz stupca 8 (osnovica) i stupca 14 (pretporez) Knjige primljenih (ulaznih) računa za redovne isporuke i za predujmove za pojedino obračunsko razdoblje. U slučaju kad porezni obveznik dijeli ulazni pretporez na dio koji može odbiti i dio koji ne može odbiti, tada u obrascu PDV iskazuje pripadajući dio porezne osnovice iz stupca 8. Ovdje se upisuju podaci o naknadim ispravicima koji se odnose na razdoblje u kojem se primjenjivala stopa poreza od 22%.

3. pod točkom 3. o pretporezu zaračunanom po stopi od 23% u primljenim računima od drugih poreznih obveznika za koje su isporučitelji ispostavili račune prema članku 15. stavku 3. Zakona, po kojima se može odbiti pretporez. Podaci se upisuju iz stupca 9 (osnovica) i stupca 16 (pretporez) Knjige primljenih (ulaznih) računa za redovne isporuke i za predujmove za pojedino obračunsko razdoblje. U slučaju kad porezni obveznik dijeli ulazni pretporez na dio koji može odbiti i dio koji ne može odbiti, tada u obrascu PDV iskazuje pripadajući dio porezne osnovice iz stupca 9. U slučaju kad porezni obveznik dijeli pretporez na dio koji može i na dio koji ne može odbiti sukladno članku 20. stavku 11. i 12. Zakona tada u obrascu PDV iskazuje pripadajući dio porezne osnovice iz stupca 9.

4. pod točkom 4. o pretporezu plaćenom pri uvozu. Podaci o pretporezu plaćenom pri uvozu moraju se temeljiti na uvoznim carinskim deklaracijama i ispravama o uplati poreza. Pri primitku prijave poreza, uplata poreza pri uvozu obvezno se provjerava putem informacijskih sustava Carinske i Porezne uprave.

5. pod točkom 5. o određenim uslugama oporezivim po stopi od 10% koje je tuzemnom poduzetniku obavio poduzetnik sa sjedištem u inozemstvu – iznos poreza plaćen na obavljene usluge.

6. pod točkom 6. o uslugama oporezivim po stopi od 22% koje je tuzemnom poduzetniku obavio poduzetnik sa sjedištem u inozemstvu – iznos poreza plaćen na obavljene usluge. Podaci koji se ovdje upisuju odnose se na usluge oporezivane po stopi od 22% za koje je iznos poreza plaćen i ispunjeni uvjeti za odbitak pretporeza. Ovdje se upisuju podaci o naknadim ispravicima koji se odnose na razdoblje u kojem se primjenjivala stopa poreza od 22%.

7. pod točkom 7. o uslugama oporezivim po stopi od 23% koje je tuzemnom poduzetniku obavio poduzetnik sa sjedištem u inozemstvu – iznos poreza plaćen na obavljene usluge.

8. pod točkom 8. o ispravicima pretporeza prema članku 20. stavak 5. Zakona. Ako porezni obveznik ima podatak na ovom rednom broju, obavezan je uz poreznu prijavu priložiti obračun iz kojega je vidljiv ukupan pretporez, iskorišteno (neiskorišteno) pravo na odbitak pretporeza i iznos smanjenja (povećanja) pretporeza. Ako porezni obveznik prema obračunu iskaže obvezu poreza u obrascu na ovom rednom broju iskazuje podatak s predznakom minus (-).

Kad se radi o pravu na povrat dijela pretporeza tada se u obrascu na ovom rednom broju iskazuje podatak s predznakom plus (+).

Članak 125.

U obrascu PDV-K, pod točkom IV. iskazuju se podaci o ukupnoj poreznoj obvezi za porezno razdoblje, a pod točkom V., iskazuju se podaci o ukupno plaćenom porezu za porezno razdoblje do dana podnošenja prijave te pod točkom VI. razlika po konačnom obračunu poreza za uplatu odnosno povrat.

Članak 126.

U obrascu PDV-K pod točkom VII. iskazuju se ostali podaci o promjenama značajnim za utvrđivanje konačne porezne obveze. O ovim promjenama u obrazac se unose samo vrijednosni podaci (neto vrijednost). Ovdje se iskazuju i podaci o nabavi dobara i usluga za reprezentaciju, nabavi osobnih vozila i drugih sredstva za osobni prijevoz kao i dobara i usluga povezanih s tim dobrima, te podaci o porezu na dodanu vrijednost na iznos vlastite potrošnje na 30% odnosno 100% iznosa troška amortizacije za osobne automobile ili druga sredstva za osobni prijevoz.

Članak 127.

Pri konačnom obračunu poreza, podaci se u obrazac PDV-K unose iz knjigovodstva, obrazaca I-RA i U-RA, Evidencije o prodanim dobrima na koja se primjenjuje posebni postupak oporezivanja marža (obrazac PDV-MI), izvanknjigovodstvenih i drugih pomoćnih evidencija te carinskih i drugih knjigovodstvenih isprava, na način propisan za unošenje podataka u obrazac PDV prema odredbama članka 117., 118. i 119. ovoga Pravilnika.

3.2. Oporezivanje prema naplaćenim naknadama

Članak 128.

(1) Porezni obveznik koji je obveznik poreza na dohodak, porez na dodanu vrijednost plaća prema primljenim (naplaćenim) naknadama.

(2) Od naplaćenog poreza prema stavku 1. ovoga članka odbija se plaćeni pretporez ako je to Zakonom dopušteno.

(3) Porezni obveznik iz stavka 1. ovoga članka podatke u obrasce PDV i PDV-K unosi iz Knjige primitaka i izdataka koju vodi prema Pravilniku o porezu na dohodak i Knjige izdanih i primljenih računa koje vodi prema odredbama ovoga Pravilnika. Podaci u obrasce PDV i PDV-K unose se na način propisan ovim Pravilnikom primjenjujući načelo naplaćenih/plaćenih naknada.

(4) Porezni obveznik iz stavka 1. ovoga članka radi osiguranja podataka o naplaćenim i plaćenim naknadama, vodi Knjige izdanih i primljenih računa (obrasci I-RA i U-RA) po načelu naplaćenih/plaćenih naknada te vodi Evidenciju o prodanim dobrima na koja se primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže (obrazac PDV-MI) po načelu naplaćenih naknada. Porezni obveznik može Knjige izdanih i primljenih računa (obrasci I-RA i U-RA) voditi prema izdanim i primljenim računima, a posebno osiguravati podatke o naplaćenim

odnosno plaćenim računima. Porezni obveznik može voditi Evidenciju o prodanim dobrima na koja se primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže (obrazac PDV-MI) prema izdanim računima, a posebno osiguravati podatke o naplaćenim računima.

3.3. Plaćanje neovlašteno iskazanog poreza

Članak 129.

(1) Ako netko u računu za isporučena dobra ili usluge izdvojeno iskaže porez na dodanu vrijednost iako za to nije ovlašten, tada je, prema članku 15. stavku 5. Zakona obavezan platiti taj porez, osim u slučaju kada ispravi račun izdan primatelju u skladu s člankom 8. stavkom 3. Zakona.

(2) Obveznik poreza iz stavka 1. ovoga članka ne podnosi poreznu prijavu, a porez mora platiti na propisani uplatni račun do zadnjeg dana u tekućem mjesecu po proteku mjeseca u kojem je neovlašteno izdan račun s posebno iskazanim porezom.

3.4. Plaćanje poreza povremenih poreznih obveznika

Članak 130.

(1) Ako domaćem poduzetniku uslugu obavi poduzetnik sa sjedištem u inozemstvu, domaći poduzetnik obveznik je poreza na dodanu vrijednost prema članku 6. stavku 1. točki 5. Zakona.

(2) Poduzetnik iz stavka 1. ovoga članka, koji nije stalni porezni obveznik, ne podnosi poreznu prijavu, a porez na vrijednost usluga koje mu je obavio inozemni poduzetnik, a koje se prema odredbama o mjestu oporezivanja oporezuju u tuzemstvu, plaća na propisani uplatni račun do zadnjeg dana u tekućem mjesecu po proteku mjeseca u kome su usluge inozemnog poduzetnika obavljene ili plaćene (predujmljene).

4. ROK ZA PLAĆANJE POREZA

Članak 131.

(1) Obračunani i prijavljeni porez za obračunsko razdoblje porezni obveznik mora platiti u rokovima koji su propisani za podnošenje porezne prijave odnosno konačnog obračuna poreza.

(2) Porez na dodanu vrijednost uplaćuje se u korist propisanog računa.

XIII. ODBITAK PRETPOREZA

1. PRAVO NA ODBITAK PRETPOREZA

1.1. Općenito

Članak 132.

(1) Pretporez je iznos poreza na dodanu vrijednost koji je u smislu članka 15. stavka 3. Zakona zasebno iskazan na računima za isporuke dobara i usluga koje su poduzetniku obavili drugi poduzetnici u poduzetničke svrhe.

(2) Pretporez je i iznos poreza na dodanu vrijednost koji je obračunala i naplatila carinarnica pri uvozu prema odredbama članka 7. stavka 5. Zakona kao i iznos poreza kojeg je platio domaći poduzetnik prema odredbama članka 19. stavka 2. Zakona.

1.2. Poduzetnici koji imaju pravo na odbitak pretporeza

Članak 133.

(1) Poduzetnici koji obavljaju oporezive isporuke dobara i usluga imaju pravo na odbitak pretporeza ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. da računi za primljena dobra ili obavljene usluge sadrže sve podatke propisane člankom 15. stavkom 3. Zakona,

2. da je isporuka dobara ili usluga primljena od drugog obveznika poreza na dodanu vrijednost,

3. da za primljene isporuke prema članku 20. i 22.f Zakona nije isključeno pravo na odbitak pretporeza,

4. da je isporuka obavljena poduzetniku u poduzetničke svrhe.

(2) Osim uvjeta iz stavka 1. ovoga članka pri oporezivanju prema naplaćenim naknadama (članak 17. stavak 3. Zakona) mora biti ispunjen i uvjet da je račun na temelju kojeg se odbija pretporez plaćen.

(3) Ako su dobra ili usluge primljene u jednom, a račun u drugom obračunskom razdoblju, odbitak pretporeza može se izvršiti u obračunskom razdoblju kad su ispunjena oba uvjeta.

(4) Poduzetnici iz članka 22. Zakona kao i drugi poduzetnici koji nisu obveznici poreza na dodanu vrijednost, nemaju pravo na odbitak pretporeza. Isto se odnosi i na poduzetnike koji obavljaju isporuke dobara i usluga oslobođenih poreza na dodanu vrijednost.

(5) Poduzetnici koji dijelom obavljaju isporuke dobara i usluga oslobođene plaćanja poreza, a dijelom isporuke koje nisu oslobođene, imaju pravo na odbitak pretporeza u dijelu koji se odnosi na oporezive isporuke. U tom slučaju u knjigovodstvu ili izvanknjigovodstvenim evidencijama poduzetnik treba osigurati podatke o pretporezu koji se odnosi na oporezive i oslobođene isporuke dobara i obavljene usluge. Iznos pretporeza koji se odnosi na isporuke dobara i obavljene usluge za koje je dopušten odbitak, a koji se ne može izravno pripisati tim isporukama na temelju knjigovodstvene i druge dokumentacije, određuje se na godišnjoj razini kao razmjerni dio koji se može odbiti odnosno kao postotak. Iznimno, poduzetnik može dio pretporeza koji može odbiti utvrđivati odvojeno za svaki dio svog poslovanja, uz uvjet da vodi odvojeno knjigovodstvo i da o tome prethodno obavijesti nadležnu ispostavu Porezne uprave.

(6) Ako je očito da su zaračunani previsoki iznosi pretporeza, odbitak takvih iznosa pretporeza prema članku 20. stavku 7. Zakona nije dopušten.

(7) Ako je u slučajevima isporuka po povoljnijoj naknadi iskazana niža naknada a porez obračunan na višu osnovicu, primatelj isporuke tako obračunani viši iznos poreza na dodanu vrijednost ako je propisno iskazan na računu prema članku 15. stavku 3. Zakona, može odbiti kao pretporez.

(8) Ako će se isporuka kod primatelja u beznačajnom dijelu koristiti za poslovne svrhe, smatra se da je isporuka u cijelosti obavljena u nepoduzetničke svrhe. Nasuprot tome, ako će se isporučeno dobro u cijelosti ili skoro u cijelosti koristiti u poduzetničke svrhe, smatra se da je isporuka u cijelosti obavljena u poduzetničke svrhe.

(9) Ako se isporučeno dobro ili usluga koristi u poduzetničke i nepoduzetničke svrhe, a moguće je odrediti udjel korištenja u nepoduzetničke svrhe, pretporez se mora podijeliti prema svrsi uporabe na dio koji se može i na dio koji se ne može odbiti. Ovaj način razgraničenja provodi se osobito kod isporuka pokretnih dobara koja se u gospodarskom prometu količinski određuju po broju, mjeri ili težini te kod korištenja usluga.

(10) Ako podjela iz stavka 9. ovoga članka nije moguća, a primljena isporuka se prema odluci poduzetnika u cijelosti uključuje u poduzetničke svrhe, u tom slučaju radi se o korištenju dobara poduzetničke imovine u privatne ili druge nepoduzetničke svrhe, odnosno o uslugama obavljenima uz naknadu koje podliježu oporezivanju u smislu članka 4. stavka 4. Zakona.

(11) Porezni obveznik ne može odbiti 70% pretporeza obračunanog za obavljene mu isporuke dobara i usluga ili pri uvozu dobara koja poreznom obvezniku služe za reprezentaciju. Reprezentacijom se smatra ugošćivanje poslovnih partnera, darivanje poslovnih partnera prigodnim poklonima, plaćanje poslovnim partnerima izdataka odmora, športa, rekreacije i razonode, izdataka za zakup automobila, plovila, zrakoplova, kuća za odmor i razonodu i slično. Reprezentacijom se ne smatra davanje poklona u vrijednosti do 80,00 kuna bez poreza na dodanu vrijednost u okviru obavljanja gospodarske djelatnosti, uz uvjet da se daju povremeno i ne istim osobama. Poslovnim partnerima smatraju se osobe s kojima postoji poslovni odnos ili se očekuje da će se takav odnos uspostaviti.

(12) Ako se radi o davanju za koje postoji točno određena protuusluga primatelja tada se ne radi o reprezentaciji već o isporuci uz naknadu sukladno odredbama članka 2. stavka 1. točke 1.a) Zakona.

(13) Porezni obveznik ne može odbiti 30% pretporeza obračunanog za obavljene mu isporuke, uvoz ili najam osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz te isporuke dobara, obavljene usluge ili uvoz dobara u vezi s njihovom nabavom, najmom ili korištenjem.

(14) Ograničenje odbitka pretporeza iz stavka 13. ovoga članka odnosi se na porez na dodanu vrijednost obračunan pri nabavi odnosno kupnji ili uvozu osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz poduzetnika, poslovnih, rukovodnih i drugih zaposlenih, a isto se odnosi i na sve druge (isporuke) nabave dobara i usluga koje su usko vezane za korištenje tih vozila kao što su gorivo i ulje, investicijsko i tekuće održavanje i slično. Ako se radi o vozilima koja su u najmu ili leasingu ograničenje odbitka pretporeza odnosi se na naknadu za najam ili leasing tih vozila te na sve druge nabave (isporuke) dobara i usluga koje su usko vezane za korištenje tih vozila koje po ugovoru snosi korisnik najma. Kod korištenja rent-a-

car vozila ograničenje odbitka pretporeza odnosi se na naknadu, gorivo i sve druge troškove za korištenje vozila koje je poreznom obvezniku zaračunao drugi poduzetnik.

(15) Nije dopušten odbitak pretporeza za nabavu osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz koji se odnosi na iznos iznad 400.000,00 kuna nabavne vrijednosti po jednom sredstvu. Nabavom se smatra kupnja vozila te financijski najam ili leasing kod kojeg porezni obveznik nabavljena vozila vodi u svojim knjigama kao vlastita osnovna sredstva i s tog naslova ima trošak amortizacije. Nabavnom vrijednosti smatra se vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost.

(16) Ograničenje odbitka pretporeza prema članku 20. stavku 13. Zakona ne primjenjuje se kad se radi o osobnim automobilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz te isporukama dobara i obavljenim uslugama u vezi s njima, što se koriste za obuku vozača, testiranje vozila, servisnu službu, taksi službu, prijevoz umrlih, iznajmljivanje te za daljnju prodaju. Navedena vozila moraju služiti isključivo za obavljanje registrirane djelatnosti ili biti posebno označena i prilagođena za obavljanje te djelatnosti.

1.3. Odbitak pretporeza pri uvozu

Članak 134.

Porez na dodanu vrijednost koji je obračunan pri uvozu, uvoznik može odbiti kao pretporez ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. da je porez na dodanu vrijednost plaćen pri uvozu. Uplatu poreza pri uvozu može obaviti sam uvoznik ili za njega netko drugi,
2. da je dobro uvezeno u tuzemstvo, za poduzetničke svrhe uvoznika.

1.4. Vrijeme odbitka pretporeza

Članak 135.

(1) Pri oporezivanju prema izdanim računima u skladu s odredbama članka 17. stavka 4. Zakona pretporez se odbija u obračunskom razdoblju u kojem je primljeno dobro ili izvršena usluga i primljen račun sa svim podacima iz članka 15. stavka 3. Zakona. Za odbitak pretporeza nije bitno da li je račun plaćen.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ako isporuku obavi odnosno ispostavi račun (sa oznakom R-2) porezni obveznik koji porez plaća prema primljenim (naplaćenim) naknadama, pretporez se može odbiti samo ako je račun plaćen.

(3) Pri oporezivanju prema naplaćenim naknadama pretporez se odbija u razdoblju kada je plaćen račun za primljena dobra u skladu s člankom 17. stavkom 5. Zakona.

(4) U graditeljskoj djelatnosti pretporez se može odbiti u obračunskom razdoblju u kojem je ovjerena situacija o stvarno izvedenim građevinskim radovima od strane nadzornog tijela. Ako nadzorno tijelo ne ovjeri obračunsku situaciju, pretporez se ne može odbiti.

1.5. Odbitak pretporeza kod predujmova

Članak 136.

(1) Za dane predujmove pretporez se može odbiti u obračunskom razdoblju u kojem je predujam plaćen ako je za njega od strane primatelja ispostavljen a od strane platitelja primljen račun, prema članku 15. stavku 3. Zakona, neovisno o tome je li dobro isporučeno ili usluga obavljena.

(2) Ako po plaćenom predujmu ne dođe do isporuke dobra ili usluge, a plaćeni predujam se vrati uplatitelju predujma, on gubi pravo na odbitak pretporeza. U tom slučaju on mora pisano izvijestiti primatelja predujma da je obavio ispravak pretporeza, a primatelj predujma tada smanjuje svoju poreznu obvezu.

1.6. Odbitak pretporeza pri početku obavljanja djelatnosti

Članak 137.

(1) Gospodarska ili druga poduzetnička djelatnost započinje s pripremnim radnjama koje se poduzimaju radi početka obavljanja te djelatnosti. Pretporez sadržan u primljenim isporukama za početak rada može se odbiti ako su ispunjeni svi ostali uvjeti za odbitak pretporeza. Ne može se ostvariti pravo na odbitak pretporeza koji je zaračunan na primljene isporuke kao što su privatno motivirana ulaganja, pripremna ulaganja i slično koje ne dovode do poduzetničkog statusa i poduzetničkog poslovanja.

(2) Poduzetnici iz stavka 1. ovoga članka imaju pravo na odbitak pretporeza u skladu s uvjetima propisanim Zakonom i ovim Pravilnikom.

1.7. Ispravak odbitka pretporeza

Članak 138.

Ako se porezna osnovica (naknada) promijeni naknadno zbog različitih vrsta popusta ili nemogućnosti naplate, tada poduzetnik koji je isporučio dobro ili obavio uslugu može ispraviti (smanjiti) iznos poreza, tek nakon što poduzetnik kome su isporučena dobra ili obavljene usluge ispravi (smanji) odbitak pretporeza i o tome pisano izvijesti isporučitelja. Ako je porez na dodanu vrijednost obračunan i plaćen pri uvozu odbijen kao pretporez, a naknadno je snižen ili nadoknađen, tada uvoznik mora za pripadni iznos ispraviti odbitak pretporeza. Ispravci se moraju obaviti u obračunskom razdoblju u kojem je promijenjena porezna osnovica.

1.8. Odbitak pretporeza kod usluga koje poduzetnik sa sjedištem u inozemstvu obavi domaćem poduzetniku

Članak 139.

(1) Poduzetnik koji koristi uslugu inozemnog poduzetnika i plati porez prema članku 19. stavku 2. Zakona, ima pravo taj porez odbiti kao pretporez, ako su ispunjeni uvjeti iz članka 20. Zakona.

(2) Poduzetnik iz stavka 1. ovoga članka ima pravo na odbitak pretporeza ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. račun mora izdati poduzetnik koji ima sjedište u inozemstvu,
2. cjelokupni iznos poreza mora biti plaćen na propisani uplatni račun,
3. tuzemni poduzetnik mora na računu zabilježiti iznos obračunanog i plaćenog poreza.

1.9. Pretporez pri otuđenju gospodarske cjeline ili pogona

Članak 140.

- (1) Ako se neka gospodarska cjelina ili pogon u cijelosti prenese, a pri tome stjecatelj obračunani porez na dodanu vrijednost u cijelosti može odbiti kao pretporez, tada se ne plaća porez na dodanu vrijednost, a taj se prijenos smatra neoporezivim.
- (2) Ako stjecatelj gospodarske cjeline ili pogona nema pravo na odbitak pretporeza tada se to otuđenje smatra oporezivom isporukom.
- (3) Ako stjecatelj gospodarske cjeline ili pogona obavlja isporuke dobara ili usluge koje dijelom podliježu porezu a dijelom su oslobođene poreza prema članku 11. i 11.a Zakona, provodi se podjela pretporeza za stečenu gospodarsku cjelinu ili pogon u skladu s člankom 20. stavkom 6. Zakona.
- (4) Ako kod stjecatelja iz stavka 1. ovoga članka naknadno dođe do promjene uvjeta mjerodavnih za oporezivanje prema članku 20. stavku 5. Zakona, stjecatelj je obavezan izvršiti ispravak (smanjenje) pretporeza kao da mu je pri stjecanju zaračunan porez.

2. DJELATNOSTI I ISPORUKE OSLOBOĐENE POREZA

Članak 141.

- (1) Porezni obveznik ne može odbiti pretporez sadržan u računima za primljena dobra i obavljene usluge što ih koristi za isporuke dobara i usluga:
  1. oslobođenih plaćanja poreza na dodanu vrijednost u tuzemstvu prema članku 11. i 11.a Zakona,
  2. u inozemstvu, koje bi bile oslobođene od poreza da su obavljene u tuzemstvu,
  3. bez naknade, koje bi bile oslobođene od poreza.
- (2) Ako se isporuke dobara i usluga koje su oslobođene plaćanja poreza na dodanu vrijednost u tuzemstvu, obavljaju u inozemstvu, ne ostvaruje se pravo na odbitak pretporeza koji je s njima povezan.
- (3) Ako poduzetnik obavlja isporuke dobara i usluga bez naknade, nema pravo na odbitak pretporeza ako je obavljanje takvih isporuka oslobođeno poreza na dodanu vrijednost.
- (4) Ako porezni obveznik obavlja isporuke iz članka 13., 13.a i 13.b Zakona nije isključeno pravo na odbitak pretporeza za primljene isporuke.

3. ISPRAVAK PRETPOREZA

3.1. Općenito

Članak 142.

(1) Ako se glede nekog gospodarskog dobra, unutar roka od pet godina od kalendarske godine početka uporabe, promijene uvjeti koji su u toj godini bili mjerodavni za odbitak pretporeza, tada se za razdoblje nakon promjene obavlja ispravak pretporeza. Kada se radi o nekretninama, tada se umjesto razdoblja od pet godina uzima razdoblje od deset godina.

(2) Pod početkom uporabe u smislu stavka 1. ovoga članka razumijeva se obračunsko razdoblje u kojemu je odbijen (neodbijen) pretporez.

(3) Gospodarskim dobrima iz stavka 1. ovoga članka smatraju se ona dobra koja prema računovodstvenim propisima spadaju u dugotrajnu imovinu poduzeća.

(4) Pri ispravku pretporeza polazi se od ukupnog iznosa pretporeza koji se odnosi na nabavu ili proizvodnju gospodarskog dobra. Ispravak pretporeza se provodi za razdoblje nakon promjene uvjeta mjerodavnih za odbitak pretporeza.

(5) Ako se naknadno provodi ispravak pretporeza koji se u razdoblju nabave nije mogao odbiti, dopušten je odbitak samo onih iznosa pretporeza koji ispunjavaju uvjete iz članka 20. Zakona. Ispravak pretporeza koji se nije mogao odbiti, budući da ne postoji uredan račun ili carinska dokumentacija, nije dopušten.

(6) Povećanja odnosno smanjenja pretporeza koja su nastala temeljem ispravka pretporeza prema članku 20. stavku 5. Zakona, predstavljaju poslovne prihode odnosno rashode poduzetnika u poreznom razdoblju. Ispravak pretporeza ne utječe na visinu troška nabave odnosno proizvodnje dugotrajne imovine u popisu dugotrajne imovine poduzetnika.

3.2. Razdoblje za ispravak pretporeza

Članak 143.

(1) Razdoblje za ispravak pretporeza kod nekretnina iznosi deset godina to jest 120 obračunskih razdoblja, a kod ostalih gospodarskih dobara pet godina to jest 60 obračunskih razdoblja od obračunskog razdoblja početka uporabe kada je dobro nabavljeno ili proizvedeno i odbijen pretporez. Ispravak pretporeza provodi se odjednom za razdoblje od promjene uvjeta do kraja razdoblja ispravka.

(2) Ako se neko gospodarsko dobro počne koristiti u skladu s napredovanjem gradnje prije nego što je potpuno završeno (na primjer zgrada), tada se za svaki dio gospodarskog dobra koji je odvojeno korišten utvrđuje zasebno razdoblje ispravka pretporeza. Ako se gotovo gospodarsko dobro iskorištava samo djelomično ili se ne koristi u potpunosti, utvrđuje se jedinstveno razdoblje ispravka pretporeza za gospodarsko dobro kao cjelinu a započinje s njegovim preuzimanjem (primitkom) odnosno s početkom prve uporabe.

(3) Ako neko gospodarsko dobro postane neuporabljivo prije isteka razdoblja za ispravak pretporeza, tada sa trenutkom kad je dobro postalo neuporabljivo završava i razdoblje ispravka pretporeza.

(4) Odredbe stavka 1., 2. i 3. ovoga članka vrijede i za naknadna dugotrajna ulaganja. Radi li se o naknadnom dugotrajnom ulaganju ili o troškovima održavanja utvrđuje se prema standardima financijskog izvješćivanja.

(5) Ako naknadno ulaganje bitno ne mijenja vijek korištenja dobra, tada se ispravak pretporeza za to ulaganje obavlja u razdoblju ispravka pretporeza za dotično gospodarsko dobro.

(6) Ako se radi o naknadnom ulaganju koje bitno mijenja vijek korištenja, ili predstavlja zasebnu cjelinu kao npr. dogradnja već postojeće zgrade, za to ulaganje utvrđuje se novo (zasebno) razdoblje ispravka pretporeza.

(7) Iznos ispravka pretporeza u slučajevima iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka utvrđuje se kako slijedi:

Formula

Vrijeme korištenja iskazuje se u obračunskim razdobljima. U vrijeme korištenja ubraja se i svako započeto obračunsko razdoblje korištenja. Razdoblje za ispravak pretporeza je 60 odnosno 120 obračunskih razdoblja od obračunskog razdoblja u kojem su dobra nabavljena ili proizvedena i odbijen pretporez.

(8) Kod prijenosa gospodarske cjeline ili pogona na stjecatelja ne prekida se razdoblje ispravka pretporeza.

3.3. Ispravak pretporeza kod promjene uvjeta mjerodavnih za oporezivanje

Članak 144.

(1) Promjenom uvjeta mjerodavnih za oporezivanje prema članku 20. stavku 5. Zakona razumijeva se promjena uvjeta koji su bili mjerodavni za odbitak pretporeza na početku korištenja gospodarskog dobra a naknadna promjena tih uvjeta dovodi do većeg ili manjeg odbitka pretporeza u odnosu na početno stanje.

(2) Prijelaz na oporezivanje prema članku 22. Zakona kao i prestanak obavljanja oporezivih isporuka i početak obavljanja isporuka oslobođenih poreza bez prava na odbitak pretporeza iz članka 11. i 11.a Zakona te prestanak obavljanja oslobođenih isporuka iz članka 11. i 11.a Zakona i početak obavljanja oporezivih isporuka smatraju se promjenom uvjeta mjerodavnih za odbitak pretporeza.

(3) Promjenom uvjeta mjerodavnih za odbitak pretporeza smatra se i promjena postotka iz članka 146. stavka 7. ovoga Pravilnika utvrđenog za odbitak pretporeza za gospodarska dobra koja se koriste za obavljanje oporezivih isporuka.

(4) Ako poduzetnik koji je bio redovno oporezivan (stalni porezni obveznik) prelazi na oporezivanje prema članku 22. Zakona, mora za sva gospodarska dobra provesti ispravak

pretporeza, ako za njih nije isteklo razdoblje ispravka pretporeza prema članku 142. i 143. ovoga Pravilnika.

(5) Ako poduzetnik iz članka 22. Zakona prelazi na redovno oporezivanje, to ne predstavlja promjenu uvjeta mjerodavnih za odbitak pretporeza u smislu članka 20. stavka 5. Zakona i nema pravo na naknadni odbitak pretporeza.

(6) Iznimno od članka 143. stavka 1. ovoga Pravilnika ispravak pretporeza iz stavka 3. ovoga članka obavlja se godišnje za jednu petinu ili jednu desetinu razlike pretporeza koja je nastala zbog promjene postotka utvrđenog za odbitak pretporeza za gospodarska dobra koja se koriste za obavljanje oporezivih isporuka u odnosu na početnu godinu korištenja. Porezni obveznik ispravak pretporeza za gospodarska dobra obavlja na temelju utvrđenog postotka iz članka 146. stavka 7. ovoga Pravilnika. Obavljeni ispravak pretporeza prema odredbama ovoga stavka porezni obveznik iskazuje u konačnoj prijavi poreza na dodanu vrijednost na obrascu PDV-K pod točkom III.8.

3.4. Pojednostavljenja pri ispravku pretporeza

Članak 145.

Postupak ispravka pretporeza se ne provodi ako pretporez koji bi se trebao ispraviti po dobru dugotrajne imovine ne prelazi 2.000,00 kuna.

4. PODJELA PRETPOREZA

4.1. Općenito

Članak 146.

(1) Ako poduzetnik koristi dobra i usluge u okviru svoje poduzetničke djelatnosti za isporuke dobara i obavljanje usluga po kojima je dopušten odbitak pretporeza i za isporuke dobara i usluga po kojima je isključen odbitak pretporeza, tada iznose pretporeza treba podijeliti na dio koji se može odbiti i na dio koje se ne može odbiti.

(2) Podjela pretporeza utvrđuje se ako poduzetnik ne može iznos pretporeza koji se odnosi na isporuke dobara i usluga za koje je dopušten odbitak pretporeza izravno pripisati tim isporukama na temelju knjigovodstvene i druge dokumentacije.

(3) Podjela pretporeza u smislu stavka 1. i 2. ovoga članka ne može se izvršiti za one iznose pretporeza koji se po svojoj uporabi mogu podijeliti ali nisu ispunjeni ostali uvjeti za odbitak pretporeza iz članka 20. i 22.f Zakona.

(4) Iznos pretporeza koji se odnosi na isporuke dobara i usluga za koje je dopušten odbitak pretporeza izračunava se za sve isporuke koje obavi porezni obveznik, kao razmjerni dio na sljedeći način:

a) u brojniku: ukupna vrijednost godišnjih isporuka (prometa), bez poreza na dodanu vrijednost, za koje je dopušten odbitak pretporeza,

b) u nazivniku: ukupna vrijednost godišnjih isporuka (prometa), bez poreza na dodanu vrijednost, uključenih u brojnik i isporuka za koje nije dopušten odbitak pretporeza.

(5) Kod izračuna iz stavka 4. ovoga članka ne uzimaju se u obzir sljedeći iznosi:

a) vrijednost isporuka gospodarskih dobara koja je porezni obveznik koristio za obavljanje svoje gospodarske djelatnosti,

b) vrijednost isporuka koje se odnose na povremene isporuke nekretnina,

c) vrijednost isporuka koje se odnose na povremene financijske transakcije navedene u članku 11.a stavku 1. točke b) do g) Zakona.

(6) Povremenom isporukom nekretnine smatra se isporuka nekretnine u kojoj je porezni obveznik obavljao djelatnost ili ako isporuka nekretnina nije uobičajena djelatnost koju porezni obveznik obavlja. Pod povremenim financijskim transakcijama smatraju se isporuke koje ne prelaze 2% ukupnih godišnjih isporuka poreznog obveznika (bez poreza na dodanu vrijednost).

(7) Dio pretporeza koji se može odbiti utvrđuje se na godišnjoj razini kao postotak ukupnih isporuka i zaokružuje se naviše do sljedećeg cijelog broja.

(8) Dio pretporeza koji se može privremeno odbiti tijekom tekuće godine, izračunava se na temelju isporuka iz prethodne godine. Ako takvih isporuka za koje je dopušten odbitak pretporeza nije bilo ili su njihovi iznosi bili zanemarivi, porezni obveznik sam privremeno utvrđuje dio pretporeza koji može odbiti o čemu se mora suglasiti Porezna uprava.

(9) Odbitak pretporeza tijekom tekuće godine obavljen na temelju privremenog izračuna, porezni obveznik obavezan je uskladiti u konačnom obračunu poreza na dodanu vrijednost koji podnosi za razdoblje oporezivanja u skladu s odredbama članka 16. stavka 1. Zakona.

(10) Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, porezni obveznik može dio pretporeza koji može odbiti utvrđivati odvojeno za dio svog poslovanja, uz uvjet da za svaki dio poslovanja vodi odvojeno knjigovodstvo.

(11) Ako porezni obveznik izabere način utvrđivanja dijela pretporeza koji može odbiti iz stavka 10. ovoga članka, o tome mora izvijestiti nadležnu ispostavu Porezne uprave i to 15 dana prije početka obračunskog razdoblja u kojem započinje primjenjivati ovaj način podjele pretporeza. Porezni obveznik mora primjenjivati izabrani način odbitka pretporeza najmanje 12 mjeseci o čemu nadležna ispostava Porezne uprave donosi rješenje, a ako želi ponovo promijeniti izabrani način utvrđivanja odbitka pretporeza dužan je o tome ponovo izvijestiti nadležnu ispostavu Porezne uprave u roku iz ovoga stavka.

(12) Porezna uprava može zabraniti poreznom obvezniku način utvrđivanja dijela pretporeza koji se može odbiti propisan u stavku 10. ovoga članka, ako porezni obveznik s izabranim načinom podjele pretporeza ne omogućuje nadzor nad obračunavanjem i plaćanjem poreza na dodanu vrijednost u skladu s odredbama Zakona.

(13) Porezni obveznik čije je obračunsko razdoblje od prvog do posljednjeg dana u mjesecu i koji do kraja travnja tekuće godine predaje konačni obračun poreza za proteklu godinu, može

za prva tri obračunska razdoblja tekuće godine primjenjivati postotak koji je privremeno primjenjivao za proteklu godinu. Porezni obveznik čije je obračunsko razdoblje od prvog do posljednjeg dana u tromjesečju mora za prvo obračunsko razdoblje tekuće godine primijeniti novoutvrđeni postotak izračunan na temelju isporuka protekle godine.

(14) Porezni obveznik čije je obračunsko razdoblje od prvog do posljednjeg dana u mjesecu i koji do kraja veljače tekuće godine predaje konačni obračun poreza za proteklu godinu, može za prvo obračunsko razdoblje tekuće godine primijeniti postotak koji je privremeno primjenjivao za proteklu godinu. Porezni obveznik čije je obračunsko razdoblje od prvog do posljednjeg dana u tromjesečju mora za prvo obračunsko razdoblje tekuće godine primijeniti novoutvrđeni postotak izračunan na temelju isporuka protekle godine.

(15) Porezni obveznik koji tijekom godine promjeni način vođenja knjigovodstva za utvrđivanje dijela pretporeza koji može odbiti obvezan je odbitak pretporeza koji je tijekom tekuće godine odbijao na temelju privremeno utvrđenog postotka iz stavka 7. ovoga članka, za ta obračunska razdoblja uskladiti u konačnom obračunu koji podnosi za razdoblje oporezivanja u skladu s odredbama članka 16. stavka 1. Zakona.

(16) Porezni obveznik koji obavlja u okviru svoje poduzetničke djelatnosti isporuke dobara i usluga po kojima je dopušten odbitak pretporeza i isporuke po kojima je isključen odbitak pretporeza, te počne obavljati samo isporuke po kojima je dopušten odbitak pretporeza ili samo isporuke po kojima je isključen odbitak pretporeza prestaje primjenjivati podjelu pretporeza u obračunskom razdoblju u kojem počne obavljati isporuke po kojima je u cijelosti dopušten ili u cijelosti isključen odbitak pretporeza.

(17) Porezni obveznik iz stavka 16. ovoga članka obvezan je utvrditi postotak za izračun prava na odbitak dijela pretporeza i u konačnom obračunu poreza za proteklu godinu izvršiti usklađenje za razdoblje u kojem je primjenjivao podjelu pretporeza.

(18) Porezni obveznik koji u okviru svoje poduzetničke djelatnosti obavlja isporuke dobara i usluga po kojima je dopušten odbitak pretporeza i isporuke po kojima je isključen odbitak pretporeza te na temelju izračuna iz stavka 4. i 5. ovoga članka utvrdi pravo na odbitak pretporeza najmanje u iznosu od 98% pri odbitku pretporeza za nabavljena dobra i usluge nije obvezan primjenjivati podjelu pretporeza.

(19) Porezni obveznik koji obavlja isporuke dobara i usluga po kojima je dopušten odbitak pretporeza i isporuke iz članka 11.a stavka 1. točke b) do g) Zakona po kojima je isključen odbitak pretporeza može iznimno u 2010. godini primjenjivati odbitak pretporeza u iznosu 2% na sve ulazne račune. Odbitak pretporeza koji je obavljen tijekom 2010. godine na način iz ovoga stavka porezni obveznik obvezan je uskladiti u konačnom obračunu poreza na dodanu vrijednost za 2010. godinu koji podnosi za razdoblje oporezivanja u skladu s odredbama članka 16. stavka 1. Zakona.

4.2. Posebni slučajevi

Članak 147.

(1) Ako tijela državne vlasti, tijela državne, lokalne i područne (regionalne) samouprave, političke stranke, sindikati i komore koji se ne smatraju poduzetnicima iz članka 6. stavka 2. Zakona, obavljaju gospodarsku ili drugu djelatnost a neoporezivanje te djelatnosti dovelo bi

do stjecanja neopravdanih povlastica, tada će Porezna uprava rješenjem utvrditi da su porezni obveznici za tu djelatnost.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, porezni obveznici moraju podijeliti pretporez u smislu odredbi članka 146. ovoga Pravilnika na dio koji se odnosi na poduzetničku djelatnost koji mogu odbiti i na dio koji se odnosi na obavljanje poslova u okvirima svojeg zakonom utvrđenog djelokruga ili ovlasti koji ne mogu odbiti.

XIV. POVRAT POREZA

1. POVRAT POREZA PO PRIJAVI

Članak 148.

(1) Porezni obveznik koji u obračunskom razdoblju ima pravo na odbitak pretporeza, čiji je iznos veći od njegove porezne obveze, ima pravo na povrat te razlike.

(2) Porezni obveznik može razliku iz stavka 1. ovog članka tražiti za povrat, koristiti je kao predujam za buduće obveze ili svoje pravo na povrat može ustupiti na način propisan u članku 23. Općeg poreznog zakona. O načinu na koji želi ostvariti povrat porezni obveznik se izjašnjava u obrascu porezne prijave stavljanjem oznake »X« na za to predviđena mjesta. Porezni obveznik se u okviru iznosa za povrat poreza iskazanog u poreznoj prijavi na rednom broju IV. može izjasniti za više načina povrata. Ako se porezni obveznik odluči tražiti povrat poreza, nije potrebno podnositi nalog za povrat. Porezna uprava će obradom poreznih prijava automatski ispostavljati naloge za povrat.

(3) Porezna uprava dužna je izvršiti naloge za povrat razlike iz stavka 1. ovog članka u roku od 30 dana od dana predaje porezne prijave.

2. POVRAT POREZA INOZEMNIM PODUZETNICIMA

Članak 149.

(1) Inozemni poduzetnici odnosno porezni obveznici koji u Republici Hrvatskoj nemaju sjedište niti prebivalište, poslovnu upravu, podružnicu ili drugu poslovnu jedinicu i ne obavljaju isporuke dobara i usluga u Republici Hrvatskoj imaju pravo na povrat poreza na dodanu vrijednost koji su im zaračunali porezni obveznici na području Republike Hrvatske za isporuke pokretnih dobara i obavljene usluge. Povrat poreza na dodanu vrijednost ostvaruje se putem zahtjeva za povrat poreza.

(2) Poslovnom jedinicom u smislu ovoga Pravilnika, ne smatra se predstavništvo pravne osobe, registrirano u Republici Hrvatskoj prema propisima koji uređuju to područje.

(3) Porezni obveznici iz stavka 1. ovoga članka imaju pravo na povrat poreza za isporuke pokretnih dobara i obavljene im usluge koje su koristili u svrhu obavljanja poduzetničke djelatnosti.

(4) Pravo na povrat poreza ne može se ostvariti ako je povrat poreza korišten po drugim osnovama.

(5) Pravo na povrat poreza imaju porezni obveznici iz članka 21.a stavka 1. Zakona koji u razdoblju za koje traže povrat poreza nisu obavljali isporuke dobara i usluga za koje je mjesto oporezivanja u tuzemstvu, osim:

a) prijevoznih i s prijevozom povezanih usluga koje su oslobođene poreza na dodanu vrijednost na temelju odredaba članka 12. točke 31. i 34. i članka 13. Zakona,

b) usluga za koje je domaći primatelj usluga obvezan obračunati i uplatiti porez na temelju članka 19. stavka 2. Zakona.

(6) Porezni obveznici iz stavka 1. ovoga članka imaju za isporuke pokretnih dobara i obavljene usluge pravo na povrat poreza u skladu s odredbama članka 20. i 22.f Zakona i pod uvjetima i u opsegu pod kojim tuzemni porezni obveznici imaju pravo na povrat poreza u državi podrijetla tog poreznog obveznika odnosno podnositelja zahtjeva.

Članak 150.

(1) Da bi ostvarili pravo na povrat poreza porezni obveznici iz članka 149. stavka 1. ovoga Pravilnika zahtjev za povrat poreza moraju predati Ministarstvu financija – Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb najkasnije u roku od šest mjeseci nakon završetka kalendarske godine na koju se zahtjev odnosi.

(2) Zahtjev za povrat poreza može podnijeti porezni obveznik iz stavka 1. ovoga članka koji svoj porezni status dokazuje potvrdom porezne službe države u kojoj je registriran kao porezni obveznik.

(3) Potvrda mora obuhvaćati razdoblje za koje se traži povrat poreza i ne smije biti starija od šest mjeseci.

(4) Potvrda o poreznom statusu poreznog obveznika mora sadržavati najmanje sljedeće podatke:

1. naziv i adresu poreznog ureda kod kojeg je podnositelj zahtjeva registriran kao obveznik poreza na promet odnosno poreza na dodanu vrijednost,

2. ime i prezime ili naziv tvrtke poreznog obveznika, djelatnost te adresu prebivališta odnosno sjedišta poreznog obveznika,

3. očitovanje da je porezni obveznik upisan u registar poreznih obveznika poreza na promet odnosno poreza na dodanu vrijednost,

4. datum izdavanja potvrde,

5. pečat i potpis.

(5) Zahtjev za povrat poreza može u ime poreznog obveznika iz stavka 1. ovoga članka podnijeti i njegov zastupnik – opunomoćenik.

(6) Ako se zahtjev za povrat poreza podnosi preko zastupnika – opunomoćenika, zahtjevu je obvezno priložiti punomoć poreznog obveznika.

(7) Zastupnik – opunomoćenik poreznog obveznika mora biti tuzemni porezni obveznik.

Članak 151.

(1) Zahtjev za povrat poreza podnosi se na obrascu ZP-PDV koji je sastavni dio ovoga Pravilnika, a otisnut je na hrvatskom i engleskom jeziku.

(2) Pri obradi prvog zahtjeva za povrat, Ministarstvo financija – Porezna uprava, Područni ured Zagreb inozemnom poduzetniku će odrediti i dodijeliti osobni identifikacijski broj prema odredbama posebnog propisa, ako ga poduzetnik već ne posjeduje.

(3) Dodijeljeni osobni identifikacijski broj inozemni poduzetnik odnosno njegov zastupnik obvezan je upisati pri podnošenju zahtjeva za povrat poreza u obrazac ZP-PDV na za to predviđeno mjesto.

Članak 152.

(1) Razdoblje za povrat poreza mora obuhvatiti najmanje tri mjeseca zaredom, a može se odnositi najviše na jednu kalendarsku godinu.

(2) Zahtjev za povrat poreza može se podnijeti samo za iznose poreza preko 1.000,00 kuna.

(3) Razdoblje za povrat poreza može biti i manje od tri mjeseca, ako se odnosi na razdoblje koje obuhvaća kraj kalendarske godine – npr. mjeseci studeni i prosinac ili samo mjesec prosinac.

Članak 153.

(1) Zahtjevu za povrat poreza prilažu se izvornici računa koji moraju sadržavati sve podatke iz članka 15. stavka 3. Zakona.

(2) Nakon odobrenog povrata poreza Porezna uprava poništava izvornike računa pečatom s natpisom »iskorišteno pravo na povrat poreza« i vraća ih poduzetniku.

(3) Poduzetnik na poleđini zahtjeva sam specificira račune po kojima traži povrat poreza.

Članak 154.

(1) Porezna uprava donosi rješenje u roku od 6 mjeseci od dana podnošenja cjelovitog zahtjeva za povrat poreza na dodanu vrijednost i doznačuje traženi iznos poreza poreznom obvezniku na njegov nerezidentni kunski račun otvoren kod banke ovlaštene za poslovanje s inozemstvom sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, koji u zahtjevu naznači porezni obveznik odnosno njegov opunomoćenik ili na račun opunomoćenika u Republici Hrvatskoj.

(2) Troškove platnog prometa za doznačeni iznos poreza na nerezidentni račun snosi inozemni poduzetnik.

(3) Ako Porezna uprava ospori zahtjev u cijelosti ili djelomično izdaje rješenje o odbijanju zahtjeva za povrat ili donosi rješenje o novoutvrđenom iznosu poreza za povrat.

(4) Poduzetnik ima pravo žalbe na rješenje o odbijanju zahtjeva ili na rješenje o novoutvrđenom iznosu za povrat.

(5) Ako je porez vraćen, a naknadno se ispostavi da su podaci iz zahtjeva netočni, poduzetnik je obavezan vratiti isplaćeni iznos.

(6) Glede žalbenog postupka, obnove postupka, zastare, obračunavanja i naplate poreza te provođenja prekršajnog postupka primjenjuju se odredbe Općeg poreznog zakona.

XV. POSEBNI POSTUPCI OPOREZIVANJA

1. POSEBNI POSTUPAK OPOREZIVANJA MALIH PODUZETNIKA

Članak 155.

(1) Poduzetnik, osim poduzetnika iz članka 6. stavka 1. točke 3. Zakona, čija godišnja vrijednost isporuka dobara i obavljenih usluga (oporezive i izvozne isporuke) nije veća od 85.000,00 kuna oslobođen je plaćanja poreza prema članku 22. Zakona i nije porezni obveznik.

(2) Pri prijelazu s redovnog oporezivanja na posebni postupak oporezivanja prema stavku 1. ovoga članka i obrnuto, kao i pri prijelazu s obavljanja oporezivih isporuka dobara i usluga na obavljanje isporuka dobara i usluga oslobođenih poreza i obrnuto, za porez na dodanu vrijednost na izlazne isporuke te odbitak pretporeza mjerodavan je način oporezivanja kalendarske godine odnosno obračunskog razdoblja u kojoj je isporuka obavljena.

(3) Ako je poduzetnik iz stavka 1. ovoga članka prije prijelaza na redovno oporezivanje primio predujmove, oporezuje se kako slijedi:

1. ako se nakon prijelaza porez obračunava prema izdanim računima (članak 17. stavak 1. Zakona), isporuke za koje su prije prijelaza na redovno oporezivanje primljeni predujmovi u cijelosti se oporezuju u obračunskom razdoblju u kojem su obavljene,

2. ako se nakon prijelaza porez obračunava prema naplaćenim naknadama (članak 17. stavak 3. Zakona), predujmovi za isporuke, koje je poduzetnik primio prije prijelaza na redovno oporezivanje, oporezuju se u prvom obračunskom razdoblju nakon prijelaza,

(4) Pri prijelazu s redovnog oporezivanja na način iz stavka 1. ovoga članka isporuke koje poduzetnik naplati nakon prijelaza oporezuju se kako slijedi:

1. ako je poduzetnik prije prijelaza obračunavao porez prema izdanim računima (članak 17. stavak 1. Zakona), isporuke koje su obavljene prije prijelaza ne oporezuju se nakon prijelaza,

2. ako je poduzetnik prije prijelaza obračunavao porez prema naplaćenim naknadama (članak 17. stavak 3. Zakona), isporuke obavljene a nenaplaćene prije prijelaza uključuju se u konačni obračun poreza na dodanu vrijednost kao naplaćene,

(5) Pri prijelazu s redovnog oporezivanja na način iz stavka 1. ovoga članka i obrnuto, mora se voditi računa da pojedine isporuke ne ostanu neoporezive ili da se ne oporezuju dvostruko.

2. POSEBNI POSTUPAK OPOREZIVANJA MARŽE ZA RABLJENA DOBRA, UMJETNIČKA DJELA, KOLEKCIONARSKE ILI ANTIKNE PREDMETE

Članak 156.

(1) Umjetničkim djelima iz članka 22a. stavaka 1. točke b) Zakona smatraju se:

a) slike, kolaži i slični ukrasni plakati, slike i crteži koje je umjetnik u cijelosti izradio ručno, osim nacрта i crteža za arhitektonske, inženjerske, industrijske, komercijalne, topografske i slične svrhe, ručno ukrašeni tvornički proizvedeni predmeti, kazališne dekoracije, pozadinska platna za studije i slično od obojene tkanine (Carinska tarifa, tarifna oznaka 9701),

b) originalne gravure, grafike, litografije, ako se radi o ograničenom broju pretisaka jedne ili više ploča koje je umjetnik u potpunosti ručno izradio u crno-bijeloj tehnici ili u boji, primjenjujući bilo kakav postupak ili materijal, osim mehaničkih i fotomehaničkih postupaka (Carinska tarifa, tarifna oznaka 9702 00 00),

c) originalne skulpture i kipovi, od bilo kakvog materijala, ako ih je u cijelosti izradio umjetnik; odljevi skulptura čija je proizvodnja ograničena na osam primjeraka i koju nadzire umjetnik ili njegovi pravni slijednici (Carinska tarifa, tarifna oznaka 9703 00 00),

d) tapiserije (Carinska tarifa, tarifna oznaka 5805 00 00) i zidne obloge od tkanine (Carinska tarifa, tarifna oznaka 6304 00 00) prema originalnim nacrtima umjetnika, pod uvjetom da se izradi najviše osam primjeraka svake od njih,

e) originalni keramički predmeti koje je u cijelosti izradio umjetnik i koji nose njegov potpis,

f) bakreni emajlirani predmeti, izrađeni u cijelosti ručno, čiji je broj ograničen na osam primjeraka označenih brojevima s potpisom umjetnika ili nazivom studija, s izuzetkom nakita, te zlatarskih i filigranskih proizvoda,

g) fotografije koje je snimio umjetnik i koje izradio on ili netko pod njegovim nadzorom, potpisane i označene brojevima, u najviše 30 primjeraka svih veličina i okvira.

(2) Kolekcionarskim predmetima iz članka 22.a stavka 1. točke c) smatraju se:

a) poštanske marke, biljezi, poštanski žigovi, koverti prvog dana, pismovne pošiljke s već nalijepljenom poštanskom markom i slično, poništene ili ako nisu poništene, koje nisu važeće niti namijenjene opticaju (Carinska tarifa, tarifna oznaka 9704 00 00),

b) zbirke i kolekcionarski predmeti koji imaju zoološku, botaničku, mineralošku, anatomsku, povijesnu, arheološku, paleontološku, etnografsku ili numizmatičku vrijednost (Carinska tarifa, tarifna oznaka 9705 00 00).

(3) Antiknim predmetima smatraju se predmeti, s izuzetkom umjetničkih djela ili kolekcionarskih predmeta, stariji od 100 godina.

(4) Preprodavatelj iz članka 22.a stavka 1. točke e) Zakona koji kupuje radi preprodaje rabljena dobra, umjetnička djela, kolekcionarske i antikne predmete primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže ako su mu ta dobra isporučili:

- a) porezni obveznici koji obavljaju oslobođene isporuke iz članka 11. i 11a. Zakona,
- b) osobe koje nisu porezni obveznici,
- c) poduzetnici iz članka 22. stavka 1. Zakona,
- d) drugi preprodavatelji koji primjenjuju posebni postupak oporezivanja marže.

(5) Preprodavatelj koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže za rabljena dobra, umjetnička djela, kolekcionarske i antikne predmete može primijeniti redovni postupak oporezivanja za bilo koju isporuku dobara za koju je propisan posebni postupak oporezivanja marže.

(6) Poreznu osnovicu kod posebnog postupka oporezivanja marže čini razlika između prodajne i nabavne cijene (marža) isporučenih dobara umanjena za iznos poreza na dodanu vrijednost koji je sadržan u toj marži. Iznos poreza na dodanu vrijednost obračunava se preračunatom stopom iz članka 60. stavka 5. ovoga Pravilnika.

(7) Ako se dobro koje podliježe posebnom postupku oporezivanja marže popravlja, vrijednost dobra koje se ugrađuje ili usluge popravka ne uključuje se u nabavnu vrijednost već u razliku u cijeni odnosno maržu. U tom slučaju za nabavljena dobra ili usluge korištene za popravak preprodavatelj ima pravo na odbitak pretporeza u skladu s člankom 20. Zakona.

(8) Ako je nabavna cijena veća od prodajne cijene za dobra na koja se primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže smatra se da je porezna osnovica nula.

(9) Preprodavatelj iz članka 22.c Zakona koji se odlučio za primjenu posebnog postupka oporezivanja marže, a zatim na isporuku pojedinog dobra primjeni redovni postupak oporezivanja pretporez može odbiti u obračunskom razdoblju u kojem prodaje dobra po redovnom postupku oporezivanja.

(10) Preprodavatelj koji u isto vrijeme primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže i redovni postupak oporezivanja porezom na dodanu vrijednost obavezan je voditi odvojene evidencije za svaki postupak iz kojih će se moći nedvojbeno utvrditi što se odnosi na pojedinu djelatnost.

(11) Preprodavatelj iz članka 22.g Zakona za redovni postupak oporezivanja porezom na dodanu vrijednost mora voditi Knjigu izlaznih računa (obrazac I-RA) i Knjigu ulaznih računa (obrazac U-RA).

(12) Preprodavatelj koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže za rabljena dobra, umjetnička djela, kolekcionarske i antikne predmete obavezan je u svom knjigovodstvu osigurati sve potrebne podatke o nabavi i prodaji navedenih dobara. Podaci se upisuju u Evidenciju o prodanim dobrima na koja se primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže (obrazac PDV-MI) i Evidenciju o nabavljenim dobrima u posebnom postupku oporezivanja marže (obrazac PDV-MU).

(13) Oblik i sadržaj obrazaca PDV-MI i PDV-MU sastavni su dio ovoga Pravilnika.

U obrazac PDV-MI upisuju se podaci kako slijedi:

1. redni broj (stupac 1),
2. broj računa (stupac 2),
3. datum izdavanja računa (stupac 3),
4. naziv – ime i prezime i sjedište odnosno prebivalište ili uobičajeno boravište kupca (stupac 4), a u slučaju da je kupac krajnji potrošač preprodavatelj nije obvezan upisati taj podatak,
5. osobni identifikacijski broj kupca (stupac 5), a u slučaju da je kupac krajnji potrošač preprodavatelj nije obvezan upisati taj podatak,
6. naziv prodanog dobra (stupac 6),
7. nabavna cijena prodanog dobra (stupac 7),
8. prodajna cijena dobra (stupac 8),
9. iznos marže (stupac 9),
10. iznos marže umanjen za porez na dodanu vrijednost (stupac 10),
11. iznos poreza na dodanu vrijednost (stupac 11).

Članak 158.

U obrazac PDV-MU upisuju se podaci kako slijedi:

1. redni broj (stupac 1),
2. broj računa (stupac 2), a u slučaju da je dobavljač osoba koja nije poduzetnik, porezni obveznik upisuje redni broj odgovarajuće isprave iz članka 106. stavka 5. ovoga Pravilnika,
3. datum izdavanja računa (stupac 3), a u slučaju da je dobavljač osoba koja nije poduzetnik, porezni obveznik upisuje datum odgovarajuće isprave iz članka 106. stavka 5. ovoga Pravilnika,
4. naziv – ime i prezime i sjedište odnosno prebivalište ili uobičajeno boravište dobavljača odnosno isporučitelja dobra (stupac 4), a u slučaju da je dobavljač osoba koja nije poduzetnik preprodavatelj nije obvezan upisati taj podatak,
5. osobni identifikacijski broj dobavljača odnosno isporučitelja dobra (stupac 5), a u slučaju da je dobavljač osoba koja nije poduzetnik preprodavatelj nije obvezan upisati taj podatak,
6. naziv nabavljenog dobra (stupac 6),
7. nabavna cijena dobra (stupac 7).

XVI. KNJIGOVODSTVENO EVIDENTIRANJE POREZA NA DODANU VRIJEDNOST

1. OPĆENITO

Članak 159.

(1) Porezni obveznik mora u svome knjigovodstvu osigurati sve podatke potrebne za točno, pravilno i pravodobno obračunavanje i plaćanje poreza na dodanu vrijednost.

(2) Temelj za knjigovodstveno evidentiranje porezno značajnih događaja, promjena i činjenica su odgovarajuće isprave kao što su obračuni izvršenih i primljenih isporuka, izdani i primljeni računi, isprave o uvozu i izvozu (carinske deklaracije), isprave o plaćanjima i naplati kao i sve druge isprave bitne za obračun i plaćanje poreza i korištenje prava na odbitak pretporeza.

(3) Knjigovodstvo poduzetnika i knjige izdanih i primljenih računa kao i evidencije propisane za posebni postupak oporezivanja marže moraju se voditi prema načelima točnosti, urednosti i pravodobnosti prema Zakonu o računovodstvu i drugim propisima koji uređuju vođenje knjiga poduzetnika.

(4) Načelno, porez na dodanu vrijednost obračunan na isporuke dobara i usluga nije prihod poreznog obveznika niti je porez na dodanu vrijednost zaračunan na ulaznim računima – pretporez rashod poreznog obveznika.

Članak 160.

(1) Porezni obveznik koji plaća porez prema izdanim računima mora u svome knjigovodstvu osigurati sve podatke potrebne za utvrđivanje i plaćanje poreza na dodanu vrijednost, a naročito:

1. o ukupnom iznosu naknade za isporuke dobara i usluga s porezom, iznosu naknade za isporuke dobara i obavljene usluge koje ne podliježu oporezivanju, iznosu naknade za isporuke dobara i usluge koje su oslobođene poreza, iznosu naknade za isporuke dobara i usluga koje se oporezuju po propisanim poreznim stopama,

2. o obračunanom porezu po izdanim računima za isporučena dobra i obavljene usluge, razvrstanom po propisanim poreznim stopama,

3. o ukupnom iznosu naknada za primljena dobra i usluge bez poreza, o ukupnom iznosu naknada s porezom te iznosu naknada za primljena dobra razvrstanim po poreznim stopama,

4. o obračunanom porezu po računima za primljena dobra i korištene usluge (pretporezu) razvrstanom po poreznim stopama,

5. o obvezi poreza za uplatu i uplati poreza,

6. o potraživanju za povrat pretporeza i njegovoj uplati.

(2) Porezni obveznici koji zalihe dobara iskazuju po prodajnim cijenama s uračunanim porezom, obvezni su osigurati podatke o uračunanom porezu na dodanu vrijednost te podatke o poreznim osnovicama razvrstanim po poreznim stopama.

(3) Podatke iz stavka 1. i 2. ovoga članka obvezni su na odgovarajući način osigurati i porezni obveznici koji porez na dodanu vrijednost utvrđuju i plaćaju na temelju naplaćenih naknada prema članku 17. stavku 3. i 5. Zakona.

(4) Radi osiguravanja podataka o izdanim i primljenim računima i porezu sadržanom u tim računima, porezni obveznik mora voditi posebne evidencije – Knjigu izdanih (izlaznih) računa (obrazac I-RA) i Knjigu primljenih (ulaznih) računa (obrazac U-RA).

(5) Radi osiguravanja podataka o računima izdanim za primljene predujmove odnosno računima primljenim za dane predujmove, porezni obveznici moraju voditi posebne evidencije – Knjigu izdanih (izlaznih) računa i Knjigu primljenih (ulaznih) računa istovjetnog sadržaja za knjige propisane u članku 161. i 162. ovoga Pravilnika.

(6) Radi osiguravanja podataka o pretporezu plaćenom pri uvozu, porezni obveznik-uvoznik mora o uvozu voditi posebnu evidenciju.

(7) Oblik i sadržaj obrazaca I-RA i U-RA sastavni su dio ovoga Pravilnika.

KNJIGA IZDANIH RAČUNA

Članak 161.

(1) U Knjigu izdanih (izlaznih) računa upisuju se podaci kako slijedi:

1. redni broj (stupac 1),

2. broj računa (stupac 2),

3. datum izdavanja računa (stupac 3),

4. naziv kupca (primatelja dobara ili usluga), ako se radi o poduzetniku – društvu odnosno ime i prezime ako se radi o kupcu – fizičkoj osobi i sjedište/prebivalište ili uobičajeno boravište (stupac 4),

5. osobni identifikacijski broj kupca. Ovdje se ne unosi podatak za inozemne kupce kao ni kod prodaje krajnjim potrošačima (stupac 5),

6. iznos računa – naknade odnosno naknade s porezom (stupac 6). Iznos iz ovog retka razvrstava se u isporuke koje ne podliježu oporezivanju (stupac 7); isporuke koje su oslobođene poreza: izvoz (stupac 8), isporuke u vezi s međunarodnim prijevozom (stupac 9), isporuke oslobođene poreza u tuzemstvu (stupac 10), ostale oslobođene isporuke (stupac 11); isporuke koje se oporezuju po stopi 0% (stupac 12); isporuke oporezive po stopi od 10% (stupci 13 i 14), isporuke oporezivane po stopi od 22% (stupci 15 i 16) i isporuke oporezive po stopi od 23% (stupci 17 i 18). Izdani računi u kojima su zaračunane usluge npr. (prijevoz iz članka 5. stavak 4. točka 2. Zakona) koje se dijelom oporezuju, a dijelom ne, zatim računi za isporuke novoizgrađenih nekretnina ako je osnovica za obračun poreza na dodanu vrijednost

manja od iznosa naknade za isporučena dobra, u knjizi će biti evidentirani na sljedeći način: u stupcu 6 ukupan iznos računa s porezom; u stupcu 7 dio naknade za obavljenju isporuku odnosno uslugu koja ne podliježe oporezivanju te podaci o oporezivom dijelu u stupcima 15, 16, 17 i 18.

7. iznos isporuka koje ne podliježu oporezivanju (stupac 7),

8. iznos računa za izvozne isporuke. Unose se podaci za obavljene isporuke u inozemstvo temeljem carinskih deklaracija (stupac 8),

9. iznos računa za isporuke u vezi s međunarodnim prijevozom (stupac 9),

10. iznos računa za ostale isporuke u tuzemstvu oslobođene poreza bez prava na odbitak pretporeza (stupac 10). Poduzetnici koji prema članku 104. stavku 2. ovoga Pravilnika mogu ispostavljati račune elektroničkim putem za isporuke oslobođene plaćanja poreza na dodanu vrijednost u ovaj stupac mogu unositi vrijednost tih isporuka u ukupnom iznosu za pojedino obračunsko razdoblje,

11. podaci o isporukama oslobođenim poreza temeljem odredbi članka 13. stavak 1. točke 2. i članka 13.a Zakona te o isporukama oslobođenim poreza temeljem odredbi međunarodnih ugovora (stupac 11),

12. isporuke koje se oporezuju po stopi od 0% (stupac 12),

13. oporezive isporuke po stopi od 10% (stupac 13 i 14),

14. oporezive isporuke po stopi od 22% (stupac 15 i 16),

15. oporezive isporuke po stopi od 23% (stupac 17 i 18).

(2) U Knjigu izdanih računa unose se i:

1. podaci o dnevnom gotovinskom prometu za koji su izdani računi u smislu odredbe članka 15. stavka 6. Zakona. U tom slučaju se u stupac 2 unose brojevi računa za gotovinski promet (od__do__, prema specifikaciji od__do__i sl.), u stupac 3 datum, u stupac 4 naznaka da se radi o gotovinskim računima kao »gotovinska naplata blagajne br.__« i sl., stupac 5 se ne popunjava. U stupac 6 upisuje se ukupan gotovinski promet s porezom, a iznos tih računa razvrstan po poreznim stopama upisuje se u stupce 12, 13, 14, 15, 16, 17 i 18. U ove stupce porezni obveznik može na temelju isprava o dnevnom prometu upisati u jednom iznosu gotovinski promet za cijelo obračunsko razdoblje.

2. podaci o gotovinskom prometu bez računa u smislu odredbe članka 15. stavka 8. Zakona. U stupac 2 unosi se oznaka prodajnog mjesta, u stupac 3 datum prometa, a ostali se podaci upisuju na način iz točke 1. ovog stavka.

3. podaci o isporukama iz članka 3. stavka 5. i članka 4. stavka 4. Zakona, podaci o isporukama iz članka 8., 9. i 10. ovoga Pravilnika, te podaci o naknadnim ispravcima računa.

4. podaci o vlastitoj potrošnji koja se odnosi na 30% odnosno 100% iznosa troška amortizacije koju su i dalje obvezni obračunavati poduzetnici koji su koristili pravo na

odbitak pretporeza za osobne automobile i druga sredstva za osobni prijevoz poduzetnika, poslovodnih, rukovodnih i drugih zaposlenih nabavljene do 31. prosinca 2009.

(3) Nakon ispostavljanja računa za isporuke dobra odnosno usluge za koju je primljen predujam i izdan račun u smislu odredbe članka 7. stavka 4. Zakona i članka 107. stavka 1. ovoga Pravilnika, u Knjizi izdanih računa za predujmove poništava (stornira) se račun za predujam, a račun za isporučena dobra odnosno obavljene usluge upisuje se u Knjigu izdanih računa za isporučena dobra i usluge.

(4) U Knjigu izdanih (izlaznih) računa upisuju se podaci o porezno značajnim stavkama izdanih računa. Ako su u izdanom računu sadržane i prolazne stavke koje ne čine sastavni dio naknade za obavljenu isporuku odnosno poreznu osnovicu, tada se taj dio računa ne iskazuje u stupcima 6 i 7. Porezni obveznik za iznose prolaznih stavki sadržanih u izdanom računu može u Knjizi izdanih (izlaznih) računa dodati nove stupce u kojima će ih evidentirati.

3. KNJIGA PRIMLJENIH RAČUNA

Članak 162.

(1) U Knjigu primljenih (ulaznih) računa upisuju se podaci kako slijedi:

1. redni broj (stupac 1),
2. broj računa (stupac 2),
3. datum računa (stupac 3),
4. naziv – ime i prezime dobavljača odnosno isporučitelja dobara ili usluga i sjedište odnosno prebivalište ili uobičajeno boravište (stupac 4),
5. osobni identifikacijski broj dobavljača odnosno isporučitelja (stupac 5),
6. porezna osnovica 0% (stupac 6),
7. porezna osnovica 10% (stupac 7),
8. porezna osnovica 22% (stupac 8),
9. porezna osnovica 23% (stupac 9),
10. u stupac 10 iznos računa (naknade s porezom), a iskazani porez se dalje razvrstava kao pretporez u stupce 12, 13, 14, 15, 16 i 17,
11. pretporez po stopi od 10% koji se može odbiti (stupac 12) i pretporez koji se ne može odbiti (stupac 13),
12. pretporez po stopi od 22% koji se može odbiti (stupac 14) i pretporez koji se ne može odbiti (stupac 15),

13. pretporez po stopi od 23% koji se može odbiti (stupac 16) i pretporez koji se ne može odbiti (stupac 17).

(2) Po primitku računa za isporučena dobra i usluge za koje je plaćen predujam, u Knjizi primljenih računa za predujmove poništava (stornira) se račun za dani predujam sa svim podacima, a račun za isporučena dobra i usluge unosi se na odgovarajući način u Knjigu ulaznih računa za primljena dobra i usluge.

(3) U Knjigu primljenih računa unose se i podaci o naknadnim ispravcima pretporeza u smislu odredbe članka 8. stavak 3. Zakona.

(4) U Knjigu primljenih (ulaznih) računa upisuju se podaci o porezno značajnim stavkama računa. Ako su u primljenom računu sadržane i prolazne stavke koje ne čine sastavni dio naknade za obavljenju isporuku odnosno poreznu osnovicu, tada se taj dio računa ne iskazuje u stupcima 6, 7, 8, 9 i 10. Porezni obveznik za iznose prolaznih stavki sadržanih u ulaznom računu može u Knjizi primljenih (ulaznih) računa dodati nove stupce u kojima će ih evidentirati.

(5) Ako je porezni obveznik za nabavljeno dobro odbio pretporez, a zatim to dobro prodaje prema posebnom postupku oporezivanja marže u skladu s člankom 22.c Zakona obvezan je u Knjizi primljenih (ulaznih) računa stornirati račun za to dobro i upisati ga u Evidenciju o nabavljenim dobrima u posebnom postupku oporezivanja marže (obrazac PDV-MU) i obrnuto ako porezni obveznik pri nabavi dobra nije odbio pretporez, a zatim to dobro prodaje po redovnom postupku oporezivanja u Evidenciji o nabavljenim dobrima u posebnom postupku oporezivanja marže (obrazac PDV-MU) stornirati će račun i upisati ga u Knjigu primljenih (ulaznih) računa (obrazac U-RA).

Članak 163.

(1) Knjige izdanih i primljenih računa zaključuju se za svaku kalendarsku godinu odnosno i pri prestanku poslovanja.

(2) Tijekom godine, za svako obračunsko razdoblje, iznosi upisani u knjige iz stavka 1. ovoga članka se zbrajaju i koriste za popunjavanje porezne prijave.

(3) U Knjigu primljenih (ulaznih) računa i Knjigu izdanih (izlaznih) računa upisuje se i kumulativni iznos poreza za obračunsko razdoblje.

(4) Odredbe stavka 1., 2. i 3. ovoga članka odnose se i na evidencije iz članka 156. stavka 12. ovoga Pravilnika.

Članak 164.

Ako porezni obveznik u svome knjigovodstvu osigurava sve podatke potrebne za utvrđivanje porezne osnovice odnosno poreza kao i pretporeza, nije obvezan posebno voditi knjige i evidencije propisane ovim Pravilnikom.

Članak 165.

Obrasci i knjige iz ovoga Pravilnika mogu se prilagođavati automatskoj obradi podataka s tim da se moraju osigurati najmanje propisani podaci.

XVII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 166.

(1) Porezni obveznici koji zalihe dobara iskazuju po prodajnim cijenama s uračunanim porezom, pri smanjenju, povećanju ili ukidanju poreza, obvezni su na dan početka primjene propisa kojim se povećava, smanjuje ili ukida porez, obaviti popis dobara na zalihama i utvrditi cijene s uračunanim porezom po novim poreznim stopama.

(2) Humanitarne organizacije, zdravstvene, obrazovne, kulturne, znanstvene, vjerske i socijalne ustanove, športski amaterski klubovi te tijela državne, lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu primljene iznose inozemnih novčanih donacija, za koje su izdane potvrde o primljenim inozemnim novčanim donacijama do 31. prosinca 2009. iskoristiti bez plaćanja poreza na dodanu vrijednost najkasnije do 31. prosinca 2010., a navedene potvrde obvezni su vratiti najkasnije do 15. siječnja 2011. nadležnom Područnom uredu Porezne uprave koja im je potvrdu izdala.

(3) Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost »Narodne novine«, br. 60/96., 113/97., 7/99., 112/99., 119/99. -ispravak, 44/00., 63/00., 80/00., 109/00., 54/01., 58/03., 198/03., 55/04., 77/04. -ispravak, 153/05., 79/07., 34/08. i 97/09.)

(4) Ovaj Pravilnik se objavljuje u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2010.

Klasa: 011-01/09-01/316

Urbroj: 513-07-21-01/09-1

Zagreb, 30. studenoga 2009.

Potpredsjednik
Vlade Republike
Hrvatske i
ministar financija
Ivan Šuker, v. r.

[IZVJEŠĆE O OSTVARENIM OSLOBOĐENJIMA OD PLAĆANJA PDV-a](#)

[Obrazac ZP-PDV](#)
[\(Form ZP-PDV\)](#)
[Poledina obrasca – ZP-PDV](#)
[\(Back page of the ZP-PDV form\)](#)

[Obrazac P-PDV 1](#)

[Obrazac P-PDV 2](#)

Obrazac PDV-P

Obrazac PDV-F

Obrazac PDV-H
Poledina obrasca – PDV-H

Obrazac PDV-MI

Obrazac PDV-MU

Obrazac PDV

Obrazac PDV-K

Obrazac I-RA

Obrazac U-RA

[1]1 Kuntscher, Rusch, Ender, medularni itd...

2 Torakalni, redon, Pudentz, PTC, itd...

3 za srčane stimulatore i ostale elektronske implantate

4 baklofenska pumpa, morfijska pumpa, inzulinska pumpa, itd...

5 srca (pacemaker, cardioconverter – defibrilator), živčanog sustava (mozga, živca), sfinktera, itd.

6 vaskularne, neurokirurške, itd...

7 zglobova, dojke, krvnih žila, srednjeg uha, testisa, ezofagealne itd...

8 kardiovaskularni, arterijski, peritonejski, lyodura, lyoplant, lyostypt, drenažni itd...

9 endotrahealne, vaskularne (arterijske i venske) itd...

10 ventrikularni Pudentz, subclavia, ureteralni itd...

11 za herniju, za protruziju acetabuluma, prolenske, za mandibulu, hemostatske itd...

12 Rutenijske pločice, radioaktivni umetci itd...

13 valvularni, endoskopski, osteosintetski itd...

14 IUD, koštani ekspanderi, čeljusni itd...

15 mitralna, aortalna, Pudenzova, itd...

16 za šivanje, za fiksaciju, za serklažu, za vezivanje, za ligaturu itd...

17 materijali za ispune, navlake, mostove; paste za punjenje, gutaperke, radikularni kolčići, dentalne legure, implantati, keramike, nadomjestci za kost, akrilati, gingivalne membrane i zavoji itd...